

છંદ છપા અને સ વૈયા વગેરે નો

સંગ્રહ. ૨૦૪૧

કવિ સામળભટ્ટ ત્ર્યાદી
બીજા દણ્ણ જુના અને વીદ્યા

ન કવીયાના બનાવેલા ન્યાય
નીતી અને ધરમના વીણ્યો

ઉચ્ચ ધણાજ સરસ તે

અમદાવાદમાં

કાગદીઓળમાં ખોડાઢેરના મકાનમાં

અમદાવાદ "વિક્ટોરિયા પ્રેક્ષમાં"

છમનલાલ ઉમેદજી દે છાપી
પ્રસીધકીથે

સને ૧૮૮૪ ૧૯૪૦ કિમત રૂ૧—૦—૦

નરભે રામના છવા.

પ્રેમ વિષે.

નથી નિપજતો પ્રેમ વાડીમાં પાણી પાતાં; નથી નીપ
જતો પ્રેમ, તેલ ચોળ્યાંથી તાતાં. નયિ મળતો કાંઈ પ્રે-
મ, ગાંધી દારીને હાટે નથી મળતો કાંઈ પ્રેમ ઝોંગતાં
વાટે ઘાટે. નયિ મળતો પ્રેમ તપાસતાં, ગુજરી ગામો ગા
મની; કહે નરભો પ્રેમ પુરો મળે, કૃપા હોય શ્રીરામની. ૧
મળ્યો પ્રેમ વ્રજનાર, મગન થઈ મનમાં કુસી; કહાન
કહાન કહી ફરી; ભાન દહીનું ભુસી; પ્રેમ વિદુરની ના
ર, નાહાતાં નાગી થાઈ; એ લક્ષણ પ્રેમનું, જઈ બેટી
જહુરાઈ. તે ગર્ભને કાઢી નાંખતી, છોડાં મુખે ધરાય છે;
કહે નરભા પ્રેમનું પારખું, છખીલો છોડાં ખાય છે. ૨
જ્યારે પ્રગટ્યો પ્રેમ, તુલસીના દળથી રાહ; જ્યારે પ્રગ
ટ્યો પ્રેમ, ખાધિ ખાંચડીને લાહ. જેને પ્રગટ્યો પ્રેમ,
પ્રેમને તે નર જાણે; જેને પ્રગટ્યો પ્રેમ, તેહને વેઠ વ
ખાણે, મનમાં જ પ્રેમ પ્રગટ થયો, એક સ્તીભર જેહને;
કહે નરભેરામ ગુરૂ થકી, નિત ખસીહારી તેહને. ૩
કરીને યજ્ઞ અનેક, વ્રત વીધી ખહુ પાળે; વળી ચાપે
ગૌદાન, હાડ હિમાળે ગાળે; ગીત વેદનાં ગાય, તિર્યં બ
હુ ફરી આવે; દધી દુધ વ્રત ખાંડ, વિપ્ર પોષે મન ભા
વે; એવાતે સુકત કીધાં ઘણાં, શું આપુ છમુ ગણી; કહે
ન ભેરામ એ સર્વથી, જ્ઞાન દાન શિરોમણી.

ખારા જળનો છવ. મિઠા જળ માંદે મરે છે; મિસરી
મીઠી ઘણી, ગંધાના પ્રાણ હરેછે; સિંહાણ કેરૂં કુધ, કન
કને પાને જામે; ખીલ ધાતુ ખહુ, માંહિ વિનામ ન પા
મે; છે એમ હરી રસ આકરો, મેમીને દિલ જઈ ઠરે.
કહે નરભેરામ ગુરૂ થકી, કુરિજનને વિસ્મય કરે ૫
નથિ ત્રતિકામાં માલ, નથી પરીતળમાં પેઠા; કનકની મુ
રતી કરે, નથી ઈશ્વર માંહી ભોટો. નથી ધારોમાં પીર, ન
થી શ્રાવકને દરે; અસલ જુએ નહી કોઈ, સહ નકલો
ને હરે; છે રામ નામ અક્ષર અસલ, ખીજુ નકલ કહેવા
ય છે; કહે નરભેરામ ગુરૂ થકી, મેમે પ્રગટજ થાય છે ૬
શાસ્ત્ર પુરણા વેદ, કમાવા કારણ શીખે; આઠ પહોરદી
ન રાત, જઈને ઝીકણુ ઝીકે. વાણી મધુરી વદ, મોર
ના જેવી કહીયે, સર્પ વીંછીને ખાય, જેર એવુ હુકયે;
જો રામ રટણ કાંઈ નહી કચ્ચુ તે ગવાર છે તૈડીયા; ક
કહે નરભો ખરને લાભશો, મિસરી ભરકે મૈયા. ૭
જુવતી જગને કાજ, જુઓ પનથટ પર જાવે; જેને જે
વો અરથ. તેટલુ તે જઈ લાવે; ભાણે ભરયાં પકવાન,
ભુખ સમ ભોગ કરે છે; હૃદ આવી જે વાર, હાથ આધ
ધરે છે; ભાગવત પકવાન પાણુ ભટ કહે, અક્ષર એકજે
થી પજે; કહે નરભેરામ ગુરૂ થકી સત્યવસ્તુ તેને મજે. ૮
પ્રજા પતીની ઘેડી, રાંડ શીદ કુરીજન જાઓ; પેટ ભ
રે કરિવિષય, એહમાં શું કમાયો; નિદ્રા મૈથુન આહાર,
માંહિ તે શું થયો રાજ; એ પ્રાણી સર્વને, વિચારીજે
ને રામ રટણ કાંઈ નવ કચ્ચુ, અંતે કારજશા

સર્થી; કહે નરભો પેટ સર્વ ભરે, ગધાં ખિલાડા કુતરા. ૯
 ગળ નિસરી ખાહાર, ચાલતોં માહા સુખ માણે; ન
 હી શત્રુ નહી મિત્ર, વિશ્વને સરખુ જાણે; પુઠે ભસે ખ
 હુ સ્વાન, કોટલાં વેશી રહે છે; મેગળને નહી માન,
 માન અપમાનજ દ છે; એમ હરિજન મેગળ રૂપ છે,
 બેને હરિનુ ધ્યાન છે. કહે નરભે દામ ગુરૂથડી, દુરિજન
 સઘળા શ્વાન છે. ૧૦ લઠ પડ્યો અવતાર, જેની પર
 નારે પ્રીતી. લઠ પડ્યો અવતાર, જેની ચાલ અનીતી. લ
 ઠ પડ્યો અવતાર, હરીગુણ ગાતાં લાને. લઠ પ
 ડ્યો અવતાર, કોઈના સુખ જ્ઞેષ દાઝે; વળિ લઠ પ
 ડ્યો અવતાગ્ને, મોહ્યો મોટમ માનને; કહે નરભો રા
 મ રટયા નહી, શિદ વણસાડ્યુ ધાનરે ૧૧ ધાન ખાધુ
 તે ધુળ, નહી વાહાલા રઘુરાય; ધાન ખાધુ તે ધુળ, વ
 થ વીષયી થાય; ધાન ખાધુ તે ધુળ, પાપ કરિ પેટ ભરે છે
 ધાન ખાધુ તે ધુળ, ઘાત વિશ્વાસ કરે છે. સામાનુ સુખ
 જ્ઞેષ દાઝતો, નરકે જશે નિદાનરે; કહે નરભો રૂઠ ધધે
 ડીના, શિદ વણસાડ્યુ ધાનરે. ૧૨ કરજેડી કહુ કબળુ
 સાંભળો અક્ષર મારો, મનુષ્ય દહ્ક રૂઈ ભલે, શીદ પ્રા
 હાણુ અવતારો. અગ્નિમજ્જુને એમ, જન્મ પ્રાહ્ણગુના
 મોટો. મુજને ભાસે એમ, જન્મ પ્રાહ્ણગુના ખોટો. જે
 જમે ઉચાર સાથે થયુ, તેના ધરૂધુ શોકને; કહે નરભો
 હાથ ધરી સહુ, સાધન સાંપુ લોકને. ૧૩ કોઈ કહેશેએ
 મ, હાથ તોં શીદને ધરીએ; હાથ ધરે છવાય નહી તે,
 પેટ ન ભરીએ; ધરીએ નહી જે હાથ, ન વસ્ત્રાં કેમ

ક્રમ; હાથ ધરી પરતાપ, ટાઢ તડકો તે જાય; જન નર
 બે તો નિશ્ચય કર્યું. હાથ ધરીમાં ધીક છે; ૧૪ વગ
 ર મેનતે ખાય, પારકા મગી મેવા; વગર મેનતે ખાય,
 હાયા સાંઠો જેવા. જીવે તે પારકા ખાઈ, એક અવતાર
 ન સારો: જ્ઞતા નથી વીચારી, લાલ લુટાયે મારો, જેમા
 લ પારકે ખાઈને, મુરખ હૈયે અકળાય છે; કહે નરભો
 લાલ ખવો ખુએ, નાગો શું લુટાય છે, ૧૫ ખાર તણીલુ
 મીર્મા, સોમણ ખાન્ડરી વાવી; ખાર ખધુ ખાઈ ગયો, પા
 છી પાશિર ન આવી; વિવેક સમજ્યો નહી, પાત્ર કુપાત્ર
 ન જ્ઞયુ; ખાધુ તેણે પર્યુ, ખવરાવ્યુ તેણે ખોયું; સઘ
 ણી લુમી સરખી નથી, કંઈ છાયા કંઈ તાપની; કર નર
 ભો કુપાત્ર થાય તો, દસુદ આવે પાપની. ૧૬ જ્યકે જી
 ન કીક, વગર મેનત જે જીવે; જન જ્યકે થાય, જુવો
 દેખાડુ દીવે; મારો સાકર ગોળ, તનુજને ટપલી મારે;
 જ્યકને નોતરી જમાડે ધીની ધારે; કહે છે નરભો મોટ
 મ પણે, લાખો જર લુટાય છે. ૧૭

ઘડપણ વિષે.

સંવત અઢાર ચોવીસ, હતા ખેડા ઘર માંડી; બતરિશ
 માંઠો મુઆ. રાંક જીવ્યા તે રાંડી. નહિ સાંલણ કહે કા
 ન, ચરાણ કહે હું નહી હી કુ. તેજ નેત્રનુ ગયુ, વાનુ
 વળીયુ મીકુ; તાણુની સાલ પૈશાખ, સુદી પાંચમ જેજ
 ણુ, રામે પાણુ વાળ્યુ હતુ, આવ્યુ જે આણુ, એક વાર
 જ પાણુ વાળીયુ, વળી વળીને કેમ વાગશે; જન નરભા
 રટ તું રામને, કાળ અપેટી મારશે.

श्रीलालदास

श्रीपाया छंद,

सांभलने शीपामगु माहारी, पापी प्राणु अनागी,
 सुभ मेक्षीन कुपना दाहाडा, भरवा सेछे मागी. माथाडि
 पर भरणु लमे छे, आ लीमा के लेशे; आंजे तो अं
 धारी आंधी, भोगम मारन दशे. १ सात पेडीनु स
 गु सागवु, कोध न आवे आडे; जेडां जेडां नेशे रोखे, न
 ले लुटचां भाडे. प्राणु गया ते कोध न नाले. सर्व पड्युं
 रेहेशे; वालां हशे ते वेरी थधन, काढे काढे केशे. २ शों
 धु शाणुनु साहरकु ने, कायली केरे कडको; आव्या मध्ये
 जेन आवशे, दशे आहार धपडको; अडके नधन अड
 कशे ने, ब्यारी आंधशे ब्यारी, जोडवाणी तो धणी जोडव
 शे, अंधी करशे धणी; ३ सोड ताणीने सुवारशे ने ह
 धडे मुकशे जोड; मोठेथी परनणशे ने, वाना आंधशे
 आठ, कंयन सरभी काया उपर, लडके होणी अणशे; म
 त पीताने दारा अंधु, वजावीने ते वणशे; ४ कागारोण
 करतां करतां, नधने नणमां नाहशे; पुठेथी वा आव
 शे, ते ललुत डडी नशे. मुवा पुठे ब्येचे दाहाडे, क्रिया
 करवानी पेर; सवाया के दाढा कडी, नात तेडशे धेर;
 करशे जेनी लान धनतने, तारु तारी साये; पुन्य हशे
 ते कीधु पाभीश, हत सहीत निज हाये. श्राद्ध सरावीस
 गां स्नेही, करशे वडी वधाध; ब्येरे बडेटे जेडां हडके, अ
 ह्नु अरयनी अधाध; गयान आते वावरीयुं ने, रह्या आते
 ते रह्युं; कुप लागे ते बेहेकु लागे, केहेकु हनु ते क

हृद्यु; तेथी पुछो दीवाकरने, उपन्या प्रध्या अतत; क
हे योभणु सेवो हरी गुर्ने, सत्य सगातो संत. ७

नरशीं हू मेहुताना पद्दा.

आत्मज्ञान वधि. राग प्रभाती. पद १.

न्यां लगी आतमा तत्व चीन्यो नही, त्यां लगी
साधना सर्व जुडी; मनुष्य दह तारो अम अजे गयो,
भावहानी जेम वृष्टी पुडी; न्यां. १ शु थयु स्नान
सेवाने पुज्य थकी, शु थयु घर रही दान दीधे; शु थयु
री नटा लसन खेपन करे, शु थयु वागकोचन कीधे. न्यां २
शु थयु तपने तीर्थकीधा थकी. शु थयु मागे अही नाम
क्षीधे; शु थयु तीसकने तुगशी धार्याथकी, शु थयु गंगज्ज
पान पीधे; न्यां, ३ शु थयु वेद व्याकराणु वाणी व
द, शु थयु रागने रंग ज्ञाणे; शु थयु अट दरशन शे
वाथकी, शु थयु वराणना जेद आणे; न्यां. ४ अ
छे परपंच सहु पेट लरवाताणा, आत्माराम परीप्रह न
जेयो; लणे नरशीयो के तत्व दरशन विना, रत्न चीं
ताभाणी जन्म ज्योयो. न्यां. ५

पद २

अथ्या नाम पात्र्यो पाणु रामने नव लक्षा, वैभ्रुव
पद केउ जीउद जाले; घर वये पुत्र वीना जेवु पारणु,
वर वीना जेहुवी जन माले. अ० १ व्याधीने वेदना
पीथनी नाटणे, हालो गगनमां मेघ गाणे; हरीने ज्ञाणुया
विना हरीकेशे जन थयो, वात पकवानथी लुप्यत लाने.
अ० २ तु अम ज्ञाणे ने हरीजन हुं थयो, विष्णुपद

ગાઈ થયો ભક્ત ભવમાં; કરણી તો કાગની હોડ કરે હું
 શની, હુંશને તો હરી કાઢેજ દાવમાં. અં ૩ પંડમાંપ્ર
 ભુ પાણુ પ્રગટ પેષે નહી. કાગટ પ્રહને દુભાજે; અગ
 છીત પ્રહનુ ગાણીત લેખુ કરે, ફુટ ભાવે કરી માણ આ
 લે. અં ૪ ને નિરાકારમાં જેહનુ મન ગણે, ભિ
 ત્ર સંસારની પ્રાંતી ભાગે; દાસ નરશીયો તે તેને અર
 ણુ નમે, જ્ઞાન વિજ્ઞાનની જ્ઞેત જાગે. અં ૫ .

પ્રીતમદાસનો કકો.

કક્કા કર સદગુરુનો સંગ, રૂઢ કમળમાં ભાગે રંગ;
 અંતરમાં અનવાણુ થાય, માયા મનથી દુર પળાય.
 લીંગવાસના હોયે ભંગ, કક્કા કર સદગુરુનો સંગ. ૧
 ખખખા ખરેખરી છે વાત. તે શ્રી મુખે કહી સક્ષત; જ્ઞા
 ની મુતી જોગી જતી, ગુરુ ક્યાવિણુ સિદ્ધી નથી. જ
 નમ મરણની ઘટશે ઘાત, ખખખા ખરેખરી છે વાત. ૨
 ગગ્ગા ગુરુની શેવા કરો, પરનિંદા પરધન પરહરો;
 પ્રપંચ તે પઠવાનો ઠામ, સાચે રાચે સીતા રામ એશા
 ખામણુ ચીતમાં ધરો, ગગ્ગા ગુરુની શેવા કરો. ૩
 ઘઘ્યા ઘણુ કહે શુ થાય, ભવ તરવાનો એ ઉપાય; સમ
 જીને સંસય ટળવા, ખાધ્યા જ્યંતર હરિ ભાળવા. જ્ઞે
 તા જીવ દશા તો જાચ, ઘઘ્યા ઘણુ કહે શુ થાય. ૪
 નજા નિર્મળ તેની દશા, જેને હરી રૂદ્યમાં વરધ
 પોતાના અવગુણને હણે, પાના તો રૂદીયે ન ગણે,
 કોના દાષ ન રૂપે કક્કા, નજા નિર્મળ તેની દશા. ૫
 ભવચા ચિત્તમાં ચીતી લે, માયે મરણુ તણો છે ભે; ઘ

યા ઉપર તાકે કાળ, મોહ પારધિયે માંડી જાજ. તેમાં
 હરિ રાખે તો રહે; ચચ્યા ચિતમાં ચેતી લે. ૬ ૭
 રજા છે માયા ગુણ મર્યા, બળવંતી પણ હીસે નહી;
 દાનવ માનવને દવના, આગ્નિ થઈ સહુએ સેવત; ૬
 જિન આગે હારી રહી છરજ છે માયા ગુણ મર્યા. ૭
 જજ્જા પિરલા જાણે બોદ, માયા પ્રપત્ય વિધી નિશેધ;
 તે માયાનુ તજુ માન, માયાપતિ બળવા લગવાન.
 અંતરમાં ઉપજે તિરવેદ, જજ્જા પિરલા જાણે બોદ. ૮
 ઝઝાં ઝાંખી જ્ઞેને જ્ઞેહ, વણ વાદળ જ્યાં વરસે મેહ; વિ
 ના સગવર અંધુજ સાર; વિના ભમર ઉઠ જુગર.
 વિના ચરક અજ્જાણુ જ્ઞેહ, ઝઝાં ઝાંખી જ્ઞેને તેહ. ૯
 નન્તા નામ નાવ છે સાર, જે જેસે તે ઉતરે પાર; કા
 ણ કર્મ ન સાજે સેશ, છે આનંદી હરિનો દશ. તે પદ
 ને પામે નિરધાર; નન્તા નામ નાવ છે સાર. ૧૦ ૯
 ઠા ઠેક જનમનો ઠજે, અંતરજામી ઘટમાં મજે; નાના
 ચે ઠા હરિના કાટ, કાંઈ સુક્ષ્મ ને કાંઈ વેરાટ; હરિ
 ને ભજતાં હુ પદ ગજે; ઠઠા ઠેક જનમનો ઠજે. ૧૧
 ઠઠા ઠેકાણુ છે ઠીક. જ્યાં ન મજે ખીજની ખીક; નિરજા
 ય નાગ્યાણનો વાસ, પ્રેમ ધરીને રાખે પાસ; સમજુવા
 ની લેને શિખ, ઠઠા ઠેકાણુ છે ઠીક. ૧૨ ઠઠા ઠાઠા
 પક્ષ મુકી દે, અદ્યુરને શરણે જઈ રહે; વચન તજ્યે
 રાખી નિશ્વસ, કહ-કપનાને કરશે નાશ. ઉપાધીધી અમ
 ગીર રહે, ઠઠા ઠાઠાપણુ મુકી રહે. ૧૩ ઠઠા ઠાઠા વઝાળી ક
 હયું, રૂઠા પુરખને રૂઠીચે રહયું; સમજ્યા તેણે લીધી

सार, गाक्ष नरतो भाशे मार; जेतामा जेभन तो
 गयुं, दहा ढोल वगाडी कळ्यु. १४ रेणा राण्ये राशी
 तळ्यु. तेनु व्याज वधे छे धळ्यु; दाण्ये गण्यतां कुमी ग
 ये, दणालु कळीने रळ्यो, जम कीकर करशे तापळ्यु रे
 ण्या राण्ये राशी तळ्यु. १५ तत्ता ताड् आप तपास, कपां
 धी आण्यो कपा तु वळ्य. जेप करीने जेगी हाड, ह
 रीक होय तो लागे हाड. मुण्यता मनमा नही नास,
 तात ताड् आप तपास. १६ यथ्या यिरतो रेड्यु न
 धी, फाण्यु रंक फाण्यु प्रथे पति; आण्ये फासमां ज
 पुत्रडी, दोटी छपाये रेड्यु नही; आप धनी जळ्ये काम
 जापति, यथ्या धीरतो रेड्यु नही. १७ दहा दह दण
 सांदन, सेवक शरने करने शेष; मेन पुण्यने व्यंजन हा
 र, ज्ञान दिवक घटमां अजनाग; आंतरतो टागे ह्य
 मेन; दहा दह देवगमां देन; १८ वळ्ये धरने धारण्यु
 धीर, वाय काछ वश राणे वीर; शण्ड ताण्ये अकने
 समशेर, शतश्रुण्ये पाडे जेण; सदगुरे जकर जेरश
 रीर, धावा धारण्यु धरने धीर. १९ नता निशान्यु
 इनु छेये धीर वीर पग रोडीय; कयर नरनु नडां
 त्यां काम, सुरपिरतो सायो संजाम; ज्ज्या नरुण्ये
 गमां जेथ नन्ता नीशान्यु गुरनु छेये. २०; प्या पुरात ती
 ने भीत्र मेरु व्योफण्यु न व्यो जित; प्रानी पेर आनि
 व्यग रहे, स्तुति निंदा ने सुण्युय यहें नागवाण्युने
 नीरजे नीत, प्या पुराती ने भीत; २१ इका इंगठ
 ते केल्यु इरे, सये थड हरी समरण्यु करे जन्म मर

एषां आवेनङ्गी, नेनुमन वशीयु हरी मङ्गी, नठरा
 वास करी नव करे, इका इगटने कोणु करे. २२ ज
 भा जाले तेन ज्ञाण, मुकीदने मनती ताणु, कुमरु
 इदयेथी टाण, परमारथमां पीडळ गाळ; द्या हीना
 मनमां आणु, जणा जाले तेन ज्ञाण. २३ लला ल
 नत वही लय टजे तीशे काळ कराण नगवे; जेपकरे
 जे शीबीधाय, लांड लवधिया वधकुठ जय; जेणे लाव
 तेवु इणजहे, लला जेप अंतर घट रहे २४ ममा
 माया मनती ज्ञाण, माइ ताइ जेमा ताणु; सधजे
 सरणे आतमराम, सांथावांथा मननुकाम; माटेमन
 ताइ वश आणु, ममा माया मनती ज्ञाण. २५ नज्ज
 एव पाणु नेहने, संशय शोक सदा तेहने; आत्म पु
 धी न उपजे कदा, अशा वशां जहु आपदा; रहे दर
 शी दजे दहने, नज्ज एव पाणु नेहने. २६; रेसाराभ
 लजनमां रहे, जीणु जकवु मुकीद; वणतो शीद वेदछे
 वात, तीर पलोवे नावे स्वाद; हरीनु इरद हे अत्रे, रे
 रा गम लजनमां रहे. २७ सदा हेतु आत्म लाव,
 इरीइरी नङ्गी आवे दाव; एती जाणु इरीरा नङ्गी,
 अमणुने शीणामाणु कङ्गी; इवेन मुकीस अयो दाव,
 सना हेतु आत्म लाव. २८ वषा वेद वचन नीरधार
 जे प्रीछेने पाये पार, उच नीयने अंतरनथी, अम
 ज्ञाने पाभ्या सद गती; संशय सड तजवे अङ्कार,
 वष्या वेद—वचन निरधार. २९ शशा साधन सरवे
 भुं, नेनुं चित हरी अरुणे रह्युं हरीतां इरीतां इरी

નું ધ્યાન, તપ તીરથ તેને બહુ દાન; કાંઠી વીઘન ભય
 કુફૂત મયું સશા સાધન સર્વે થયું ઠં ઝખખા ખા
 ઠનાં ખીખાં ભરે. કાયલ કાગડો કુંજર કરે; મીન મગ
 ર બહુ જગચર જાત, જેવું ખીખું તેવી ભત; મિસરી
 જેતાં તે મન કરે, ખખખા ખાંડના ખીખાં ભરે. ૮૧
 સસા સગજો સુંદર સ્ય મ હરી વિના નહી ઠાલે ઠા
 મ; અરેક રૂપે એનાં નામ, આદે અતે એકજ રામ;
 જે સમજે તે પુરણ કામ, સસા સગજો સુંદર શ્યામ.
 ૩૨ હડા હરી ભાજો ભરપુર, દષ કમૈ તે રહેશે કુ
 ર; રવિ નરજની નહિ શો કાળ, તેમ આતમા પુરાણ
 ભાજ; નિર્મળ નવજી નિરખો તુર, હડા હરી ભાજો ભ
 રુર- ૩૩ સઉ અક્ષર સંપુરણ થયા હરી ગુરુ સં
 તે કીધી દયા; અક્ષર અક્ષર આતમ બોધ, જે સમ
 જેતો ઠાજો વિરોધ; સંવવ અઠાર ખત્રીની સાલ, અર્ધત્ર
 સુદી સાતમ શોમવાર. ૩૪ સહસર સાધુનું નામ,
 ઠાકોર કુંજખિહારી ધામ; પ્રાતમ પેમે અક્ષર કહ્યા, હરી
 ગુરુ સતે કીધી દયા. ૩૫

અખા ભગવતના ઇખા

અખસમજી ખીજી ઝાંખરૂ. જ્યાં અટકે ત્યાં વળજે ખરૂ
 પ્રકૃતિ મજેતો ત્યાં તે અડે, નહીં તે પાછુ વાટે પડે.
 એમ અખા સઘજો સંસાર, ઝ મર ઝોજે કરે વ્યાપાર ૧,
 ભાષને શું વળજે ભુર, જે રણમાં છતેતે શુર; સંકૃ
 ત બોલ્યાથી શું થયુ, શું પ્રાકૃતથી નાશી ગયુ. ભાવન
 ને સગજો વિસ્તાર; અખા તેપનમે ભણે પાર, ૨, ૩

४६ जग मायाजो कुंठ, त्यां नर इशी पडे भति मुंडे;
 राज् गारी वाशी सहु गय, भाझा एव सांभगवा ज
 य; अथा शुं वांर्यु समज्यो कथुं, आंजनु क्षण्ण
 मोडे धधु. ३ अहु विम्र छे शास्तरनु जग, डीर
 राजनाल मुडे निज लाण; तेम पुद्धीये गुथ्या अथ म
 भते सछि वधारे पंथ; सुद्ध ज्ञान तो आतन सुज्, अ
 था अनुभव होय तो पुद्ध. तय तीरथ देड दमवा
 क्षण, ज्ञाप्युं छिनमत आवेपान; इज सांभगावी क्षीधु
 अडुं, पग् इरीनुं करिग् परइस्युं; अथा सवै जे म
 नती तोर, छोडी पटाव्ये नावे गेहोर. ५ ज्ञान विना
 लडती नव मय अक्षु छिज्जा ज्यां त्यां अपडाय ते
 गाटे ज्ञानी—गुड करे; हरि दपडे सभरे लयो; गु
 इज् अथा नव ज्ञाणे राम ते शिष्यने शुं आपे ना
 म. ६ अणे जे गतथी अयछुं कस्युं, एवत मु
 डी अक्क आदर्या अत्युं समुं भीडुं कांछ नथी, सार
 माथी सार कांछयुं कथी; अत्यक्ष पगक्ष एवताने जे,
 अथा मुजे ते निरजे रहे. ७ छोड कहे मोठी मझा
 देव, केछ कहे विसग् अवरय जेव; छोड कहे आध म
 वाती सदा, पुध कसडी ना देवायदा; जधन कुंमती दे
 छे शिष्य यवना माने कसमे शरीर. अथा सधं ज्ञां
 ज्ञे नाकरो. छोड न वात वपासे पारी. ८ होहना का
 ल उपाता देव, जेक दशमां याती सेव; तेमां आपी
 पारश न्ह्यां; सवै साज् सोनाना सयो; छितम मध्यम
 ज्ञानज् पडे; अथा सवै हरि तीमडे. ९ अथा सम

स्या सरणी धरी, जे समजे ते नीपजे हरी; ठांड
 जणमां रत्नज पड्युं हेम उपकी आय कुने तुमकु;
 छोड तुंगीक्षण जडशे रत्न, करतुं पेम सडीत प्रयत्न १०
 शिक्षा कोक टाकी सीतरी. आज—घडी भील मेले ल
 री; जे तांणी ठांडा जण—दीजे, जेडये सरणी तरवा
 विजे; पंडीत जड सरणा नीमडे, आपा दधतने ३५५
 यडे. ११

सत्य विशेष छपा

जटा धरें वड—पूजा, पतांग निज जाजे प्राया; जणय
 र जणमां नडाया. ध्यान धरवा जम प्राया, गाडर मुडा
 वे शीश, जज गुप्त राहुं राणे; गद्वेव खेटे छार, शु
 क गुप्त रामज भाणे; वणी मौर तजेजे मानती. श्रान
 सकणतुं जायजे; लट शामज कहे साया विना; कोण्य स्व
 र्ग मां जपजे, १ ठांयुं लाणे, उटवाजोग नीयुं न्या
 ;तरर मडेजे ताप, पडाड आसन द्रढ पाणे; धर करीजे
 न रहे नाग, डिंदरे रहे छुपीने; नांणी कर्म गजराज, लक्ष
 कण पत्र कपीने; धश्वर अनुभव पीणु नव मणे .सिद्धे
 न लायता लांगजे; शामज कहे मन सिद्ध तेडने, को
 थोट मांहे गग छे. २ सिद्ध गुडाव्यां शीश करी उषा
 डी प्राया; हरी मागवी भीप; न मेली कोछये माया,
 परती धाणुजे वेम, लक्ष्मि लेश न लेता; प्राया माया रा
 न, हरे धर्म साज कडेता; विश्वंजर तेधी वेगजा, ज्या
 लगि मन लामिनी लज; शामज कहे साया सीद्ध ते
 भूताने मद्या तज. ३

શમસાચી

જીવવિનાશી જાત. બેય પાસેથી સરખો; જરાય મુખ
 નહીં ઝેર, પંઠીતે તેને પરખ્યો. નર નારીની કંમર
 રહે વીંટી તે વાડ; વસ્ત્ર તણે વીવેક, શુસોભા સગળી
 સારૂ. ચીસો પાડે ચારે મુખે, દયા ન આવે દહમાં; શા
 મળ કહે પંડાંત પારખો, નર નારીના નેહમાં.

હીચોગાખાટ

ગુણમય ત્રોળા કાર, અત્રિક અત્રતનો ભરિયો; સ્ત્રીયો સ
 હંસ દશ વીશ, કાળેસ તે નરને કરિયો. જો કોઈ પ સે
 જાય, નાર દુઃખ તેને રહે; અહો નિશ આઠે જામ,
 અધર રસ તેના લેછે. તે નરને મારે પારધી, રૂંધીર સ
 રવ જન ખયકે, શામળ કહે માંસ રૂંધીર સદા, ચઢેટા
 માં વેચાયછે.

મધપુડો.

મીઠી ને અનુમાન, પ્રથીપર આવી પડિયો; કો જાણે
 કેનો માલ, કંથ માગને જડિયો. સોંપ્યો માયે હાથ,
 ભક્ષા જોજનમાં મગિયે; ચોરી ગયો કો ચોર, કોઈ ન
 ર નારે ગળીયો. ફરી કોટી જતનથી નવ જડયો, લખ
 જન જોતા સીખીએ; શામળ કહે સેધ્યો નવ મળે તો
 દોઢ ઉતર દીલએ.

લવણ અથવા મીઠું.

નારી તીરખી નીચ, જુઓ લક્ષણ કહું જોતા; અંગે ઉ
 જળી આપ, આપ માં કાળાં તેનાં. નહીં હાથ નહીં પા
 ગ, કલકણ તેની હાથા, મુખ નાસા છે, નહીં મમતા કે

માયા. તે નહીં પણ પક્ષી માનવી, નહીં જીવા જ્ઞેની
જન્મ; શામળ કહે સુધ સમક્ષણા; તેજોધી જ્ઞેજ્ઞેતદા.

સરયતી કાંચિગિ.

રથ દીકો સમરથ, અંધર અવનીમાં ચાલે; પ્રહ્લઃ
નામે નામ, મંદીર તેનામાં માલે. અપરમ પાર અ
પાર, પ્રજા પેદા ત્યાં થાય; વેડે અગ્ની અચિ, માર પ
ણા જાણે ખાય, અવે અમુલ્ય કામે અરથ, મુલ અલ
મઠે મજે; શામળ કહેજે શોધી જુઓ, કવી રૂપ તે તો કજે.

કુંભારનું ચાક

નીચ ઘેર છે નાર, દશ ખાધામાં દાણે; મુખમાં મો
ટી જીભ; રીઝથી બહાર રાણે. નહીં હાથ નહીં પા
ગ, શીશ નિના મુખ બેલે; ફરે છત્ર તે શીશ, જમે ક
ણ અધીક અતોલે. ઘર વણી તો ગીતો ગાયછે, પવિત્ર
નર પુઠે ફરે; શામળ કહે એકુ એકુનું, મોઠા જન મસ્ત
ક ધરે.

ઘાણી

ચાતુર નરતુ ચેત, એક અચરત મેદીકું; સુદર રૂપ
સ્વરૂપ, અધીક અત્રાથી મીકું. કાયા ઉપર હાક, હા
કપર વાળ લગીને; વાળ ઉપરછે રૂંધીર, સુગુણુ તેનાજ
ગણીને; ખરીતે ઉપરતો ખાસજે, ખાસ ઉપર વાળજ
નથી; વળી મુખમાંથી અત્રા કરે, શામળ કહે કહેકથી

કેરી

પ્રેમદા એક પ્રસન્ન, અંધર અવની પર રાચે; ઉપર ઉ
લા બે ચાર, જેમ નચવે ત્યામ નાચે. જ્યમ હોય ને

હીમલ, નરઆજ્યેયી ઝુઝે; બાલેચોમ બળવંત, ધરા બા
 ધીત્યાં ધુજે, પાણીતો તંકપી એતહી, અને અલેખે
 ખાપછે; વગી ચરણુનહી પણ છોંચ; એકુએવુ સહુ
 ચહયછે.

પુઆ ખાંકવાતી ઠીકણી

નહી નપુસક તાર, નહી નરને છે નામે; અત્રન તુ
 લ્ય અહાર, કરતાં ન હરે ઠામે; નિરમળ નિર અરંત,
 પુમળ ગુણ અપરમ પાણી, દુરસભ જાણે દેન, સકળ ગુ
 ણ શોભાં સરો; છે તત્વ તોંક ત્રણુ લોકમાં, આગશા
 ણી જ્વન જોગવે. શામળ કહે તેથી તોપજે, જે જર ગાંડે
 જોગવે.

કોલ જોલડી પીલવાનો

જગમાંરડી જવંત, નહી મેકક નહી મજી, ચારેદીસ
 ચાલંત, નહી પમુકે નહી પશી; પગાગી વહે પ્રવાહ,
 પવન પગ વહી નહી પાણી; લક્ષ્મી સીંહા દોર, નહી
 ગાંઠ નહી રાણી; છે તત્વતોલ તારણુ તરણુ, છુડવાને રા
 ણે અહુ; વગી પારઉઝારે પલકમાં શામળ કહેસમજોસહુ

જાણ

એકમાત સંતાન; નપુસને એક નાની, તે બેન
 સંતાન, અલેખે અપરંમપરી; નપુસકના સંતાન અર
 થ અધિકે નવ આવે; વડે ગુણ વેચાય, જુપ જોવાને
 ભાવે; બાળક જે તેની બેહેતનાં, સરવ અરથ તેથી સર.

સોનુજને માટી.

શામા છે શમળી, સરપે પણ શોહંતી; ભપરાગી .

ભરપુર; મરદ મોટમ મોહંતી. વપુ વરાણાગી વેશ. વ
ળી બજવાળી વંકી; દુશમન ગંજન દાખ. સાર સોમી
ત સીહ સંજી. તે નાર વડે નર શોભમે, તે વીણુ
મુખ ભગ્નમાણાં કહે સામળ એ શમશા કહી બસી
શીતે લેઉ ભામાણાં.

ચુઝ.

શિશ વિનાની નાર, મુખ મોહુ મુખ માણિ. લો
સીંગતો જે બસ, જમી તે વાઝુ બણિ; પસક ન રા
એ પેટ. વળી કહે કે વળી બેશ; પતણુ થયને પેટ,
તેહ મથીમાં પેસે; વાંશ કઠણને વશ કરે, બજતાને
બળી બહુ; સમજ્યા કહે તેા સહેસ છે, શામળ કહે
શેષે શરું.

ધમાણ.

નજીવમ નીરખી નાર; જીલમવાળી બજકંતી, નહી
દાય નહી પામ, લાક જ જે લજકતી. મંદીરમાં ચલ
ત. જોપતી ચોદી પેદગી; નારો થઇ નિરમાલ્યા. પાદક
ર તેા જે વેરી છે નારી જન નિરખજ નહી, કાળા ક
કાપ કાયા થકી; શામળ કહે શાણુ સમજસે, કહું ડા
હ્યા તેને નહી.

તરવાર.

કરી બોલ ભગતવા વ્યાખ્યા

વ્યાખ્યા. ૧

મુરખો રળી રળી કમાણેરે, માથે જેમતો મોટો
પણો; ધાઇયુતીને ઘન બેણુ કીધુ, કોટિધન કહેવાણો;

પુન્યને નામે પાઠ ન વાવરયે, અધવચથી છુટાણિરે
 મુ० ૧ ભરયા કોડાર તારા ધરયા રેહેરો, નહિ આને સા
 થે એક દાણો. મસાણની રાખમાં રોજાઈ ગયા કઈક,
 કોણ રંકને કોણ રાણિરે. મુ० ૨ મંદિર માળીયામે
 લી કરીને, નીચે બંધ ઠરાણો; ભોજને ભગત કહે મુવા
 પુકે છવ, ઘણો ઘણો પસાણિરે. મુ० ૩
 ચાખણો ૨.

મુરખો માની રહ્યો મારૂરે, તેમાં કાંઈએ નથીતારૂ;
 સાત સાયર જેની ચોકી કરતા, કૈતુ નીર પ્યારૂ;
 ચક્રદ્યોકડીનુ રાજ્ય ચાલ્યુ ગયુ, રાવણાદી વણુરે. મુ. ૧
 દુખને તો કોઈ દેખે નહી ને, સુખ ભાગે સારૂ;
 વેળાવેળાની છાંયડી તારી, વળીબજશે વારૂરે. મુ. ૨
 હરી ભજનમાં હેતજ રાખો, સ્મરણ કરો સારૂ;
 ભોજને ભગત કહે રાખો રૂદમાં, પ્રભુનુ ભજન પ્યારૂ. મુ. ૩
 ચાખણો ૩

ભગતી શીશતણુ સાટુરે, આગળ વસમી છે વાટુ;
 એક દીવશ તો આવી બની રાજ. મુ. વ્યજને માથે.
 કારિવેન્દન કરવત મુકાવ્યુ, હરીજનને હાથેરે. ભ. ૧
 સત્યને કાળે ત્રણે વેચાયાં, રંડિદાસને રાણી;
 રૂષિને વાસ્તે રાજ વેચાણો, ભરવાને પાણીરે. ભ. ૨
 પેરો પટોળાં પ્રેમનારે તમે, શુરવીર થઈ ચાલો;
 ભોજને ભગત કહે ગુરૂ પ્રતાપે, અમરાપર માલોરે, ભ. ૩
 ચાખણો ૪

દુનિયાં દિવાની કહેવાશે, ભુડીલીતોમાં ભટકાશે. દેક.

પાપ જ્યારે એનું પ્રગટ થશે, ત્યારે ભુવા જી ઘેર જશે
ધુગી ધુગીને એની ડેક જ દુખશે, લેતારો લેઈ ખાશેરે, દુ. ૧
સ્વરગમાં નથી સુપડુને, ખાંચણીએને ઘંટી;

દુઃખ ચોખ્ખાના જમનારાતમે, કેમ કરી જમશે ખંટી દુ. ૨
હુંગ કરીને ધુતવાને આવે, ત્યારે હાથ ખાવા સહિ જશે
ક્યારે આના કર્મનું પાનું ફરશે, અને ક્યારે પુત્રજ્ઞા
શે. દુ. ૩ કીનીયા ગરકોઈ આવે મળેત્યારે, ધનને
વાસ્તે ધારે; બોલે ભગત કહે બ્રહ્મણમાં ભણતાં, ગાં
ઠની સુડી ગમાશેરે, દુ. ૪

કૃષ્ણરામના છંદ છપા

કેશવ ક્યા નિધાન અરણ્ય ઉરમા આણે;
ભકત પ્રિય ભગવાન, જીવ દયા મન જાણે. ૧

પુરેશોત્તમ પતી પાળ, આ અવસર તો આપ્યો;
ટકુલ કર્મથી કાળ, દેલેક તો કાપ્યો. ૨

હજી રહ્યો અનિશેષ, જીકર કરતાં જશે;
રીઝ કો રૂથી કેશ, સયગ તમે સુખી થાશે. ૩

ખાનક દેખે બાકે, પ્રીતે ફરે તે પુકે;
હઠે ખતાવે હઠે છતીમાં છગી ઉકે. ૪

એમ હું અંતરયાની હેત દેખાડો ફરખું;
ગોવીંદ ગરુડા ગામી; થેડા દુખથી થરકું. ૫

સેવકને સનમાન, કરીને સોપા કામું
દાશ હું ઠરી દુખાન; નીત્ય લખું નીજ નામું. ૬

ઉધરાણી ઘર ઘર, કરવી ન સુખથી સાધે;
મન ધુજે થર થર, બોલ લોકના બાધે. ૭

त्रीकम न रह्यो ताम, अर्थ नयी कथ सस्तो;	
कृतीना आलोका प्राग, कडकडाट अडु करतो.	८
वीमग मती निपरीत; पडुवा लागी सडुनी;	
परमारया श्रीग, जहाः पयसी गन जडुनी.	९
उत्तम न्यारे वरपु, उत्तमनतन सुडी;	
करे अविभास्यपु, सीतन इनीनु सुप्री.	१०
काडप विद्यनत, थड पाणु धर धर डोडे;	
शुद्ध तग्या मनमान, नडुं पणु आरांशि ज्योडे.	११
निष्ठा मगी ने वाह, पंडीत करे परस्पर;	
शी अदरता स्वाह, इरे मोखला सत्पर.	१२
वांघे नडा वेवनत कणु दोणे थड करगां;	
सन्ने नडीं मिद्धीत, लटकें लवसागरमां.	१३
निम परसाण वेर काम डारणे करता;	
वरने गाटे उेर समनमां नित्य भरता.	१४
पीटवत थडने व्याज, गरीज वननु गमिथु;	
करे कावडवां मज, अंते मनडु लमीथुं.	१५
शास्त्राणी नडा शान, वाग मारजे याडे;	
कृतीन नदीन पात, मोटा थड मजे	१६
माहाणु मोडुन जतर, उव्याट न आराधे;	
उत्तम थड अवीआर. सुतरपु मटे स धे.	१७
उणिगा अडडे उपान, मधु मडीपी ने मडुनु;	
कराणु वे छे दान, कण सभे उडकथनु	१८
शुद्धादीकने घे, शास्त्र शीजाडे नध;	
परम धर्मनी पेर, वीम नणी गथवडीने.	१९

- झिका दशानु अन्त, प्राज्ञाने पाणु आवे;
 धायीने तेय न्ने धन, धर धरेणु वेसावे. २०
- भस लघुशका ह्रीं, दधता ज्वांहीसे.
 झे हेकाके छट, मांडी भगणी ग्रीसे. २१
- शमा कर उदन, ह्राथ पाणनी इमथि;
 आरेत्रे त्यां अन्त. काणु कोणुने कहीये. २२
- रडता राणुदार, पंडीत थछन भऊं;
 देवहीये छडीदार; सहीये तेना धऊका. २३
- तोपाणु नावे लण, छीकर मुके कदी;
 पसांतने काण, दरभारे न्नेय दाडाणी. २४
- नात नातनीनित्य, अही करे अडणडता;
 पशा उणुने शीत, वेडी वटे वडता. २५
- अन्त तण्णो मुभ अ स, तोपाणु ओवेभाणी;
 दामतण्ण थछ दास, चेटे मारे भाणी. २६
- वैश्वदेव नैवेद, अन्नपरा के तर्पण;
 लुत अणीनो लेद, न्नेण्णि अन्नपण्ण २७
- ससरा कहीने गाण, पुत्र पात्रने देवा.
 अण्णे अडावी आण, गान्ण पटस थछ लेता. २८
- कौक नातरे आर, न्नेमथा हान्णे न्नेता. २९
- न लुवे वराणाआर, सडने बेर धेर आता. ३०
- श्रीवा लगाणु नशर, परतु आवे अ ही;
 शत अक्षी रभराछ वाणि नाणे व ही. ३०
- पसांहु लघुकेन हलीअ, मधु पुणने गाणर.
 अहीणु तमाक अंग, न्नेसन करवायां हान्णर. ३१

બેડા નિત્ય ખજર, પ્રાણશુ નિધા સાધે;	
સર્ગાં સર્ગાંમા ખાર, કળહ કરોને ખાંધે.	૩૨
પરનાતીની રાંડ; નીજ નાતોમાં ઘ લે;	
દામે ડગકી ડાઠ મનને માને ચાલે.	૩૩
ઘરમા ક્ષીપ્રા ખાય, સરખા થઈ સખંધી,	
કુળીન જમવા જાય, ત્યાંડ ઘાકની ખધી,	૩૪
તજી સંતાન સધ્યય. ભાવ ભાવ્યું ભમણુ,	
ચિતમાં નીત ચહાય, પુવે જ્યાનુ જમણું	૩૫
વાઠે વાઠે વ્યાસ. થઈ માણુ વજાડે;	
ખાંચેક બેડા પાસ, તેહ તાગીઓ પાડે.	૩૬
શીરી સમિતીની વાત કાળ જીવ ઈશ્વરની;	
જાણે નહીં કંઈ જાત, રાગ તાગકે સ્વરની.	૩૭
પીંગળ રીને છંદ, કવિના કરયા ન જાણે;	
પોતા તણુ પ્રખંધ સચી રાગડા તાણે.	૩૮
નાતરીયાની વાત, કેરીને રેટીડા;	
ગતાં સ્યામા સથ, કરે કટાક્ષે ક્રીડા.	૩૯
અગુગીયે અંગુઠ, ખંધી ગાગ ઉછળતા;	
મોટા થયાનો મુઠ, ખીજા મરેછે ખળતા.	૪૦
જજમાનોથી રીસ, કરોને દાપુ લેતા;	
નાહિતર શીડી શીસ, રૂઢીરે થાપા દેતા.	૪૧
કઈ ધન કાજે થાય, વૌહોજાના વાણીતર;	
કઈ કાશહીયે જાય, કઈ ભીખતા ઘરઘર.	૪૨
કઈક નાખતા ટેલ, કઈ વીટણીયો વીંટે;	
કઈ હાંકતા બેલ, શકટ ભરોને ઈટે.	૪૩

કંઈક કરતાં રાસ, નારી રૂપ થઈ નાચે; મશકરીચોથી હાસ, કંઈક કરવે સાચે.	૪૪
કંઈક પાણી ભરનાર, કંઈક રસોઈ કરતાં; કંઈ હોઈ નાકાદાર, કંઈક કરોડો કરતા.	૪૫
કંઈ લે ભરીને દામ, સરપાણુ સકટ ઈજારે; કંઈ સેઠોના કામ, બેઠા કરે બજારે.	૪૬
એક નાનમાં નાત, કળિચે ખીલું કંઠી; બ્રહ્મથ ભિક્ષુક જાત, દીકરીચો નવ દીધી.	૪૭
નમસ્કારની રીત, તણ સલામો કરતાં; પરનાર્તીની પ્રીત, મનમાં કંઠી ન ધરતાં.	૪૮
વાડવ થયા વકીલ, ઘર ઘર કેરા ઠાકર; દીવ્ય વખારે હીલ, યવનતાણા થઈ ચાકર.	૪૯
ફેરશાયેના હાક, વચ્ચે વિપ્રની વાણે; ગજલ રેખા તરફ, ગમતા દોડા ગણે.	૫૦
દીકરીચોના દામ, રૂદરે લાગ્યા રશીયા; કરે કારમાં કામ, કેશ ઘરે કાનશીયા.	૫૧
બેસે બગીચે બેઠા, ચક્રે હમર હાંકે; અરધ ઉઘાડે કેશ, તાડૂણીચોને તાકે.	૫૨
કંઈકે કીયાં કામ, વેળા જોઈને વડો; નીચ જને ને નામ, આપી ખાંધે કંઠી.	૫૩
કંઈક પુજતા પીર, અવલોકે જઈ આરમ; પથમાં નાંખી નીર, કંઈ વેચતાં ગોરમ.	૫૪
કંઈ પરણેલી નાર, પ્રહાર કરે ત્યાં પેખી, કંઈક કરે વ્યભીચાર, દાર પારકી દેખી.	૫૫

સાઠે પર્ષે સાન, કંઈકે મુકી ઘરણે;	
વાડુ ઘઈ વિદ્વાન, ફરી ફરીને પરણે.	૫૬
નથે કાકયો નરક, પોત પાછો પેસે	
મટાઈમાં ગરક, ખાયા ઘઈને. બેસે	૫૭
વાડવા ઉપર વેર, આરકુ તે સ્યમ અણ્યું;	
કળીએ કીધો ફેર, કારણ કાંઈ ન અણ્યું.	૫૮
ભલા તમે ભગવાન ફરી હકાયો હાનાં;	
ગોવિંદ આપો જ્ઞાન, તુષ્ય પ્રાણીને માની.	૫૯
આ અવસર આ લોપ, ઘઈ જનમાં કચમ ઝીસે;	
કરિને કરડો કે.પ, કળિયે કીધો કીલ્લો.	૬૦
નરપતિ ઘઈને ન્યાસ; પુછે બેઠ ન પ્રીકે;	
ઘન લેવાને ધાય, અનર્થ કહના ઇચ્છે.	૬૧
વિમ વપુનો દાંઠ, દેતાં ધ્યાન આપે;	
પેમે પય પાખાંડ, લાચો ભઈ લલચાવે.	૬૨
કંઈક વધારી કર, રાંક લોકને રગડે;	
જ્યાં જ્યાં દેખે જર, ખુદ્ધિ ત્યાં તે ખગડે.	૬૩
પરદારાનો સંગ, રાતે તેથી રમતા;	
ધારી ન જુવે ઢગ, સક્ષ જનોને દમતા.	૬૪
કુડી ઘરડા કાન, ચુમલ જનેને ચાહી;	
ઘટવા સાગ્યું જ્ઞાન, દંભી મગે દહાડી.	૬૫
વેદ શાસ્ત્રની વાત, કદી ધરે નહીં કાને;	
રાજી રહ્ દીને રાત, મુશુકા કેગ રા.ા.	૬૬
ગે ખાગ્ગુ પ્રતિપાળ, કદી કરે નહિં કુહાં;	
રામે નહિં જાંબાળ, ભકતજનેભતી જુલ.	૬૭

शाक भाज्यो कृत्वा, ज्ये पर अंत धनरा;	
बणी अतावे अग, जेवणीवणा न्यारा.	६८
कष्ट शकटयो ठाठ, कष्टसाक तो काठी;	
कठका लारे साठं, धरवानादिष दडडी.	७३
वर्ष वर्ष सणध, धनरदारी वधारे;	
रधयत ज्ये रमडाई, को आगण पोडारे.	७०
झाडे जख्खावे तोर, दाजवीने घेरा;	
राते आवे वार, धर धर पडे दगडा.	७१
बिरिना असवार, ज्ञान पडता लुटे;	
दरवणेथी अहार, पहार करे नदि पुठे.	७२
दरवाने दरवान, रांक जनेने रे कें;	
कैध धरे नदि दान, रडे पीयारा पोडे.	७३
अन्याउना दाम, जेध करावे साया;	
न्याधया जेणे नाम, तो तो हळी तमासा.	७४
राज्य तायां सतान, राय आपणुने माने;	
दुधमनुं थध दानान, केह करे राजने.	७५
घोडो जेध अपराध, गदिरियाव भाडे;	
जगवंतना भाध, करी अडे नदी करार.	७६
परतावे नदि धर्म रधयत जनेने सीते;	
शोते पञ्च सतकर्म, कडी करे नदि सीते.	७७
छयम जनेने आय, विषयी नीन्ये इमता;	
परस आर हं पयि अटसाया अथमता.	७८
कणीये डोडा करे, जेध अकामे राहु;	
भाज्य धनीये सहर, जेध साताना भाहु.	७९

वैश्य करे वीपरीत, तोल न साया तोलै;	
परभारथनी भीत मुडी, भगदण येजे.	८०
भार पाणुना भाल, वीश पाणु बेयंता;	
दोडादोड हसाल, कणहण कैक करंता.	८१
कडे धर्मता सम, धर्म धसरडे धुजे;	
तोअे त्यमनुं त्यम, भरदी नांजे मुजे.	८२
हेतस्वी थड हणु. कगीन लेजे पशीधि;	
पद परस्पर वाण, पोताती पारशीये.	८३
दमडी माटे गाण, मुपथी माने दता;	
अेक अेकती आण. नरध दरभारे कहेता.	८४
शाण थधने शेड, पान तमाकु आवे;	
पडव प.से वेड, काया तणी करावे.	८५
लेध आप्याती आरा, मनमां इरी न राजे;	
दाम ताणा थध दास, लुकु मुपथी लाजे.	८६
जती गुरु प्रह्लाडु देव, गोसांघ विधवाना धन;	
संयस्वानी देव, अंते ज्ञाणव्यानुं मन.	८७
आर नामती धर, थधने करता काणु;	
छरपी कधना नर, देभाडे देगणु.	८८
मनमां राजे मेळ, मुप नगणाअे मीठ;	
धामां धली तेल, देता कध न दीठा.	८९
कडी पतावे कांय, आपे वस्तु जीळ;	
भगत थजे मनमांय, ताणी आपे नीळी;	९०
वधस्तव थधने वेश, अमणाने आराध;	
करे धरमता देश, शिवती निदा सधे.	९१

- સમર્પણી થઈ સ્વાદ, શીરા પુરી જમતાં.
 ગુરૂનો લેઈ પસાદ, રમા સંગે રમતા. ૯૨
 વિપ્ર અડે જો અંગ, છુવાઈ જઈએ થુકે;
 ઉરમાં અતિ એ નંગ, માંતી જણી ન મુકે. ૯૩
 સાચા મનથા શરણ, ગુરૂ ચરણે નવ રહેતા;
 કરે અધર્મી ચરણ, કલપી કઇ મત કહેતા. ૯૪
 અજ મુકાવી ધન, હીસકને ચવરાવે;
 માણસ લાયક અન્ન, શ્વાનોને ખવરાવે. ૯૫
 છવ દયા પ્રતિપાળ, યદને કરે ઈજારા;
 કઇને અણિ કાળ, શ્રીવક યદને સારા. ૯૬
 ધર્મ અટલો લાભ, ખોલે પણ નવ પાળે;
 ગભરિયોના ગાભ, આપમ આવી ગાળે. ૯૭
 પરધનથી પરતંત્ર, સમજે નહી શીખામણ;
 જપે મુકના મંત્ર, કંઈને કરતાં કામણ.
 પરનરીને સંગ, પ્રીતે મનમાં પેસે;
 અળંકારથી અગ, સરસ સમારી ખેસે. ૯૯
 વેદ વિતાના ધર્મ, વાંચે નિત્ય વખાણ;
 ક્રબજીચંદ્રનાં કર્મ, છવ સરીખાં જાણે. ૧૦૦
 કળિ એમ કચર ઘણ. કરિને પિડે પ્રાણી;
 ક્રબજી કરો કલ્યાણ, ઉર અપનો જાણી. ૧૦૧
 દંભી જતનો દાસ, યદને શીશ નમાવે;
 વિઠલ તણો વિસ્વાસ, શુદ્ધોને મન ભાવે. ૧૦૨
 ઉત્તમતાં આચરણ, કનિષ્ઠ યદને કરતા;
 સજજન જતનું શરણ, આળખી નવ આચરતા. ૧૦૩

રાજ સેવાની રીત, જાણે નહિં પણ રાજિ:	
બુધ્ધ મહિથી નીત્ય, મમો અથો ભાજિ.	૧૦૪
દેખે પરની નાર, રૂપાળી મન માની;	
દંડ ભરી દરખાર, તે છડાવે છાની.	૧૦૫
સંતાનોના સહીત, અષ્ટ મંજળે આણિ;	
નારી પામે નિત્ય, જગ છલ્યો એમ જાણિ.	૧૦૬
ગરીબ કંઠે ઘર; ઉલાળીને એ લે;	
છતના વધે છર મેલા થાત્રે મેલે.	૧૦૭
નવ ઠેકાણે જઈ આવે દશમે દાર;	
કાંતા તેને કહી, સુવરાણી શાણગારે.	૧૦૮
પાપી પંડ પ્રણામ. પ્રાદ્વાણને નવકરતા;	
કુઃખે જોડી દામ, દરખારોમાં ભરતા.	૧૦૯
લેખી ન જુવે લેશ, નિર્મળ જતને નાગા;	
નિત્ય ખતાવે ખેશ, દેવ મંદારે વાગા.	૧૧૦
જાત્રા જાતાં સંગ, જમરા ખેલ જોડાવે;	
જેમ વજબ્યુ હેય વંગ, ત્યમ ગાડી દાડાવે.	૧૧૧
મહીન મેલ મન સત સંજીત ન સુજે;	
કલિવત ગાય કીર્તન, જાત જાતને પુજે.	૧૧૨
ગો પ્રદ્વાણને દાસ, કરિને ધર્મે દાવે;	
સેના પ્રદ્વાણ પાસ, કાણખી ઘઈ કરાવે.	૧૧૩
અઝું હોય જો જર, તો તો તણા તણાવે;	
વખા ઘરેણાં ઘર, આનક કરી આણાવે.	૧૧૪
શુદ્ધ ધર્મની વાત, હઠથી ધામી દેડે;	
જમે જમાડે જાત, જણ્યાં જમાઈ તેડે.	૧૧૫

કહિતક સરખુ કામ, કળિયે કીધુ ભારી;	
રક્ષા કરજો રામ, પ્રબ્ધ પેતાની પ્રારી.	૧૧૬
કહીયા સુતાર મનુર, વચન પ્રમાણ ન ચાલે;	
જોખમ કરે જરૂર, ઘર કરતાં ઘર ધાલે.	૧૧૭
સોની રૂઠ વિશ્વાસ, કાલને વાયદે કવુ;	
આપે આઠે માસ, સોનાનું કરી સુનુ.	૧૧૮
ધાખી સાળવી સઠ, કાઠી વસ્તર સાંધે;	
રોક મનુરી ભઠ, પાણુ પોતાનુ રાંધે.	૧૧૯
વઈદ યયા વાલંદ, શાસ્ત્ર વાત સંતાણી;	
સઠયદ કરી સાણંદ, પાપ મંત્રીને પાણી.	૧૨૦
પ્રાણાણુ વિના ચ્વનંત, અહરથ ઘઠને ભાંખે;	
શરિયે શરિયે સંત, ટેલ નાંખવી શીખે.	૧૨૧
વૈરાગી ગોસાંઈ શક્ત અંગપર ધરતા;	
મારે માંદો માંડી, સખતા માની મરતા.	૧૨૨
અંતરમાં અભિમાન, પ્પાનું હરિનું ખણિને;	
માડે દીજનું માન, પ્રહ્મણ પાસે ભણિને.	૧૨૩
ઉમઠી વરણ અઠર, વૈરાગીને વેચ;	
ગામ ગામને બાહાર બાવા ઘઠને જોસે.	૧૨૪
કરિને ચારે ધામ, પુજા કરે પુજરી;	
દેવતજોા બેઠ ધામ, નિકળી જાએલ નારી.	૧૨૫
રૂઠ પ્રહ્મણને ઘન, ભારે વિદ્યા ભાણુના;	
વળતા વ્યાસાસન, જોસે સીધજ બગ્ગતા.	૧૨૬
તિલક છાપને માળ, ધરિને કરથી જોએ;	
કણીક ચોખા દાગ, કઈના લાવી વેચે.	૧૨૭

કરમાં લે નદી દામ, મોટમ રાખે માઝા;	
લઈ પુસ્તકનું નામ, જર લે કંઈના ઝાઝા,	૧૨૯
માંડીને ઘરખાર, લેટ માગતા વડાણિ;	
ભાવિ ભાકડાં ચાર, જમિ આવે જ્યાં જાણિ.	૧૨૯
વિઠલજીના વેષ, હીડે વિકળ વગોતા;	
ઝુંડાવીને કેશ; જરને હીડે જતા.	૧૩૦
ક્રૂંચીર થઈને ક્રૂં, ભાસાનું કર પકડે;	
પદસા લે કરી બળ, રાંક જનાને રગડે.	૧૩૧
ગઉ પ્રાહ્મણને ત્રાસ, વધતો દિનથી વાધે;	
રૂડી વસ્તુની આશ, સલે સાતે સાંધે.	૧૩૨
આંખુ વરસે અદ્ય, તે પણ નહીં મુખ માળ્યું;	
સત્ય રહ્યું છે સદ્ય, તે પણ જાવા લાગ્યું.	૧૩૩
ભલા પુરૂષને ભાઈ, ભાજે છાગવાઈ કેરાં;	
ઠાહ્યા ડાડાપણ માંહી, થઈને કરે અનરાં.	૧૩૪
મથની પણ ગગી જાય, ધન દાટયું કર નાવે;	
રગડે નિત્યે રાય, જ્યમ જે જનથી કાવે,	૧૩૫
પિતા પુત્રમાં વેર, ભાઈ ભાઈને ભાંડે;	
જાત જાતમાં ઝેર, મુખ કો ક્રોધિ ન માંડે.	
સગા સહેદર સાથ, વાંધે વેર વધારે;	
નર થઈ નારી હુથ, મિત્ર પિતાને મારે.	૧૩૭
પુરાણ પાપે તન આ અવસરમાં આવે;	
લેઈ તાતવુ ધન, અંતે બહુ અથડાવે.	૧૩૮

કવિ સામળ ભટના

બનાવેલા છપા

સરસ્વતીની પ્રાર્થના દોહરા.

શ્રીમુખ શેષુ સારદા, પ્રમ મુન પ્રહ્લ રૂપ, પ્રહ્લ
પિંધા પ્રહ્લ વાદિની, ભમે ઝોળતા ભુપ, દંડ કમડળ
ધારિણી, વીણા પુસ્તક પાણુ; જેને તૃઠિ સારદા. વદ
ને અત્રત વાણુ. પામરને પંડીત કરે, વિશ્વમાહી નિ-
ખ્યાત. કિકર સુખ કવિતા કરે, તે તુ સારદા માત.
જ્યદવને કીધો કવિ, કીધો કાળીદાસ માધતે મધવા
તેં કર્યો, એવી વાણી વિલાસ.

છપા

મારકુંડને માત, ત્રેહા પ્રકારે તુડી; ચંડીપુરાણ ચો
લાખ, વિદ્યા અત્રત ઘન વુડી, શુકદેવ વેદ વ્યાસ, પુ
રાણ અષ્ટાદશ કીધાં; પ્રહ્લાને તુડી ભાવ, વેદ વ્યાકર
ણ શુભ સીધ્યાં. એવા લક્ષોકે કેટીધા, કવિ કેહેવાણા
મહામતિ, સુખ સાગર સામળ ભણે, કૃપા કરી મહા
સરસ્વતી. મંત્ર જત્રને તંત્ર, ઇષ્ટ ઉપાસન આદે;
કથા કીરતન કવિત, વ્રત વિવેકથી વાદે, અડસઠ તિર
થ અનેક, મહાપુન્ય સ્થળ મહિમા, પ્રહ્લા વિબુદ્ધ રૂદ્ર,
તત્ત્વ ત્રિલોકી સીમા; એ સરવેન આજખાવીયા, કા
થી કેહેવાયા કવી, સરસ્વતી માટાંછે સરસ્વતી, અઉદ વિ

થા જે નીત નવી.

દાહર

કેક કોટી કે લક્ષ્મી; કંઈ યથા કંઈ યાય; શિવને
શેવક શામળો, કીધો પંડીત રાય. પ્રીતે સારદા પ્રણ
મુ. હંસ વાહની જેહ; વેણા પુસ્તક ધારિણી, તરણી
વધતુ તેજ, કવિતાનો શો આશરો. સારદ કેરૂ શણું;
મહીગા મહા માયા તણો, વાયુ વશ જેમ તણું; જેનેતુ
હી સારદા, નેક રહી સી ન્યુન; કવિ કહેવાયે કલ્પતરૂ,
મગરે પ્રેલા પુન્ય.

ગણપતીની પ્રાર્થના

દુઃખો દુઃખ ભંજનો ગુણ નીધી ગુણ ગંભીર; ઈ
શ્વરથી ઉત્પન્ન હવો, શરમ ધુરંધર ધીર. સીંધુર અ
ગે શીભીતુ, મોદક અમ્રત અહાર; ગજવદનો ગરવો
ધણો, દેવ વડો દાતાર.

છંદ

સીદ્ધી પુદ્ધી છે નારય, લક્ષ લાભ જે પુત્ર; શિવસ
રજો શિર તાન, સીતામણીના ઘર સુત્ર, આઘ શક્તિ
ઉમયય, મહા માયા છે માંડી; ક્ષેમ કલ્યાણ જ્ઞમાત્ર.
ખાણ્ય રત્નોની ખાંડી; વ્રહ્મા વિભુ સ્વી રૂદ્રથી પ્રય
મ પુન્ન ગણપતિ તણી. સામગ હૃદ શેવો સહુ, સુ
ખ સાગર શિમા ધણી.

રામચંદ્રજીની પ્રાર્થના દાહર

રાજ્ય લોચન રામજી, ચુકતી દાતા મુજ; કાટી કો
ટી પાતક મટે; ઠણે સંકટ મુજ, રામ રહે રસના વ

હું, વળી જે વારંવાર; એથી અન્ય ખીજે નહી; મુક્તી તણો દંતાર. તારણ તારણ ત્રીલોકમાં, તારક મંત્ર કહે વાય; જમને શીર પગ દઈને, જરૂર વેકુંઠ જાય.

સીતાપતિ શ્રીરામ, નૃપ દશરથનો નંદન; ભકતવત્સે જ તે ભુવ, વિશ્વ સહુનો એ વંદન; કઉશળા કુમદીપ લક્ષ્મણ લઘુ બંધવ લાયક, વરાણવે ઉચરે વેદ, નિગમ અગમનો નાયક; એક ખાણે મારી તાડિકા, રાંવાણરણમાં રાણીચો; અતિખળ ઇદ્રજીતને, ચાંચાણવત જેને એ જીચો, કોટી બ્રહ્માંડનો નાય, સત તણો એ સત્વ, સતકેટી રામાયાણ, તેમાં અક્ષર જેતત્વ, કોટી જન્મનાં પ. જેજ અક્ષરથી બળશે, લખ ચોરાશી ખાણ, જન્મ મરણ દુઃખ ટળશે; રામ નામ પિતા મુક્તી નહી વેદ પુરાણે વાચજે, સુખ સાગર શામળ ભણે, સત્વ ગણીને સાચજે.

છણા.

અન્ન જગત આધાર, અન દઈવત એ જોડું; અન વગ ન રહે જીવ, અન્ન વણ સરવે જોડું દેવદાનવ રંકે રાંચ, જીવે સહુ અન્નને જોરે; અન્ન વિણ કે પાષણ, સરવ આંધાર ઘેરે, પાંચણ પોષણ પ્રથમી વિશે કર્તા નામ કન કરણાં; શામળ કહુ શેવો સહુ, અધ શક્તિ અન્યપુરાણા. સીતા રામ તે એહ, એ શ્રી રાધા કંથર: એ ઉમીયાનો ઇશ; પંડીતે કીધુ પ્રશ્ન એ રાંચિણી એ ચંદ્ર, એ બહા સાવીત્રી; મંત્ર જંત્ર એ તત્ર, એ ગુણનીત્રી ગાયત્રી. અનપુરાણા સઉની ઇષ્ટકે, બુદ્ધિ

વંતા જન છુઝશે; શામળ કહે અન આધારથી, સરવે
વિદ્યા સુઝશે. અનપુરાણા વડી માત, જગત જાણ
કન જાણી; અન્ન વિના સહુ સુન્ય, પ્રથમ જીવે નહી
પ્રાણી. અન્ન વિના સુખ અલપ, અન્ન વણ ચરાણ
ન ચાલે; ભાવે નહી મન લકતી અન્ન વીણ મોજ શી
માહાલે; અન્ન વિના ઇશ્વર વાહાલો નહી. જા'ન તાન
ગુણ નવ ગમે; શામળ શેવો અન્ન પુરાણા, સકળ ક
ખ એથા સમે. ૨૬

છપા

તમ ઘેરત્રીજેવાર, પ્રથમવારનિત્યેપુને; ચતુરજ્ય
મચોયોવાર, સત્યવાતેશુભસુઝે : પસન્નપાંચમીવાર, ત્રિ
મળજસ વિદ્યાવાધો, છઠાવારનીછત્ય. શોભાશતરૂની સા
ઘો, શાતમો વાર સંકટ હરો, અધિપતી ડાહ્યા અંશ
ને, આશીરવાદ કવી કહે, મનજી વાસગુ વંશને.

છપા

હંસવાહની હીતકાર, મયુરવાહની મહિમા; કુરુક
ટ વાહનીકલ્યાણ મેઢક વાહનખ સીમા, ગ્રગ વાહ
ન દ માન કીર વાહન કરયા કામો; શારદુળ વાહની
નેહ, નેહ ઘણે શીર નામે; ઉંદર અશ્વને ઇમયે મ
રૂઠ વ્રપભ છે નેહને; કલ્યાણ કાર કપા કરે શામળ
કહે આશીશ એહને. ૯

છપા પુત્ર વિના નહે મોક્ષ પુત્ર વણમેહજી
મોહુ પુત્ર વિના દ દાખ, પુત્ર વણજીવિત ઝોહુ પુત્ર
વિના પરિવાર; વિશ્વ માંહી નર વાધે; પુત્ર વિના સ

સાર શ્રાધ ગયા કુણ સાથે; અરથ ગરથ કુણ ભોગવે,
 ઘણુ દ્રવ્ય પાણુ ગાંજીયો; ખાળ અવતાર ખાળક વિના,
 વિશ્વ કહે સહુ વાઝીયો;

છપા

નારી વિના નર રક દામણો દીશે દહે; નારથ વિ
 નો નર રંક, ગ્રહસ્થ ગુણહીણો ગેહે. નારથ વિના નર
 રંક. ધનનવ ધીરે દોષ; નારથ વિના રંક, સગતં જ
 ન નીંદ જોઈ; નારથ વિના નિરખણપણુ, ભોમ કહોશા
 ભોગવે; અયુત અવગુણુ ભાસે ભરયા, જોખમ ઝાંજુ,
 જોગવે. નારથ તે નરનુ અંગ, સુખેથી ઇચ્છે શેવા;
 પુન્યમાં થાય વિભાગ. લાભ થશે રૂડો લેવા; સ્ત્રીથી હો
 ય સંતાન, ધર્મ બુદ્ધિ તે ધારે પ્રગટે પુત્ર સપુત્ર કુળ
 ઇકોતેર તારે; શુદ્ધ કુળની શામા મળે સ્વામીને સુખ
 દે સતી; એમ વિચાર્યુ શેઠીએ, મન મધ્યે ધારી મ
 તી. પરાણવા ઉપર પ્રીત થઈ તે નરને પુરી કોનેનવ
 પુરી થાય સહુને રહે અધુરી; આશા નીર અઘાત વિ
 સ્વ તેમધ્યે બુઠયુ, શાહા રાયને રંક, ક્યરખી કીયરને
 કુકુ. સુરપુર પડિત સહુ, ભણ્યા ગણ્યા બુલા ભખ્યા:
 આશા રૂપી અરણવ જળે, શામળ કહે તેમાં શ
 ય્યા. ગળે અધીકુ અંગ, ગળે નાશીકાને નેણ;
 ણ; ગળે મુકને તુંડ, વિપરીત ખેલાયે વેણ; અરિત
 ક્રૂધીરની માંશ, સકી નવ્ય ચાલે ચરણે; ધાતુ સરવ
 નો ધાંશ, શુભે નહી કુંડિત કરણુ ઇદ્રી ખાંધી અડવ
 કે, આહાર નાંદ્રા છેવટ ગઈ; શામળ કહે તૂળણા ત્રપા

તોય માયા છવી નહી.

જરવીશેછપા

જર ત્યાં જ્ઞેમન રૂપ. ભુપવશ જરને જરે; જર ત્યાં સઘજો જ્ઞેખ. ટેક તરતીખવત તોરે; જર તે ઉંચ અમીર જર તે નિધા ભાણીયો. જર તે રૂપ સ્વરૂપ. જર ગુણ સઘજા ગણીયે; જરને સજો યશ વશે. જર જ્ઞેરથી દુઃખ જશે; શામળ કહે જર એ જર તાણુ. જર શી દાજ સઘજાં થશે. દમડાં વિના દરિદ્ર, કુળવત કીકર કહેવાયે; રિહવિના પડુ દંક, પ્રતિઠા દુર પળાયે; ડાહાપણ વિનય વિવેક દામ પાખી સહુ કુલ્યાં, પેદા ન કરયુ દ્રવ્ય, શાસ્ત્ર ભાણીને ભુલ્યાં; સુન્પુર ઘડ ધીર નરવપુ વરાણાગી વાંકડાં. શામળ કહે સંસારમાં, રિહવિના નર રાંકડા.

છપા. સીતા રાખી સુભ દેપ, રાવણ રણમાં રોળાવ્યો ઇંદ્રજીત કુંભકર્ણુ ચાંચણ વાત તેતે ચોળાવ્યોં દપદી સખી નારય, સતીપણસરવે થાપ્યું. અઠ રે દોહાણી સઘન્ય, કુળ કૈરવતુ કાપ્યુ માયારૂપ એ માન્યની, એકલી મુકે અનરય થશે; વિચાર કરયો મન વાણીયે, વ્રહ્મણે હાંશી હશે,

છપા

ઇંદ્ર સરજો અધિપત્ય ઘેર રાણી ઇંદ્રાણી; અહુલ્યા સાથે સંગ; કરતાં બ્રાંતી નવઆણી; ચાતુર નરને ચંદ્ર, રામા ઘેર રોહણુ સરખી; તેણે તારા એક વાર નેહ કરીને નરખી; પાપ પુન્ય મીછયો નહી; ગુરૂ પત્ની યો.

ता ताशी क्षीण दृष्ट आये थयो; नक्षत्र मंडलांमां न्ने
 मणी. १२४ अनाथी लक्ष करोड; धार अंधारे मणी
 या; कथया कीयक शत अंत अंक चितामां जणीया; श्री
 केश सरीष्पा देव; कुडीकुम्भने शोपी; मान्यनी ३५
 मोहोन्नत; नगतांमां जालो अनी; लाभ्यनीये सहु
 नलोणाव्या, देव गांपर्वने दानपी, शामण कहे उत्याम्बु
 वतीये, कुलु मांत्र छे मानपी.

छथा—नार ते नीय स्वभाव, न रहे पिताने व
 रमे; नार ते नीय स्वभाव. कलंक कडावे कुण कर म.
 नार ते नित्य स्वभाव, लाज मर्यादा न प्रीछे, नार
 ते नित्य स्वभाव, अन्य नर अंतर छच्छे; नीयमांनि
 य ते नारीयो, पशुं न्नेडे प्रीतडी; शामण कहे स्त्रीयो
 समस्तने रूही नही अे रीतडी.

छथा—वाशु इतु वरसे मेळ, तेथी तो दान नया
 के; पराक्रम न मजे पुर शतुं कौडो शालु थाके; पेहमी
 वीशी विधाय भाव आशी नव्य लाणीयो प्रक पणुवि
 वेक, शास्त्रना आध न शुग्रीयो, गयो अतसर आवे न
 डि नर नारी ते नडे; प्रथम न्नुओंप्रीछया पिता वण
 ती हाथ धसवा पडे.

छथा सोक्यजा दुष वीरो

—वितय थकी विवेक सन्नत सधगांमां शोभे;
 वितय थकी विधाय स्थीर थापर ते शोभे; वितय त
 लो विभववाह करे नही रंक के राज वितय मेहो छे
 विस्वमां, वितय धरम मारग धरो; शामण कहे विधा

वशीकरण वीनय भङ्गि आवी पशे.

छपा।—राजने एक सालगाम इटछओ कुटे; भ
 लने भि ६ साल वाण वांके राज लुटे; व्यापारी शीर
 एक साल; पख पढंतर नांजे, लरतार शीर एक सा
 ल, लामनी जे लुकु लाम्जे; मुरभने साल विधा त
 लु दुःख अकारी ओकयनु शामण कहे शाशा मानजे
 स्त्रीने साल एक सोकयनु. स्त्री कहे लली अनाथ तेथी
 तो मोत लवेर; लली हीशा हाथ अथी नडी दुःख अ
 नेर; लली विधवा के वंज लली गुणका के घईली ल
 ला दरीद्र दस्य लली सोडागण सेईली भाडा दावान
 ण दुष्पणी, अचण अीत पाण ओकयनु शामण कहे शा
 शा मानजे साल श्यामाने ओकयनु दरीद्रने मोटु दु
 ख मन मान्यु नव थाये; काशदने एक दुःख; नित्य
 विदेशे लये; दुतीयांमां अेषु दुःख वरसाद अ्यरेनव
 वरशे वंजाने एक दुःख ततने काने तलशेक इंवारा
 दुःख स्त्री तल्लु सरवने दुःख लुपनु; शामण कहे पार
 पीछु नली स्त्रीने ओकयना दुःखनु अंधाने दुःख आ
 प साइ ओटु नव दजे, जेराने दुःख धान राग पु
 राणु नव पेजे रोगीने दुष्प रोग लोग अके नव्य भा
 वे; लीक्षुने अे दुष्प नाम लीपरी कडावे; अेवां दु
 ख अनेक छे पंगाने तो पग तल्लु शामण कहे स्त्री
 सर्वने सोकय दावानण दुःख छल्लु

छपा। सतनीरे

तुल्य कंयन कथिर, सुप दुष्प सायु ने लुङ्क; रा

ય રંક જે એક, એક તુલ્યું એક રૂઠ્યું; શતરૂ મિત્રસ
 માન, સમાન દેવ્યા કે દાશી; સમાન અત્રાને વિષ,
 સમાન કુચીત કે કાશરી, સમાન પાષાણને રત્ન પ
 ણ, સમાન વસુકા વૈકુંઠ વશા; શામળ કહે જન્મે ન
 હી, જે નર જાણે પ્રભદ્રશા. સમાન અન્નિને નિર,
 સમાન વાહાલો ને વેરી, સમાન કુંજરને કીટ, સમા
 ન મરદને મેહરી. સમાન તડકો ને ટાહાડ, સમાન જ
 શવંત ને જોગી. સમાન પાપ ને પુન્ય, સમાન ભી
 ક્ષુક ને ભોગી; પ્રભ વિદ્યા ભારે ઘણી, કરોડવાર શુ
 કહ્ન કથી; શામળ કહે સંસારમા, પ્રભ જાણે તે નર
 નથી. શાંભળ્યા કાને સુર, ફરસુરામ ફરસીધર, દીઠાક
 ઈક દાતાર, કરણ સરખા કરણા કર, વિદ્યા વેદ શાણ
 ગાર, પ્રભા સરખા ખહુ ભળ્યા; વાલ્મિક વ્યાસ વશિ
 ષ્ઠ, પ્રભુ ભજ ભય ટાળ્યા, નથી દીઠા નથી સાંભળ્યા
 ભોગરી જેણે પ્રભ દશા; શામળ કહે સ્વરગ સુધી, ગ
 તિ વિરલા કો વધકુંઠ વસ્યા.

છયા—કોકિલ જાતનો ચેર, તે લે ખાતર પાડી
 ને; ચુગલ એ પણ ચેર, લે કરી ચાંડીને; વાણીજએ
 પણ ચેર, લે મરડી દાંડીને, કૃષી જાત પણ ચેર, લે
 ખેતી માંડીને; કિશખ ચેર કહી કોટીધા, અપરમપાદ
 અપાર છે; એ દિવશે સહુ દખ્ખતાં, પણ સ.ચો ચેર
 સોતાર છે.

છયા—કામાતુર ન જીવે કર્મ. કામાતુર ધરમ ન
 ધારે; કામાતુરને શી શરમ, કામાતુર મરે કે મારે; ત્રે

गच्छे कामातुर काम, शास्त्रनी वात न सुजे कामातुर
 न लजे राम, पुद्धि जेके नव पुजे; केटी अवरुण
 कामातुरे, धरम मारग ते नव भसे. अपनश ते अ
 नी परे, सरवे ते तेमां वसे. कां रकने कां राय. कां
 नरने कां नरी; कामातुर शीर कसक, होड हट हीम
 त हारी; प्रथीनु पाप्मे पाप; क्षेध रोग रहे तेने दहे;
 स्वधने न लुने स्वरग, ते परनारीने नहे. लक्ष वी
 छीनी वेदना. पडे ते नर नम दंडमां, सामण कहे का
 छ रजे करे, प्रीत परनारी पीडमां.

छथा—छता जने छडी, विचारी मन विजरी
 नव आशी केनी भीक, निरलय थछ ते नारी, कपट
 न जल्ले कोड, पडी पडी सहु पेजे. अरे अरे अरे क
 हे जेड, हुनीया दुःख जेनु दजे; वात बार्सा भद्रा
 विश्रमां, उतावण ककतां आंजडी; छतुरा यतुर युडागु
 नी, कसक वरजत कुपे पडी. लुम पाडी अहु आहार.
 अधीक अन्याये आपे, राशी रदीयाणु रुप, पडी पा
 लीमां पापे, केछ मुज्जो भरद, कुपया कामनी काढे; कं
 थ जेनानि जाल्य, पसकमां वात पोढायाडे; हाडाकार स
 रवे थया, लुग आधामां नडरी; यतुराने जेतापीयो,
 पडी तारुणी तारुरी.

छपे—अल्यो जेने ग्रथ. परनार जेने नव परणी
 सांलज्यो जेने ग्रथ; नीय पुद्धि नव नरणी, अल्योअ
 ल्याज्यो ग्रथ, अप्रम तेने नव दाज्यो सांलजाज्यो जेने
 ग्रथ, यतुर अमरत रस थाज्यो, श्रवणु करीयो सत

वादीये, कथां नरने कथां नारीयो. शाभण कहे स्वप्ना
 विशे, लुठ करी नही ज्वरीयो. परनारी साथे पाप, ज
 हु स्त्री हत्या जेसे; अठावीस नरकना कुंड, पाप कर
 नारी पेसे, जेक पत्नी श्री राम, दिस पेताने दाप्पी;
 सतवती सीता काम्य रीत घशी इडी राप्पी; छुडिां
 तान् जापडा, काम जतकोछ नव थया, जन्म मराजुजे
 जम जरा, डोड अवतार कवीये कथा. •

छप

हनुमंत मडा जगवंत, सीतानी वारे धायो. अनणी
 जण अनंत, राम रसावे गडु गायो. छंद्रल्ला कुंलक
 रगु, तेडु आंचाणत जोज्यो; जेतेर केटी जगव
 त, रावण साथे रोज्यो कनक लंक करी कायला, अशो
 कनाडी आंडी करो. राम लक्ष्मण जस जतीयो, सि
 ता लेछ आव्यो इरी, मारकंडेसर, मुन्य, चिरंजीकु
 ण कडाव्यो; अत्रा लणीया वेद, वाणी रस लवनेगा
 व्यो, व्यास सरणा वीसकरोड, पुण्य अष्टादश कीध
 मुकदम सरीया शीव, दान अणपपद दीयां, लाजुतार
 गाणतरे मंत्र जंत्र तंत्र पराक्रम सडापती. शाभण कहे
 शेषु शारदा श्रुती करतां जे सरस्वती, राम नाम ते त
 त्व पाण जे जगमा तरीया राम सुप्पनु सत्व, रंकने
 राज्ज करीया. राम नाम प्रताप. अडल्या जेणे तारी
 काण तणे जे काण, व्याजने नाज्यो मारी इरसुराम इ
 पे करया; नक्षत्री प्रथी करी; जेक जाले हुजुी ताडका,
 तत्व थध तेतो तरी;

છપો.—પંચો આંખ્યાન જાખ્યાન, તે પુરાણ પારા
યણ, તરણ તારણ ત્રિલોક, શત કોટી રામાયણ અઠા
દશ પુરાણ, અધ્યાત્મન ચેત્રીકીર્તી, કાગ લજ્જ કત જે
ન્યાય, પંડીત યદ્દ પુરાણ પીઠાં; વેદ ભણેછે વેદીયા,
કોઠ વારણું કહુ કથાં; સ્ત્રી ચરીતના આગણે નીમેશ
ગાહાપણુ કૈનુ નથી

છપા—મુખે સાંભરે નાર, વસન વીંધ વીંધના. સુ
ઝે; હસવું રમવું હેત, જનો મધ્યે તે જુઝે; ભાંડ લ
વર્ધયા ભાવ, જોખ જાણુ જે જાત્ર; ખુબા ખાસના ખે
લ, દુખે ન ગમે પણ માત્ર; દુખ દાવાનળમાં પડ્યો, સ
રવે સુખ એનું ગયું; હસવું કયમ આવે હેતથી, પી
જર તો પરલે થયુ દુખે જાય સુધ ખુધ. દુખે જોજન ન
નિ ભવે; ખેકુ દાલ્ય પાણુ દુર, દુઃખ કપટ બહુ કહાવે,
દુખે દહતાં રોગ. તેજ ત્રીપક્ષ ત્રાશે; દુખયા લીલા લે
હેર, પલક ન આવે પાસે; દુખ રૂપી આર્ણવ વીશે, તે
ઠય કદાપી નવ જડે; હસવુ નવી આવે હેતથી, કુત્ર મુ
થી સાનાં પડ.

છપે,—વિમ્મ રૂઠો દે શ્રાપ, ચાકર રૂઠ્યો ઠર ડે;જે
કુરામન રૂઠ્યો દે દાઓ, માત મરજલ મોડે; પડેશીરૂ
ઠ્યા પાપ; ચાડીકોંઈ આગળ ખાએ; નારી રૂઠે જે નિ
મેશકો નીસરી જાએ; રાજ રૂઠ્યો રિહ લે, જસ જ
વ જોખમ કરે, ધર્મ કર્મ શર્મ પાણુ, દુઃખ દતાં તે નવ
કરે.

સ્ત્રીના સ્વભાવ વીશે છપાં.

નારી નીચ સ્વભાવ, નારીમાં લક્ષણ બુધાં, નારી
 નીચ સ્વભાવ, કલ્પ નારીનાં કુડાં, નારી નીચ સ્વભાવ
 બુગ બાધામાં બુડી. નારી નીચ સ્વભાવ, રહે રૂડા
 શું રૂડી; નારી નીચ સ્વભાવની, આગુઘટતુ તે આચ
 રે. શુર પુર ધ્રુડ ધીરને, કરોડ વસા કાયર કરે, ઉં
 ચા કુળની નાર, નીચશુ નેહ નીહાળે; નરપ ઢાળી જે
 નાર, ભિક્ષુકને ભાવે બાળે; પંડીત જનની નાર, મુરખ
 સંગાથે માણે. જાણ પુરૂષની નાર, અધરમ અનધયો
 આણે; ગુણીજન ફેરી જોરડી નેહ ન ગુણા શું ધરે, પુ
 ન્યવતાની પ્રેમદા કપુલ તે કુડાને કરે, રામા ન બુવે
 રૂપ, ન ગમે તેમ માણે;; કામની ન બુવે કુળ; હેત આ
 કુળથી આણે; બુવતી ન બુવે જાત, બુવે નહી પંડીતપુ
 રે ન બુવે ઉંચ અમીર, નહી સતવાદી સુરો. કામનીતો
 કામી બુવે, કે મન ઇછા માનની; તમેશ માઝા રાખે ન
 હી. શામળ કહે બુડી ભામની. બુદ્ધિ નહી સવલેશ, જે
 શ બાણીને જેશે; છાડે જે સ્વામી સ્નેહ. પર મંદીર પો
 તે પેશે; ચતુરાકરાં ચરિત્ર, જીતી કોતી નવ જાય. મારે
 જે માટી માર, ફળેતી અપણી થાય. બુડી વાત જગમાં
 કરે. તો સાચી તેની થાય છે; અવગુણનો અર બુવ
 ભરયો. પણ કામની નામ કેહેવાય છે, બુવતી ફેરી નાર
 હોયે હોચોળા ખાટે; પ્રેમળ, માનને પુણ્ય પોઠણુ પલંગ
 શુભ પાટે. શબ્દવે શોળ સણુગાર. ઝવેર બુગતે જડાવે;
 ખમા ખમા કહે સરવક્ષ્યા ભાડ ભડાવે; તે સરખાની તા

शुभी; विप्र संगाये मन वशु; लिखा भागी जोवन करे,
शामण कहे कारण कशु, उ८

नीरलाज्य विशेष छया.

नीरलागी जशे गंग, ससिता ते शुकाशे; निरलागी
रणवा जय. साम पाण ते लुटाशे निरलागी परणु नार
थशे गांडी के मरशे. निरलागी पासे द्रव्य, हाकयम के
तस्कर दुशे. निरलागी जेसे छोडेले, पशे ने पग जाग
शे; निरलागीने महीर गजे. पिछित पडे के सागणे.
निरलागी जमवा जय. वेद नाणे ते वाशी, साये जे
जाले ज्ञान, तोय करे सहु डांशी, निरलागी डाव्या थाय,
सक केसे जे धेवो; निरलागी नव जालंत, केहेसे इ
धयना मेवो; जे नरने नीरलाज्यता, सो उधय सुता
पडे. लाज्य वडुके जेहने, पुरण जशे जुगतो जडे.

छपो.—जय सितापति राम. जय करुणा कर सीं
धु, जय सितापति राम. जयजय लक्ष्मण अधु, जय
सितापति राम, नर कांतके अक्षय उधारण, जय सि
तापति राम, तत्व त्रिलोके तारण. मुक्ति दाता महीमा
धणो; रावण रोडिण रामल. सुभ सागर शामण ल
णु, अडुर निशा तुन रामल

कामी पुरुष विशेष छया।

कामी अधथी अध, कागी नव दजे जाणै; कामी
नव धारे धरम, संकट ते हेहे सांजे, कामी न लु
वे जत. मात्र जगिनी नव धारे, कामी न गणु ना
ह, कामी सग पाण नव धारे; कामीपी व्रत पणे नडि,

કામી જીવ કોઈ દીન પુત્રે, કામી નવ દષ્ટે ક્રોધને, જગ
 ત ખાધું તેને જુઓ, ખાંબ્ય દવાનુ દુખ, ખબ્ય સુખ સો
 મા પાખી; ખાબ્ય વેઠવી ભુખ, ખાજ્ય ઘેર ખટકી રાખી
 ખાબ્ય ગાથાપણ છીદ્ર, ખાબ્ય મલિનની શેવા; ખાબ્યર
 જે જે રંગા. ખાબ્ય શિર શ્રાપજ સેવા. ખાબ્ય કલક શિ
 ર કામ્યની ખાબ્ય હોડ જે હાર્યની, શામળ કહે ખાબ્ય
 સતવદીયા; પાવક પ્રીત પરનારની પરનર ઇચ્છે નાર્ય
 સત્ય તેને નવ સુજે, પરનર ઇચ્છે નાર્ય, બુદ્ધિ એકે
 નવ બુજે, પરનર ઇચ્છે નાર્ય, પુરુષના ન રહે પ્રીતી
 પરનર ઇચ્છે નાર્ય, રૂડા ઘરની નહી રીતી. પરનર ઇ
 ચ્છે પ્રેમદા, વર તેને વાહાલો નહી શામળ કહે શાંખીયું
 દરી. નેવલ્લે કામા કહી. લેશે કામ્યની કેડ, વાણ મેતંતે
 મરશે. લેશે કામ્યની કેડ, મારાતખ અપે હરશે. લેશે
 કામ્યની કેડ. જીવ જર સહીત જશે, લેશે કામ્યની કે
 ડ. અનરથ અનિકો થશે. ડસમે તથા ડસવાસે, મરશે કે
 વળીમારશે, કેડ લેશે કામ્યની તણી, જીતીખાજ હારશે.
 દરૂઠીલે જીવ, દઈતા રૂઠી ડડાવે; દઈતા રૂઠી એ દઈત
 તાંદુળવત દેડ ખદાવે, પ્રેમદા પ્રકરે પ્રાણ, હૃત્યા શિરસ
 જે આપ, અપજશ કરે અનત, છેક છાકેસી ખાપ, રા
 મા રૂઠી રહે જહીં. કરે ન રૂડા કામજી, રામા રૂઠી જે
 હને, તેને રૂઠ્યા રામજી, નારીને નવ રાખંત, અતખ
 ત ઉમર' વ અધિકારી, નારીને ના રાખંત, સુર પુર દ
 ઠ ધારી; નારીને નવ રાખંત, સામ દામ ભય ભેદે, ના
 ન નેા રાખંત, શાસ્ત્ર પુણુ કે વેદ, સુર પુર પ

હીત પટલ, કે સાધન પરતાપથી, શામળ કહે સ્ત્રી રા
ખી સફે, કુળ અધિકાર એ આપથી; લેવી નગરી ઘડ
લક, ગણવા કીબલક ને ઝીણાં; લેવી વાધતી મુંઝ, લે
વી ક્ષીધરની ક્ષણા તરવો અરણ્ય અપાર, શિલા બા
ગવી શિશે, પીવુ હળાહળ નેહર, રોસ વિના કે રીસે, એ
સરવ તો શેહેલુ, દાહલુ કામ છે જરીનુ; નિશ્ચે દોહ
લુ નિરખવુ. નશિકરાણ ને નારીનુ. પક્ક એકમાં
પ્રીત, કરે ને રામા રીને; પંદર ભવ પલટાય, ખરી જો
મનમાં ખીને; દખ્ખાડીયે ઝજી દામ, નહ ન હોયતો
નાંચ: કર આપણુ કામ, પ્રીત જો મેપદા પાસે; પો
તાને મન પ્રીતડી, ચતુરા તે નર ચાહ્ય છે, જુરને
વશ જીવતી નથી, શામળજટ સાચુ ગાય છે.

છપા

બાળ્ય માગવી ભીખ, બાળ્ય કાશકુ કરવુ, બાળ્ય
ચોરીનુ ચીત, બાળ્યવીત પારક હાવુ, બાળ્ય વધતર
વેડ. બાળ્ય નીત ભાર શીર લેવો બાળ્ય પરવશ ને પુ
રુષ. બાળ્ય દંદ દીનને દેવો; બાળ્ય રજવુ ને પાપનુ,
હીસા કરવા સુરા થવુ, શામળ રાજગાર, તે બાળવો
જનમારો પરદેશે જવુ.

છપા

મછગંધા દખી વ્યાસ, વિહુવળ થઈ પોતે બેડા; અ
હલ્યા દખીઈંદ્ર, તરકર થઈ પુરમા પેડા; તારા દખી
વ્યાળ, કબુલ એ નારીએ કીંક્રી, સીતા દખી દસક
ધ હરી લકામાં સીત્રી વનીતા પ્રહુસ્પતી તણી, દખી

અંદ્ર ચીતર્મા ચળ્યો; કળિયુગ રૂપ એ કામતી, મળે
 ઠેક સહુનો ઠલ્યો 'ત્રવે દાદી નારય દુરયોધન દળ
 માં દળીયો, કિચક થયો કાંમાંધ મહાજન લોકે મળી
 ચા; એના અધીક અનેક, દેવ દાનવ રિધ રળ; પા
 મ્યા દાવાનગ દુઃખ પડ્યા નરકે જન ઝાળ; પરનારય
 થકી ભૂકુ પરભવ્યા. જુમગુ થપાતે જાણીયા; શામ
 જ કહે શાશા સમજ્જે, કુગુ પ્રાસુ કુગુ વાણીવાઃ

છપા

જળ તરવને તુંગ, અગન ઝોલાવા નિરે; મુખનુ
 એપડ અન, બાજકનુ ઝોશડ ખીરે; તાવ ઝો
 શડ અપતાસ, ગઠગુખડ દુખ દવા; વશીકરાણુ વીવેક,
 સમકંપર કની સેવા, એક એકતા ઉસ્તાદ, અતી કોડ
 કોડ મુહુકામી રૂઝા ભુઝાં સભ્યાનુ સામગ ઝોતડ મ
 ળનુ નગી, કોઈક સ્વભાવે શીખ, કોઈક સ્વભાવે તથા;
 કોઈક સ્વભાવે દાતાર કોઈ મદ મછર માંતો, કોઈ જર
 કોઈ જુસમ, કોઈ દુખા કોઈ કાલિ. કોઈ પાપો કોઈ પુ
 ન્ય, કોઈ નીત્યે કોઈ નહ્યો; કો હામી કો હેતરી, કો
 હસમુખો કો રાંકડો. શામગ સ્વભાવ એ જાતનો, પ્રથ
 મ પડ્યો તેતો પડ્યો.

છપા

નર પાખી જે નાર; કલંક તેને શીર ઝેસે, નર પા
 ખી જે નાર, પર પુરૂષ ત્યાં પેશે; નરપાખી જે નાર પુ
 ઠ્યો સહુ તેની જુવે; નર પાખી જે નાર. પછી પેલા
 ન ખુવે; નર પાખી નારી એકમી, વડો તેહવા વાંડ

છે; નરવણુ નારી વખ્સસશે, જ્યેતો આડે આંક છે, નરપા
ખી જે નાર છેક હરથી તુછ તરણુ; નર પાખી જેના
ર રોજ રણુમાં જેમ હરણુ; નર પાખી જે નાર હળવા જે
ગ કુવ અ કરડનુ; નરવિણુ નારી ચેકલી; સંસાર તનો
સરવ; માત ન પામે માતની, ઘેલમેએ જાઓ ગરવ.

છપા

નૂગો નવ લુટાય, સોમે નવ દાન અપાએ! સાચો ન
વ દંડાય, કાયરથી કો ન કપાએ. નાડી ના જેનાય,
જેતી નીરોગી કાયા, ગુણકાએ નવ ઘેનાય, જેણે મગ
મેલી માયા. માત પાણુ મારી નવ શરે, અવરદા સુઝી
આપને; જમ નરક તાપે નહી, શામળ નીરમસ, નિ
રમસ, નિષપાપને, પાપી ના કરે પુન્યા પાંખડી પ્રભુ
નવ પુજે; સાચાને ન ગમે જુલ, અનરમને ધરમ ન
વ સુજે, કપટનુ થાય અપટ કુકુ તે જુડ્યુ જાણે; તરે સ
ત્ય સંતોષ, કચારંક કયાં રાગા, સાચાથી મુખ પામોએ
જુકેરૂંકે શમળ શામળ સાચુ કહે, કરો ગમે તે કામળ
નિમ ન જાણે વિદ્યય, વશ્નિક કહાડે દેવાણુ. રધવિતને લુ
ટે રાય કુપવંત કરે જે કાણુ પંડીત કરે પાખંડ, સિંધવ
થઈ બોલે જુકુ જાચક કરે અહકાર. રાવથી રંક રહેરૂ
હયુ; નારી ચો કરે જ જાગીઓ, ન ધરે ધરમ એ છાપ
છે. શામળ કહે એ સરવતે પુરા જન્મતાં પાપ છે

છપા

કમળ દગ સરખાં નણ, વોલ્લ અત્રતના જેવાં ચક્રવાક
ની જોત, તદ્દલી સ્તનવટ તેવાં પાંખણુ ભમરાની પાં

ખ, ચપળ બે મીનથી ચક્ષુ; બ્રહ્મટીઘનુષાકાર. હાર મો
 તીવ વક્ષુ; ગતી હંશ કટી કેસરી, નાભી દક્ષિણવટ કહુ
 તને, પંથી ક્રહેબે પ્રેમદા, કોણ ભોગવે તે કહે મુને, કે
 શ સુરંગી શીશ, નાગ ફૂગા અંબોડો, સંચો તુરગ બે દે
 ક. ચપલ ઘણુ મુત્રી ઘોડો; રંભવત જંઘા જુગલ, પેહેર
 જા ગ્રાળી ચરાણાં કેળ પત્રવંત પુંડ, નીર અનીક નારમાં
 નેણા ખણિ વરસતી કંદ્રપ રૂપ બે કામતી; ભાગ્યશાળી
 કુણુ ભોગવે. કોણ ભરથારતી ભામતી. ચલતી ચતુરા
 ચાલ, હૈત મદ ગગને હાથી, માંગ સમારયો શીશ, ખ
 હા કર શુરા સાથી, ઉરવર એતી એપત, શરદ વદનીવ
 પુવટ, ઉર એકાવળ હાર, ભામતી કો ભારથ ભેદ; સુખ
 સાગર સોહાગણી, લાંલા લેહેર લજ્જ ઘણી; કહે તક્ષાવ
 ઉતાવળુ શામલ તરૂણી એકો તણી.

છપા

જેણે પુજ્યા ઈશ, શીવને શીશ સમરયાં, નરનારી
 વીખ વીવેક અનેક બેજનથી તરખ્યાં. પ્રાગમા પાડયા
 પંડ, કરવન કાશીમાં લીધાં હામે ગળાં હાંડ, કેટીઘા
 તીરથ કીધાં. પ્રદક્ષીણા પ્રદક્ષીણા, જસવંતાં નર જંગ
 વે; સંભગ સગેવર સસક્ષણા. ભગ્યશાળી નર ભોગવે.
 શુરા થઈ સંગ્રમ, સડ સંધાને સડીયાં ગાય વીખને રાંપ.
 તેડતી વરે ચઢીયા. ગજ હંતુમળ સાથ, અગ ઉડાવી
 નાખ્યા. કીધાં તરે વીવેક, અમરત મુખે સડી નાખ્યા
 બહુ મુગધ ખબે કરી હોને પુજ્યા કરને હની. સગેવર
 તુનેસારુકહુ, મહા તે ભોગવે મુકરી. કહે વરતની સાખ

અંતનાં દાનજ આપા પ્રથમી પમાયતે કીધ, કર્કટ કરી
 ઓના કાપાં. લાજેશુ જશ લીધ, નડતમ વ્રત કરવ્ય
 મુકવ્યા જેણે દામ, પુન્યતા ઠાઠ કરવ્યાં; જુગતે કરી
 જેણે જાતરા, જસ કંતા નર જોગવે, સાંભળ સરોવર
 પારતા. જાગ્યશાહી સ્ત્રી જોગવે;

છપા.

અહિંદ ચોકડીનું રાજ, ખરૂં સુખ રાવાણુનું જોયુ
 છુટણા ગઠ લંક, ધન સહુ ધુળે ઘોયુ; દેવતાતેત્રીશક
 રોક, કરનેડી કહે નીત્યે, ઇશ સરખો ઇશ. શાશ પુરા
 જુ પ્રીતે; તેસરખો રાણુ રોળીયા, તે કામતી સુખનેકા
 રણુ. તેા હું કુણુ ગણતી વીશે ખુદ કરી આવુ ખાર
 જી. ઇંદ્ર સરખો અધીપત્ય, ઘેર ઇંદ્રાણી રાણી. અપ
 તસરા અપરમ પાર, વરસે મુખ અમ્રા વાણી; અઈ
 રાત આસન, રીક સઘર્જાનો રાજ; ખાર મેઘ વરતે વ
 શ, જુગમાં વશ મહીમા ઝઝા. શહુજ ભંગ શ્રાપે થ
 થયા. બહુ અપકીરતી ખારણી. શામળ કહે શાણુ મા
 નજે, પરનારીને કારણી.

છપે!—નારીને જરી કામ, મોટમ પદ તેતો મા
 કુ. ધરમ કરમને શરમ, નિત્ય ખુદીથી નહુ. ધરી જે
 વેળા વાત, અધીક હિતપાતજ આવ્યે; હિરતર તણોશી
 ર કોપ. કોઠ વસાએ કહાવ્યો. નવગ્રહ વાંકા તેહને; લો
 હપઈએ રાહુ દશા, જે નારી જરી કરે, અગુણુ સ
 ઘજા તેમાં વસ્યા,

છપા

નાગી નિચ સ્વભાવ. ખાંતથી ખ્યાસજ ખેટો; પક્કમા
તોડે પ્રીત્ય. માયેઅવગુણ એ મોટો; રૂડી ન જુવે રીત
ચિત ચતુરાઈ ન આણિ; કલ્યા કરતાં હત, ગુણ અત
ગુણ ના જાણે: વિસ્વાસ કરશે વિનતા તણા, તે મુર
ખ ખાંત દશનો, નીચ સ્વભાવ નરી તણા; શામગક
હે શાખાણી સુવેશનો. કુળ રૂડની કામ, નિચસુ નીસરી
જાણે; છેક નિચ નિમૈલ્ય, તે જતી કે સુરી થાએ, કા
ચર કેરી કામ, અંગ અગ્નીમાં ખાજે; પાપા ધેર પુન્યવ
ત, પતીવ્રતા નિત્યે પાજે, એક ઇકોતેર જોખરે, ખીજા
તેર ખાગશે, વિસ્વા કરશે વિનતા, રીત પોતાની રાજશે

છપા--આજસ અઠક અંગ, સાર કામ નવ સુજે;
પર નરસુ જેને નહ, છુક એકે નવ છુકે; ખાવું પીવું
ખેસવું; રમવું જમવું કે ખાવું; ન સુજે શિવની શેવ;
નાહાવું ધાવું ગુણ ગાવું; અધિયા અઠકી ભણે; સદ્વિ
ધા સરવ રહે પરી, પ્રે પટ કહે મે પારખી, કામતી કા
માતુર છે ઘગી.

છપા.--જે કો પુજે ઇશ; તેહ પુન્યવતો પ્રાણી જે
કો પુજે ઇશ. તેની તીરતી જુગ જાણી; જે કો પુજે ઇશ
આપ્રમા સીક ધેર જોપે; જે કો પુજે ઇશ, લજ તેની
વ જોપે; જેણે ઇશવર પુજ્યા, તેને અપુત સ્ત્રીઓ સતી
રૂપવંતી ગુણ અગગી; રૂઠી કરમ રેખા રતી; શિવ પુ
જન અમરઘ. તેહ ધેર જુલે હાથી; શિવ પુજન શોહાય
અપુત સ્ત્રીશમણ સાથી; શિવ પુજન મંદિર માંક, તેહ

ધેર ધરમની ધનઃ પરદુખ ભજન તેહ, વીક્રમાણ્વત કે
રી વજ. પ્રથ્વી કરી પસાય તે, અતળીખળ કંહવાણો
આપથી. શામળ સતવાદી સહસ્રાણા, તે શીવ પુજન પ
રતાપથી.

છપ—મે હાથીનુ જ્ઞેર, ખહુ ખે માંહે ખીરાજે; વા
ધ સીંહની પેર, ગર્વ ગાંઠે તે ગજે; તાપ કે ભુખ, કાઠ
જર પાસે નવ જાએ, વ્યંતર ભુત કે પ્રેત, ચેટક તેનેન
વ ચાહે, મદીરા શેર સવા તણો. કેર કાયામાં વસે; શા
મળ દુઃખ વાળો દુઃખ કહે, તે જર વાળો હોડે હ
શે જર ત્યાં સઘળો જાએ, જરૂર પાણે જાણે છે, જર
ત્યાં મહીપત મોજ, મન ગમતી માણે છે, જર સાથે
અહંકાર, ખીત પરાણે જોડે, જરને ખહુ સનમાન, મા
નુનીહેને મોડે; જર વાળો જશ ચાય છે, તે ખીત ઘણા
થી પારણો; શામળ કહે જર હીણ જન, નિરધન તેશાં
ખ સરણો. નીરધન કહે સાચી વત. જરવાળો કહે
ભુડી; નીરધન ગાણુ ગય, જરવાળો જાએ ઉડી. હાડા
કહે સહુ લોક. જરવાળો કહે ભુડુ; રીંધ ઉપર રાચત
રીંધ વીના દર્ધન રૂઠયુ; ચાદ વીધાનાં ચાતુરી. ગર્થને
ધેર વાસો વસે; કમ ધરમ શરમ, શામળ કહે ગર્થ લો
ભી હશે.

છપા ભગતનેવાલો ભગત, જગતને વાલી વાલો ભ/
ગીને વહાલોભગી, જે જેને ચીતચાલો સચાને વહાલુ
સત, જુઠાને વહાલુ જુઠ; કામીને વહ લો કામ, રૂઠાને
વહાલુ રૂઠ; જેને જેવુ તેને તેવું મલે, ગુણે ગુણુ જેનામ

જો, કવી સામળબટ સાચુ કહે, તેને તે સફળે રૂઝે. રૂડા
માં રૂડો રામ, નામ અમરતપે આપે; વર કન્યા ચો
રી માંહે, બેસતા કહેતો કોપે; ગાણપત નામ ગુણુ ત
રૂડે કામે સહુ રીઝે; મરતુક સમે નરી મેલ; ખ્યાલ
કરે સહુ ખીને; ન્યાં નેવો સમે હશે તેવો તેને ગુણુ
દે, શામળ કહે ભાવ ભુંડા પરે, તે રૂડી વાત શાને રહે.

છપો.

રમઝમ કરતી રંભ. રહેતી પાળીને ખેશી; થપંશિલ
ગુણ ગાત્ર દશ ખાધો કહે દોશી; હંતુ નેખનનુ નેર. બ
ર ગુણુ નેના ગાતા; પડી ગયા છે દંત, મોટમ પદ કહે
સહુ માતા; વાંધા અંમોડા મુકતા; શોભાવતા સામલ સ
હુ. તે કેરા ઘેલે કર લાકડી શામળ બકતાદીઠા બહુ.
નેખન માંદે નેર. રીષ રામગણુ રમીયા; નેખનમાં જ
સવંત, ભારે ભોગી થઈ લમીયા, નેખનમા જરકાજ,
જુઠાં કરતાં ના નેચુ નેખનમાં જશ કીવ, ધરમ કરી
પાપજ ઘાયુ; કો નેખનમાં છતીયા, કો હોઠ હરામો
કાનીયા, નેખનમાં રહ્યા છવતા; શામળ કો માયાએમાં
રીયા. કો નેખનના નેર, જસવતા એ ભોગી. અહસઠ
તીરથ આદી. ભાવ ભરપુરે ભોગી. કો નેખનના નેર,
યા ન્યાયવંત પ્રાણી. કો નેખનના નેર થકી વીધા ર
સ વાણી, રૂકુ ભુકુ ને સત અસત. તે નેખન પછુ સ્થી
ર થાયછે, શામળ કહે ભુકુ કબુદ્ધિયા, કો નેખ કરતાં
બાય છે

छपा.

पाकी ने को नार, ते नव ज्ये वांडी, पकी ने को
 नार, तेह दसमां अहु डही. पाकी ने को नार, कंधने
 रामे राण, पाकी ने को नार; ससुने वासो जंजी पा
 की नार प्रपंचमां शेभा पासे अहु सायमां शामज क
 हे शामा सप्तक्षत्री. हेते नावे हाथमां, स्त्री यत्री स
 प्यार, प्रस सरभा जयां लुसे; कामनी यत्री क
 रोड देवतानु दर्भत कुसे; नार यत्री नवरग, रूप द
 भी सहु रीजे; नितातो ननिश्वास, अरु होयतो पाणु
 भीने, नारीयो सहु नीपना, सहुको जत जेमां स
 म्या; सुर पुरपंडीत सहु; जगती त्रीपाम

छपा

नारी नीय स्वभाव, तोल थकी सप्तय्ये; नारी नी
 स्वभाव. नीयने सजे ज्ये; नारी नीय स्वभाव, परि
 या सामु नव ज्ये; नारी नीय स्वभाव पड पेतनु
 ज्ये; पाप करतां पाणु नव ज्ये; नीय लुद्धि नीत
 ननीये; सामग कहे गुरप माननी, पुणु आसते
 पानीये, हरिश्चंद्र सरसे हरिनन, सत्यवादीमां सु
 रो; वशिष्ठ शुक्रदेवने व्यस, पांडव मांडि गणु पुंगे; क
 रण सरसे कल्पव्रस, दाता गुणु डाहयो दाती; युधिष्ठिर
 जनक वैदेह. महीपती माहा मानी; स्वामी कर्तविकत्री
 रामण, भारत शतरु सक्षमणु लद्या; जे कामनी कुजे
 अततरथा; करता रस महा कनिये कद्या, पांडव पराक
 म पांच, प्रतापनी, जेनी पीवी, हरसोवर हरशराम, ने

क नक्षत्रथी कीत्री; अमराज हीलां व इशरथ, रघुनाथ
 जना राज; कथक थया किक थाप, नखवंत पु'सन्ननआ
 आ, प्रेमदया सद्गु पेदा थया, लाग्य सुमव्य भावे ल
 एया; शामण कहे श्री मोठी सर्वथी, नशांत ननु
 नीमे नएया काम करते घरदास, क्षमां धरती जेगी;
 गुणु कामे गुणु काय, अनाथ समे धष्ट आपे; लक्ष्मीसी
 ला लेहेर. कथ साथे नव होपे; स्नेह सासरीया सभा.
 करम धरम ध्याने धरे; शामण कहे शामा ते धती ज्यो
 छ वंतर वेपल कहे.

छपो.

श्री अन्न पुराण धष्ट. श्रीष्टी सकजनी करता, अ
 ष्टमा सिद्ध नव नीत्र, लंडर लरपुरे लरता. धर्म का
 म अर्थने मोक्ष, दया रूप छे तुं दनी; वरुण वायु कुमे
 र, सुर सतकादीक सेती; मत वछांत दे भावडी, चित
 नी चीता कर सुरगु; सुष सगर शामण लखे; आंढ
 शक्ति अन्न पुराणा. अहु यतुर लुन्य अराणु, प्राणुमी
 पायन लंगु. अहर नीश आणु ध्यान, मान मोडी
 नश भागु मुनिवर श्री मारकंड, लुळ सगर पंडित
 कीर्वा काला माघ कनिराय अलय परंता दीत्रा लुद्धि
 सगर लुळ निनांतनु; कंडरने कविता कीलयेमे; कर
 नेडी शामण कहे, शान अत्रा रस पीलये; गश
 पतने नागु शीश, धश नगदीशने आरधु; पुत्रु पतिप्र
 क्षता पाय, सत वीधा सुन अधु. श्री गुरु वंदन वर
 लु, अशरलु शरलु रहुंने. श्री अन्न पुराणु धष्ट

દેવ, કીર્તી તેની કહી ને; જગદંબ અંબ જગદીશ્વરી
જશાંભ જાપ જાપુ જયા. સ્ત્રી ચરીત શુક બોહિતરી,
શામળી કહે કહુ કયા;

છ ૧.

કામનીને વશ કંથ, તેહુ બુધના બુડો. કામનીને વ
શ કંથ, કહાંક તેને સિર કુડો. કામનીને વશ કંથ, હો
ડ હીમ્મ તે હારયો. કામનીને વશ કંથ, વાણ મેતે દ
છવે મારયો નારીને વશ ને નાદોસો, ડાહ્યો પણ મુર
ખ જાગુવો, સામળ કહે સ્ત્રીજી છતીયો, શુને કાયર મન
આગ્યો સ્ત્રીને સજ્જવ્યો શાગુગાર' લાજેગા લાડ લા
લાવો. હેમ મેતીના ડાર, ઘણા ઘણા ઘાટ ઘડાવો, ના
રી કુંજરના ચીર, પેહેરાતી રંગે રમાડો. અઝા મેવા
પ સાર. જુગતથી નીત્ય જમાડો. શામળ કહે પુરુષ
પ્રાક્રમી' રામને વેચાણુ રજે થઈ રહો, રૂહી ભુડીકે
વારતા, કામની આગળ રજે કહો.

છ ૨.—ટાહાડ તડકોને યાક, દહમાં દારણુ દુખ. હે
મે ગગશે હાડ, વેડવી ભુંડા ભુખ. નથી નાત બોગ
ખાણુ નથી કીંકર થઈ રહેવું રાખી શકે કો રાખ,
સા એક રોજે રહેવું ગરથ ઘણો મારી પામ છે, જરૂ
ર રહેવું છે જામની. શીવ સાખથી સુાયુ કહુ, કથન
હકલે ને કામની.

છ ૩.

અભિહત્યાદિક પ.પ, દેવા દઉ તુજને દંડ; કપટ ક
ર ને કહ, મેલુ લાપી ઠ ખંડ, શ્રી સુરજ અંદ્રનીસા

अ लुकु वयन न लायु; रामा कहे राम दुवाध, ल
 वजरोवर रायु; सतर वरश शिव पुण्या, मडारान्
 प्रसन छे मुने. ते सरवे अक्षय यन्ने, जे उनी आं
 य आवे तुने.

छ'ग.

ममते परये ह'म. ममते वीवा भांडे; ममते पुत्रे
 शीश, ममते राज्ज दडे. ममते छेडे छेडे, ममते ता
 शीश कृटावे. ममते यडावे अण; ममते तो मान म
 टावे. मोटा पुरुश सहु मानजे; रूडी वातोमां रेसजे;
 शामण कहे छर्यो जग पीरो, तो भीथा ममते स
 हु मेत्रजे; ममते तजवे देश, ममते तो राज्ज मुकावे
 ममते पुत्रे शरवे शरम. ममते यतुशय युावे म
 मते थटावे मान. ममते अपग्रश अपावे. दुपने ही
 गर ते ममा, जेरो वरष तो पावे ममते नादम
 नडी रहे, ममते थडे म'पु पडे. शामण कहे ममते स
 हु मुकजे. ममते भांडे न तु पडे.

छ'ग

नारी यरीत्र नवलप, वगणवी न शडे वेद;
 ल'गी जाणे जे लारथ. ल'माने ज्रमा जेद; थुरा
 नर समरथ, कामनी अ'गण कयरे, पंडीत प'य प्रमा
 ण मानधी मुरप माह्यरे डापाणु दस कंठा जमे जोरी
 आगण घेसा सहु. अण्ण ल'ताये लुपतीये. सामण
 कहे पुधवंता प'पु हरीयंद्र छंदने यद्र, वारयी वायु व
 रण; युधिष्ठिर अरजुन वरांत, जोज विक्रमने कर

દશ અવતારિક દેવ. મારકુંડમાંના મહીપત. જ
 તી સતીને શિશુ, રાય રંક રણ ચીતરંત; એ નીપના સ
 રવે નારથી; લેખક પાડક પલખપતી લહા, કૃષ્ણમાં રાખ્યા
 કામની. તે કહે શામળજી તે કહા. શુરા શાસ્ત્ર સી હં
 ત, પ્રાદ પ્રતાપીક પેઠા, હસી હતોશલ હાહ, ઘાલે ધણુ
 મુખી ઘોઠ; અગ્નિ તણી સહે આંચ, હજાહક જે પ
 યાવે ખાલ જોળા રણતુર, માહારનુ જુવ મચાવે: વ
 તર જસ વશ કરે. મહા જોર મરોહમાં; શામળ ક સ
 ને છતી શકે, કોઠ લાખ કરોહમાં. હો; ગાળાના મ,
 મારકનાસે છે મીઠા; નાર નેજાનાંખાગુ, સકે તે કોષ
 ન દીઠા; શત શહસ્ત્ર લાખ કરોહ, હોઠથી સરવે હારયા;
 જુવનીને નવ છતે કોય, માયાએ સરવે મારયા, એક ક
 ચન ખીછ પ્રામની, અછત. કહેવાય છે કથી; શામળ
 કહે કંચન છતે તે કોઠિયા. નર છતે તે કો નર નથા
 પટેલ વીરો છપા

પટેલ આગળ પાદશાહે આપખ પે કર ચોડે; પટે
 લ આગળ પંડીત, લેજુ જશ જલચક જોડે; પટેલ આ
 ગળ ગરાસ, મીન મુત્રીને માગે; પટેલ આગળ લક્ષ લો
 ક. પામર ઘઈ ખત્રે લાગે; પટેલ પાળે પસાયત, જગ
 છવાડણુ જાણુવા; પટેલ પડો પાદશાહે ચકી, તે કોણુ મ
 ત્ર એ વાણીયા. વાણીકે હોય શ્રીનંત કીકર કણુખાયાકાં
 રે, કણુની આગળ બીજાં વરણુ. ધરમ રેખ તન ધારે
 કરોહ પતિ હોય વણીક તોય ગણુ લક્ષ લેખુ; કુરખળ
 કણુખી દાતાર; ઠાલા કહે સઘજે રેખુ; જલુ હરી તે જ

जिसे, अंकार अंकार आशुने; शामन शीमा आ
 ध्या तशी, म गाशु नन मन भाशुने. कशुन थी मोडु न
 डि कोय, आप ने अन्त आवेरा; अदलंक अज्ञेपि अड.
 अइरनीश सान सवेरा; सुअडे साओ सरत, आय अ
 रयेन पित्त, परमोगी परदान; रिद्धि परये रंग रेले, जो
 जो कशुनी पुंडवे, आपते पाछु नव नुवे; शामनक
 ह जीन पापडा, रिध परयतां कहे इवे. मजे कुंशुनी
 ने प्राय, जयक सहु अने जय्ये; पाने होय अनंत,
 रणे को तेने जय्ये; नही कहे कशुनी नकार, शरमा
 ओ शरमासे; कदाच नही अपाय. तोय कायामां कर
 मासे; जीनती परे अगकरी. नाकर पोकरी नही कहे
 धरती तलो, ये घरी के कशुनी वहे. जयक ने नरा
 वंत, नरा कशुनीना जेडे; भागशु ने मडा गुदय, हाथ
 हुपतपे अडे. नत्य कीने नवरंग, नक कशुनीने
 नाये; अलशु चारण भाट, नइर कशुनीने जय्ये
 वालीकने मेहेसने वेगजा अथी अ थ तो नही सरे
 शामन कहे कर ओडे करणुनी कने, हुपती करोड प
 ती करे प्रथम तो प्रथवी पत करोड सुकत करनारे; त्या
 रकेडे छत्रपत. नरपत महीपत मडा मेःडे तेथीनरपत
 छत वल्ले सवथी जोये; सव लवे हुपति अजिओ
 अहुं; हुपति केडे नरपति जगत, शामन कहे शामे
 रहुं, वाधनी अजीओ अगद, धरतीना लार हुपाडे
 वाध हुले ने लव. अजद तो जगत लताडे निवअ
 सरल श्रःटी, प्रथमतो कशुनी कीधो; घरी तो सरजो

પત્ની ધીર, વરદાન એ બેને દીધા; ઉપડો ભાર તમે
 જગતનો. કરો કાશકુ ખડ ધન જમો; છવવત અદમ
 હુ છોકરો; ભા ભા કહેવાના ભુવન ભમો. સેવજો કો નર
 દેહ નીચ, શેવજો વસવયુ વાહ સેવજો કો અવમ અ
 કમ. ખાતર પડો કે ખાહ, સોજો કો ભટ કે ભુવ, સો
 જો અચક કે જોગી; સોજો વરાણ અવરાણ, સો ન ભિ
 કક કે બોગી; સોજો કાછિયા મછિયા, ગેલો અપો કે
 બણીયા; શામળ કહે અર્થ સરશે નહી. જો વખ. શુ શો
 વસો વાણીયા

શોક્ય વીશે છપો.

જેના ઘરમાં શોક, કામણુ દુમણુ તે પાસે. જેના
 ઘરમાં શોક, વરતીક વસે તે વાસે. જેના ઘરમાં શો
 ક, ખેટા માણુમ કાંઈ અપના. જેના ઘરમાં શોક, તે
 હુને તો છતા છપના. જેના ઘરમાં શોક છે, વાંત
 તાજો અખો દીન વડી. શામળ કહે સ્વામી શોકનો,
 સુખે નવ સુવે અકે ઘડી. જેના ઘરમાં શોક, તેણીયે
 અમ્મ હત્યા કીચી. જેના ઘરમાં શોક, ધાપણુ ખારી
 લીધી; જેના ઘરમાં શોક, તેજીએ વરત ઉપાપાં.
 જેના ઘરમાં શોક, ગળાં લોકેલા કપાં. નવણુ પુ
 રાવ્યાં તીરનાં, માર્યાં સાપને સાપણુ શામળ કહે
 શોક એ સબ્દીમાં અરસ પરમ એ પાપણી. લેહ તિપ
 નોતી લખવારે; લેહાને પાયે હોય. મંગળ ચાથો મે
 ભ, કડણુ કુનેત્રે કહાયે. ખરગો રહુ બજવત, દશા
 પ્રણુ શહની રે. જે. નવ ગ્રહ તી. બપ તાંચ, ભ. ગા હી

एना जे.जे. अटला अड जेम दुप हीये, कपना व
हावे काजनु. शामण कहे तेथी शत धड्डु, दुःख शोक
ना सासनु.

हरती सीडने भीत. भीत वाधने इराणं. अज ग
जने भीत, भीत तापने तरणां, विंदर जोसाने भीत, प्रा
त भीतीने स्वान. भीत संपने नोज, भीत लगनने
घाना. भीत वीमने वरतीया. भीत असुर ने सुर ये
कनु; शामण कहे भीत तेवी सडु, भीछन्ने सकस अस्टा मा
शोकनु. भीत सरपने गरुड भीत कागजने पाणी; भीत स
ती गुण्डाय तजे तसने ते धशी. भीत अजनीने नीग; भी
त जेम सायु शुडु. भीत तस्करने दाड भीत सीजाले न
इक. जेम भीत वेर लसागमे, कहे शामण कहे पुं कथी;
दुप दतार संसारमां, शोक समान पीडु नथी.

छपो.

को अक सिद्ध बुलाणु, को अक जपवसा जेजी; को
शत विद्या सुर. को अक अम विद्या जोगी केयक भाविक
लगत, कोयक परमारथ भीते कोयक सत्क सपुन, कोयक
न्यावट रीते. कोयक वनुर वहीया, कोअिकता मंत्र सडु
जेकजे शामण कहे रणे मानता, सह विद्या शी १ मजे
ग.ये वडणव गात, तीसक छपांते मास; साये लक्ष
संक, पाकी अतुराधनायाण; राषयेणतारा साप, न
जनथध अंग उघाडे; जवल जेणे जेम, मायानी रीत
रमाडे; को दारा को अडीयो सामदाम करे शेवडां; अती
भालु को जगमां, पाकी जडा पाडा जेडा कोपी वली

नोक वेग धरे बेरागी राम नाम को क्षमं आय मद्गरी.
 भागी कान कुट्य कथं कोड, नग नख्खता नगम पेगंण
 रं नीर. श्री जो होवत संगम; पीतीने पोणे पंडित, मा
 नी धडा तेथी वले; शामण कडे न्नेधं न्नुयो सडू, स
 द मरत कोधंनुं मणे. लगवान करे प्रज्ञायार. प्रज्ञया
 रयन कोधक पाणे उपहीत पाणे; श्री पत, माया म
 न क्रियकं गाणे, वसे श्री प्र पु गाणु. अशुन रो को न्नेगे; मु
 क्षां न्तय मसीत, प्रपयथी पाये सागे; साधी सद वी
 धा मणे, मंत्र क्षणे न्नेक लक्षणमां; रामग सिध्दाधम
 न्या पिना रिध नाणे जोठी राममां,

छपा—करे कल्याण श्री कृष्ण, कडे कवीता करनेकु
 गीरगारी जे कुणयद, प्रकम आपे ने प्रौढ, नदव छ
 पत कगेड, छत्रपति तेना छने; न्नेम मरालु न्नेना,
 लीड लन केरी लाने; कर्णु नीची, कर्णु करे जेग क
 डे कवी, कया कीरतन श्री कृष्णतां शामण कर्णुनीत नवा
 छपा

काणी नागरां केश, कामतीने शीर कपोले; मांग
 पडग मडा मुह्य; सट शुभ राग समते ले; यकवतयं
 दनद्धर, भासु प्परछी आंणी न्नेनां. यपग यक्षुगांअ
 रस वदत अत्रा मुप्य वेशा, गती गयं द कटो केशरा. सी
 हलंकी शोभीत सदा आन अग जोपीत अक्षीक, तु
 नेची नव दीडी कदी. समुद्र शोभीत शत सडुअ, लस
 धालेहेरा लेछे, मह न्नेनतमां तंग, उपवा रेणे रडेछे,
 गे. क भासुना भार. शरम धरम ते धारे; कामलु मोड

न कोट, दोंश करतामां हारे, सल कोट नरसीई वत;
अनभी अंककारीशुं अडे; ते नर भार कायर करे, तु
न आद आशाथध पडे.

७५।

गरने गुणु गभाय गरन विदेश यसावे, गरने
नार लीये शीश; गरन पीष वेर असावे. गरने आ
पे गरथ, गरने ज्ञासावे अन्या अरन वीणु सरवे व्य
रथ, गरन परशावे कन्या. गरने उंच नय नीयधि
र, गरने शत्र रंकथधरिहे; पर्जा गणी गरन साकर
थकी, कवाण नकका नाकहे; नरवेश ध नार, नर आ
गण नधनाये; गरन अडावे हाथ, गरनतो नरनेन
ये; गरने यहेछे वांस, आय गुणुवता गीते; गरन ठ
मकावे ठेस, करे पराणु प्रीतो; नीरमां मुकेछे नापडा;
पुडे छे तेतो तरे, शामणभट सायु कहे, गरने कुकुहेरकुपरे.

७५।

अतीशे नेन मान, ते नारी करशे नारी; अतीशे
न्यां उपमान, तेह पिनता व्यभिचारी; अतीशे नारीमु
अवंत, तेड नर नीने शीऊ; अतीशे दुःख हरीद्र, ते
ह पुक राणे भीजे; अतीशे प्रीत वीन गानपर, अती
शे नाडणु घाडणु नीत्ये; शामण कहे सुल'ज्य सलस
णी, ने यहे नर भीने अने, पीये मदीरा ने ना
र; नुवे वंत वाडी सरोवर; नित्य नतरा अय, तेछ
रछे परधर नर; अतीशे वाडासां वाछ'न, तांतरस उ
र हल दाडे; अतीशे यपजाध अत्त, हास अडि भ

શ્રી મેડે; અતી લોખી અતી લાલચી, અતી ની:શંકપ
રધર રડે, શામળ કહે કુળ સુહુ હોયે કામની, ત્યાં લ
ક્ષણથી યુક્ત ઘટે.

છપા — જુગારીનાં શાળગાર, કંચન કથીરના કરીના
ખે; જુગારીના મંદીર મેહલ, શેહેજમાં ભુકુ ભાખે; જુ
ગારીમાં જે ગુણ, અવગુણ થાય અલેખે; જુગારીને
દી જન, દરીદ્ર થાય તે વેખે; નપુશક ધેર જેમ નારી
યાં, રીઝ થકી જેવી રહે; તેમજ જર જુગારી હાથમાં
સામગલટ સાચુ કહે;

ઘન મુકે મા ખાપ, ખ્યાલેઉંધ કરમે ખુવે; ભ
રયા હોય ભંડાર; સુખે ઘડી નવ સુવે; મા ખાપે આપી
હોય જોમ; પુત્ર પાપી નવ પાળે; કપુત કહેવાયે તેહ,
જે કો વેર ન વાળે; કપુત કહેવાય કમક્ષણા, જે જરવંત
થઈ જુગદુ રમે; શામળ કહે સતન આચરે, જે દિંદ
નામ તેને નવ ગમે.

છપા

માન દાતા સરખો મહીપત; વેદ પુરાણે વસણ્યો; અ
જી કહેવાણો આપ, તે પ્રધવીને વસણ્યો; ભરપુર ન
રને જાખ, કળ્યાપરણ કાંઈ નવ કર્ય, હીરા માણિક
રેમ, તેહ ધરતિમાં ધરીયું; શ્રષ્ટી સજ જે શિવજીએ
ચિરંજીવી કો નવ રહ્યો; એક કાડી સાથે ગઈ નહી,
હાથ ઘસતો ખાલી ગયો. એવા લાખ કરોડ, દેવ દા
નવ ખહુ દીડા. કાળનુ ચબેણુ સૂવે, કુંઈ ખારા કંઈ
મીડા. ઠા મુખમાં કો મુઠીમાં, કાળનુ સરવે ખહુ;

કાં રંક કાં રાય, જરૂર સહકારને જીવું. જરૂર ખાચ્યો
 તે છતીયાં, રાખ્યો તે રોચા ઘણા, પ્રથમીમાં ઘટ્યું તે
 ના પાપ. ચિત લક્ષ્મીએ ચઢી છે ધન પર વાળી ધુગ
 તેહને સુખ પડી છે, જરૂર ખાચ્યો જમણે હાથ; તેહ
 તો રિધ્નજ રગીયાં, લાભ સવાયે કોઈ. મેહનત કરયા
 વણ મળિયા; ડહાપણ કરયા તે કુસીયા; જરૂર સંચીત
 બુડયા બહુ, કો સાથે લક્ષ્મી નવ ગઈ; સામગ ક
 હે સમજે સહુ.

છયા.

શત ભગ પાચ્યો ઈંદ્ર, ચંદ્ર ખઈશિગે ખ. ધા, પાં
 ઠવ ભમીયા વન; કોરવ કુડ બુડા ખાધે. સમિયા કઈ
 ચક વ્રાત, વાલ વધમાન ચઢવ્યા, રાવણે ખોયું રા
 જ; તાજ દશકંઠ કટાવ્યાં. આઠ અંતને આંજલુ, નર
 નાર નિશંકા થાય છે; શામળ કહે સુખ સાગર તણ,
 જરૂર જમ લોકે જાય છે; પરનર નારશું સ્નેહ, તેહ
 સુખે ન સુવે; પરનાર નારશું સ્નેહ, છવ જરૂરી ખુ
 વે; પરનર નારશું સ્નેહ, તેને હીવાન દંડાવે; પરન
 ર નારશું સ્નેહ; તેને ખાંડણાં ખંડાવે, પરનર નાર
 શું સ્નેહ, ઈંજા આમરૂ જશ ખુવે. શામળ કહે સ્વ
 ગી વેગળ. ખરાં પંખીતા કરતાં થશે, માને નહી મા
 ખાપ, માને નહી શજન શાહાજન, પુરાણ તેના પાપ;
 માને નહી મહીપત માહાજન; કોટી લક્ષ કલક, ચડા
 વે સહુકો શીશે; વાંકા નવજ્ઞક નિત્ય; વાંકા ઉમીયાપ
 ત ઈશે, લોઢિ પનોતિ નિત્ય નિત્ય, અતુરબુજ ચિતે

નવ ચઢે; ખારમે રાહ બહુ દુખ દિયે, શામળ કહે
 નિશ્ચય તરકે પડે. જય જરને જોખ; રોખ બેશી ન
 રહેવાયે. આશીયાળે આખો દશ. કલક કોને ન કહે
 વાયે. સુખ નહીં મુત સેજ; તેજતો તનતુ તને; જીવ
 તીમાં રહે જીવ, ભાવે ભગવાન ન ભજે. પુન્ય વાત
 પ્રીછે નહીં, તીરથ વ્રત તે નવ કરે, શામળ કહે પ્રી
 ત પરનારની, તે ધરમ વાત મન નવ ધરે,

છપા

જેને જે પર ભગત, તેને તે નજરે દષ્ટે; મન સા
 થે રહે મગત, પ્રિયજન તેને યેષ્ટે; રૂકુ કે ભુકુ વ્યસ
 ન, તેહને તેહ ગમે છે; જેને જેના ભાવ, જીવ મન
 ત્યાંહાં ભમેછે; ભગત અગતી જહાં અડે, કોઠ વાર શુ
 કહુ ડથી; તે દષ્ટે છે નહને, બીજી દ્રષ્ટ પડતું નથી;
 રંક સંઘાતે પ્રીત, તેહ તેને મન રાજ; નગાણા સા
 થે નહ, તેને મન ગણ તે આઝ; મુરખ સાથે મેળ,
 તેને મન તેતો ભણિયા; કાળી કરૂપસું પ્રીત, તેને મ
 ન જોશે ગણિયા; પ્રિતને અવલેણ અડતો નથી લોભે
 લક્ષણ જય છે; લેણા દષ્ટે સહુ અવતરે, ગુણ તેના સ
 હુ ગાય છે. કા ખાંધવ કાં ખાપ, કાં સહોદર કાં સાધા
 કાં ઈષ્ટ કાં આપ, સમુર પપ્ર મામે માશી; મદતરી
 કલત્ર કે પુત્ર, ઘરમુત્ર ઘરણી કે જેહ; જનાવર પશુપ
 કાએ, દહુ ધરી જે દહા; રણ શખધ લેણા દણા થ
 કી, સુખ દુઃખ દવા પ્રગટે સહુ ગાલો વેસી. કે વશીકર
 ણ, શામળ ખામતે જુઝે બહુ

छपा

पक्षिमां लडतो काग, चोपगमां शियाण सशियुं; न
 बीसादा नर माह, लाडनिधा ते लणीयुं; कारिगरमां
 सोनार, लड चोरामंध व्याडि; लड जेगी राधर बेरा,
 अकल ईसाये आडी; लड केवाये लाक्षरी, लड गुणुका
 कसासाणी; शामण कहे सकु खोभवश, मडाखि लड ते
 मालाणी; इरे पारकुं मन, वशिकरण जेवी वीधा, अड
 निश रातने दिन, करे निरभजनी तिंधासुघड थायेश
 राण, मोटम पद राणे मुखे; राबदार जे जय, नरपु
 र रहे कुणकुपे; पारका मननी परिक्षा करे. अठार व
 राणुथी अडकी घाञ्जु; शामण कहे सडियर तेडनी, रीज
 वे मन राणी ताञ्जु

छपा

छाने न रहे वरसाद, छाने न रहे जे लणीयो; छा
 ने न रहे राणीयो; छानु न रहे वेर, छानुं न रहे
 धन रणीयो; छानुं न रहे व्यशन, उत्तम के अधम
 मणीयो; दातार जुआर गानार नर, इडकियुं पाप शुं
 कडु कधी; शामण कहे उज्या आयमो, नर छानुं रहे
 नुं नधी. छानी न रहे प्रीत, रीत अडीके डडी; येने
 सडुपे चीत्त, दशमां वाजे हुंडी; करीजे आंरडा भां
 य, अठारमां नखेर थये; तोल रहे नडी ताई, दोक
 सकु दोहेगां लाहे; सडियर जुने नधी सुनतुं माधवे
 ने मणने गुणु धडे; मणतां तो मांथुं नरी, शामण
 कहे तेना कार भरे.

છપા

કંચનનીજ કટાર, પેટ કોય નવ મા રે રાક સાપના
 માંહ, ભાવે હાથ નવ ભારે. હળા હળા જાણુ ઝેર, વ
 ગર વાંકે કોણુ પીએ; પારકી રાડ વઢવાડ, મુરખકી
 ણુ માથે લિએ; અત્રિક આંચ અગ્નિ તણિ, મિતે કોણુ
 તેમાં પડે. શામળ કહે શસ્ત્ર કરે શણુપણુ, પર નારી
 નિશ્ચે નડે; પરનારીની પ્રીત, કઠોરવ દલ સઘણુ યોયુ;
 અઠાર દ્વાણિ આણુયા અત, ધરમને ધ્યાનજ ઘોયુ; વ
 ઠહુથ વાદર વાલ, વિરાધ તણા છે વિર, બોજાઇ સાથે
 બોગ, સઘ પડયું અંતે શરિર, એવા લક્ષ કો કોટિયા,
 કૈતાં તેકહુ કથી; શામળ પરનાર સંગથી, નર કોઈ સુખ
 પામ્યો નથી.

છપા

માણુ મેરૂ માંહ; પેઠી ગુફામાં પેસો શેષ નાગને શરણુ,
 શીશ બાહુર થઈ એસો અરણુવ જળ અધાધ, રીઝથી
 રાએ રાએ; ધર્મરાજને ધામ, કામ કરના થએ, રવિમં
 ઠળ રીઝે રટે, ધારણુ બાંધી ધલહલ ધરે; શામળ કહે
 મોત મુકે નકી, કાળ ખુટે નિરચે મરે. અડે રૂ ગિરી
 માન, પુરણુ પાતાળમાં પેસે; હાકી છતે હોડ, નેડ ર
 વિરથને એસે; કરે ઉપાસન અદ, સદ સિદ્ધા વિધા સાથે;
 શુર પુર દ્રક ધીર, વીર વીર વીગતથી વાધે; તરે નીર
 અરઘણાં, દવ થકી જે નવ ઠરે, શામળ કહે આયુષ મો
 ત આવે નિશ્ચે મરે. કો એક કહેશે રોગ, કો એક ભો
 ભરપુરો; કો એક જરના નોગ, કોઈક સંત્રામે શુરો;

कोअे कहे लेहु लुत, कोअे कहे कामी कुडो; वासी शंसी
 आशी थकी, हंगालण हडकवा हुवे; शामण कहे कोअे
 वे नडी, मोत आवे निश्चे मुवे. सत अगन करनार.
 अडु थया अणी राज; धद्र अद्र हरिअद्र, जनक यु
 धिष्टर आज, दशकंध दलीप निरदाप, दुरन्तेधन अर
 लुन अर; रभी सपी हावण वेद; वास सुचीवा ग्रा
 ल सुचीया वाद; अनेक अेवा कहु कोटिधा; मोत न अ
 ते मातनुं; शामण कहे शाणु समज्जे, सरव अवाळु
 हाणनुं. शुक्रदेव वेदव्यास, कोड पुराणु क्रीधा; पांडव
 ना भताप, दान अवेरी दीधा; जदव छपन करोड, अ
 तणी अण कोडे कडाव्या; पुत्र थध श्री कृत्र, आप निरं
 जन आव्या; अणजद्र सरभा अहु माकमी, धन्तीअ
 धी धीरज धरे; शामण जेरावरी अवे नडी, मोत आ
 वे निश्चे भरे; को कहे व्यधी विपरीत; को कहे न
 महुते अल्यो को कहे पिनीनी पिड, को कहे परदेशे अ
 ल्यो; को कहे वाळु सख, को कहे मंदवाड मोठो; को
 कहे कामणु क्रीध, अरो वेरीअे जेठो; वेद शख पु
 राणुमां, जश पुरुष अुगते लुवे; जगत अवेळु काज
 नुं, मोत आवे निश्चे मुवे.

शोक्यता साल विशे छपा.

आरमायाने वेर, वेर पितराधे आजं वेर सरपने
 गरुड, वेर मेवासी राज. वेर रविने राहु, वेर सहुं
 लने स्वान, वेर हंशाने अग्र, वेर माआजु शीर भान
 आदवेर अे स्वलावना, अतुर दोडे कल्यां अोक्यता. शत

भग्न लम्बाशा शास्त्रभा, सात साधु वेर अेक शोक्य
 ना. डीवी अन्न इत्याय, वेने धन लुटी लीघां, रमतां
 मारयां अण, दावेदी गिषण् दीघां, जेण्णिये पत्रोव्या
 विप्र, सासु नागुद संतप्यां. पुर्यां निर नवागु. शिव
 ना लींग उयाप्यां. शागुगार लुट्यां सतिताण्ण; पसा
 यतां लीघां पापथी; शामणलठ सासु लण्ण, शोक्य पा
 अे अेवां पापथी; जेने माथे शोक्य, तं सुअथी न
 सुवे; जेने माथे शोक्य, ते नित्य गोडां करी इवे, जे
 ने माथे शोक, तेडते पुन्य न प्रीछे; जेने माथे शा
 क्य अधरम सधणा ते छछे. जेने माथे शोक्य छे, ते
 अनुष भारतां नव भीडे; शामणलठ सासु लण्ण, वि
 ष पाथे कां पोते पीअे.

अेरमायाने वेर, वेर पितरायां पोते; पट्टिदारमावे
 र, वेर न्युपती जेर जेतो; वेर अेक अपार, वेरलि
 क्षु पर लिक्ष; वेर नध परनध; वेर श्वन श्वानने
 शिक्षा. अेवां वेर अनेकथी, अतुर निवारो अोक्यनु,
 शामण कडे वेर सासु पडु, पुराण वेर ते शोक्यनु. वेर
 सरपने नाण. वेर अग्नाने तराणां, वेर कागहन नीर;
 वेर वाधगुना डुरगां; वेर लेड ने काड वेर कायलने क
 गा; वेर पांगने दीप, वेर डसा ने अगा; वेर विप्र
 ने परतियो, वेर असुर सुर डडु कथी; शामण लठ
 सासु कडे शोक्य समान वेर भीअु नथी.

छपा

जेवु धारीअे धरम, करम जोगववु तेड; आधु पां

धुं नव धाय, तेभां नही संदेह; आज्ञे साकरनेजोम
 पुराण अमृत ते पेरें; काच कलीमने अय; ज्ञेतामां क
 हवुं जेरे; शामण कहे लण्यांछे शास्त्रमां; नश अपन
 श सहुं जेगवे; पुन्य पाप सुप्प दुःख सवें जेह करे ते
 जोगवे. अठि: ज्योकीनु राज, सीता हरते सवें ज्योयुं;
 धंद्रजत धंद्रथी अंधीक, अकार धरते ते घेयुं; सु
 वाणेनी गळ सक, सात समुद्रती प्राडी; दश करया द्वा
 पट, वांदरे व्याज्य ते पाडी; सुरज साणी रज नांभी
 ज्ये, ते पोताने मुप्प पडे; जवजार न वधि तल लर न
 धटे; जेने नडीज्ये ते आपाणने नडे,

छपा।

गरज घटावे वांस, पुम पाडे जे नाथे गरज करावे
 ज्वर, दृषी पर नरने रागे गरजे ज्यय विदेश, गरजे
 शीश कटावे गरज लोपावे लाज, गरज मरजद मटा
 वे अवगुण ज्येत्सा गरजमां, वप्पलु कडे कितां वणी शा
 मजलठ सायु कडे मरज संकरथी गणी; गरज करावे वेपर
 गरजते. लारवहावे गरज नभावे शीश कवगण काडा कावे
 गरज ज्योडावे हाथगरज दृषोसज सांछे गरज करावे वे
 क गरज नरके नांछे ज्येरि ज्वरी ज्युं ज्युसम गरज
 मांछे अवगुण घाशा शामजलठ सायु कडे गरजमिठी
 मां नही माशा.

छपा—मांछिनुं नही मान तेनुं । ज्वीत ज्यो
 हुं मांछीनु नही मान; तेन शिर महेल्लु मोडु; मांछी
 नुं नही मान; धंतापे नक्षुही सासु. मांछीनु नही

માન, કક્ક તેને શિર કાંચુ માનની માંઠી માન વિણુ
 જીવતી જોખમ જાન છે, શામળ કહે હેય સલક્ષણી.
 હજીવી પોપળ પાન છે. માનનીને નહી માન, કુખલી
 હાયે રહે. માનનીને નહી માન, ગુણુ માન નહી જે
 હ; માનનીને નહી માન, ઝોશીયાળી આખે દીશે; મા
 નનીને નહી માન, કક્ક સાંચેક તે શીશે. સતવતી
 હાય સલક્ષણી, વરગાગણી સુવાન છે; શામળ કહે સ્વા
 મી હેત વાણ, હજીવી પોપળ પાન છે.

લોભ વિશે છપા.

લોભે જાએ છપ, લોભે તો લંક કહેવાય; લોભે
 કે.પે દર્શવ, લેભે હિડા હાણુજ થાએ; લેભે જાએ લા
 જ, લેભે તેર કારણ કહે; લેભ મટાવે માંજ, લેભે સત
 ઝાહેર ખુડે. લોભથી લક્ષણુ રહે પરાં, લેભ ત્યાં સંકટ
 સુગ છે; શામળમટ સાચુ કહે, લોભપાપનુ મુજ છે. લો
 ભ ઝોઠાવે હાય, લેભતો ભોખજ માજ; લોભ મુકાવે
 માન, લેભે તો પાયજ ભાજે. લોભ કરાવે પાપ, લેભે
 ચેરીને ચાડી. લેભથી શોકય સંતાપ; અકલ કમાવે
 અડા; લેભ લક્ષ અવમુગુ વસે, લેભ ગણાવે લડ
 માં; શામળમટ સાચુ કહે. લોભ પાપીયા પંકમાં.

વાત કરવા વિશે છપો.

વાત કરતાં વશ લોક, વાત કરતાં વશ વેરી; વાત ક
 રતાં વશીકરણુ, વશ થાય જતાવર ઝેરો. વાત કરતાં
 મનિતાય, વશ વરતે નિવેકે; વાત કરતાં રાબજ. ઠંઠ ન
 વ ઠંઠાય નેકે. વશીકરણુ જાડુ જીગત, વસુધા વશ સ

हु वानमां शामण कहे वात भीठारथां, लने लामनीनी
 लातमां रीजव्यो रीजे दातार, रीजव्यो सुम न रीजे;
 रीजव्यो रीजे को सुर, कायर रीजव्यो भीने; रीजव्यो
 रीजे पंडीत, मुरभ रीजव्याधी भारे; रीजव्यो रीजे
 लकत, हराभी रीजव्यो करे, रीजे रागरंगी रीजव्या,
 रीजे लुदार लुदारीयो. शामण कहे रीजे धल्यु, नर
 रूथी नारीयो.

शोभा विशेष छपो.

शोभे अकलो सिद्ध, सिद्ध जेठो होय ध्यान; शोभे अ
 कलो दातार, करे ते पुन्य छत छने; शोभे अकलो ल
 र, परनारीनी भीती. शोभे अकलो बार, नहने लुपत
 नी भीती. सिद्ध वन शोभे अकलो, शोभे अकलो सुर
 नर, लर नर नारी अकली ने ताके नित पर धर;

छपा

ने नारीने लठ, योगवे पर पुरुषन; ने नारीने ल
 ठ, करे कुंडा सरपने; ने नारी निशंक, करे नेरावरल
 री; ने नारीने हांस, ते शोभे नही भारी; गान तान
 पण्य जोरडी. अपसताध मित चातुरी. पोर परदश छप
 र धरे, अतिशे ते त्यां अतुरी. माननी करे मध्यमानल
 वे अकली लतर, पर पुरुषना संग, वल्युसे ते स्त्री मा
 तर. विपीध प्रकारता वल्यु, पान पान हो जेठे नवनी
 नार निशंक. अनुष्य मरभदा भेले; नही तजाव ह नाडी
 ये, लन मांहे जेठे नशे शामण कहे संगत नीचनी,
 व्यलियारी वनिता धरे.

छपा.

अगम नियम अनेक, जेप लक्षुं केम लाप्पा;
 शंभू नाम लप, जेप, शेष समजु नही शाप्पा;
 दिव्य दान सन्मान, गानके तान न तोछुं; राग रंग
 शुभ संग, अंग विभो न योछुं; अंदन वदन आव
 राग अलक, स्पन्दे नव जल्लयु साणी, शामण कहे सां
 धन सरव ऐ, नाम तास नारायणी, कथा कीरतन क
 पित, नित्य महारे नव जळिं; धम कर्म शुभ शरम
 परम पद पलक न मिछुं; नव परकारिक नेम, अंतर
 ओके नव छुं; सध्या वंदन स्मरण सवे, ध्यनमां
 धारक धत्री; शामण कहे साधन सरव ऐ, नाम ता
 ३ नारायणी.

छपा.

तंतरस मेळी तोण, अप रस स्वादे सारो; राग
 रस रिद्ध रुप.वि धारम पुरणु पारो; अटस अतिजे
 स, तुरम रस तेथी तान्; राजमान रस राज, ह
 रि रस डोडो राज; काम रस डोडामणो, नेहमां ते न
 र नारनो; शामण कहे डोडामणो, जन करणु रसज
 रनो, अपछडा अडसठ डोड, घेर नडितमके पारी;
 तोणे मुरप महारान, जुलम अलासु जरी; साठसा
 प समरध, रावण घेर डोडी राणी; जरी करम जे
 प, शेष सीताळ अ.णी; कडियक सोसाये सध्या, ज
 प लुके लुकि जल्पा; शामण ज्वानी दिवानीये, व्यातु
 २ नर चित्ती जल्पा, वाळे यस्थु विपरीत लाछनी

ભારજી ભોગી; ભિલી ઉપર ભાવ, ધરજો ને શીવજી
 જોગી, અંદ્રનુ ચલીયુ ચીત. ગમન જોરાણી સાયે; ફ
 રજોધન થયો ફુટ, હરજા દ્રૈ પદીને હાયે; એવાં અરિ
 ક અનેકધાં, રાજો રંક ધર રીતીઓ, શામળ કહે તર
 યો સંસારમાં, જર રસ જેણે છતીયો; પાંડવ પરક
 મી પાંચ, રોષે એક નારી રાખી; ભડ છત્યા ભરથા
 ર, શસ્ત્ર સહુ તેના સાખી; પારાસુર પહિત રાજ, મા
 ન મછગંધા મણી; કુતાસીએ કરણ. જણ્યો તે જુગ
 લમાં જાણી; માકમી પાંચ એમમગટીયા, નિરમળ જ
 નનારીયા; શામળ કહે સ્વરગથી વેગજા જેણે અચીભરીયો
 છપા

નિત્ય કરે વેપાર, કહી કદિ દવાણુ દીસે; નિત્ય જા
 ઝાં સન્માન, રાઝ્ય કોઈ દિન રીસે; નિત્ય ચોરી આહ,
 કોઈ દિન માથુ ચુકે; નિત ભણે ભરથાર, કોકદીન ચી
 તથી ચુકે; નિત્યે બચે જરિએ, કોકદીન અનરથ અડ
 શામળ કહે સમરધંત્રી સહિત, પંડ સહીત પ્રાને પડે,
 નિત્ય વોળાણુ વાટ, કોક દિન લછ લુટાએ; નિત્યે જે
 ને લોણ, કોક દીન કાંધુ કુટાએ; નિત્યે તરે ને નીર, કોક
 ક દિન જળમાં યુડે; નિત્ય ગણે ગિરાસ, કોક દીન ઠ
 રણ ચુકે; શામળકહે અવરંમ સાંચરે, કોક દિન નિસ્ચેમરે.

૭પા—એક કહીયે કરજદાર, ખીજે એક મેઠો મ
 સણ, ત્રીજે તો ભારુજ. ચોથો તો તસ્કર આગણુ; પાં
 ચમો પ્રાગુણ પ્રીત, છકું પુક હિણુ ખાળક; સાતમો
 પિત દવ આઠમો અરિકુલ કારક; નવમો નવમક નિ

રખા; દસમેા દિવાનજ કાખીઓ; શામળ કહે જમ
જામાત્રજન જુકું કરે કહાં જાખીઓ.

મોત વીશે છપા

રાખે ખહુ રખવાલ, લોહ કમાડ કરાવે, ચોકી મુકે
ચોપાલ, ઠાઠ એવા કરાવે; ખેશી રહે પાતાળ, જયે શે
શને શરણે; મેરુને કરે મોત્ર, અધિક છાનો રહે અર
જી; વિશ લાખ વછલાં કરે નવઅહની પુજા કરે; શામળ
કહેશાસ્ત્ર શાખે જીઓ, મોત આવે નિસ્ચે મરે. અડસ
ઠ તિથ અનેક, વિવેક વિદ્યા વાધે; મંત્ર જાત્ર તર તંત્ર,
સત સિદ્ધાઈ શામે કરે કુપાસન અન્ય, ખીક ન રાખેખ
લ પ્રુધે; કું કરે ખહું નીમ; કરે કામ કુલ સુધે; નહાના
મોટા રાય રંક; ધરમી અત્રરમી ધન્ય ધરે; શામળ ક
હે જીવે નહી, મોત આવેનિશ્ચ મરે. મિથ્યા મુકે મામ,
મિથ્યા અહંકારજ કરવું; મિથ્યા નમવુ નીચ, મિથ્યા
ને પરધન હરવું. મિથ્યા કરવું પાપ, મીથ્યા દાપધી
કરવું; મિથ્યા લેવો શ્રાપ, મિથ્યા ગર્વ અર્થનું કરવું; મિ
થ્યા સુખ સસારનુ. મિથ્યા માન મમતાકરું; શામળ
કહે મિથ્યા સરવ મોત આવે નિશ્ચે મરે.

વચન પાળવા તથા ન પાળવા વિશે છપો.

વચન ન પાળવું નેણ, સુકામાં સરવે હાર્યું; વચન
ન પાળ્યુ નેણ, તેનુ પુન્ય પરવાર્યું; વચન ન પાળ્યુ ને
ણ, ધર્મ પ્રુદ્ધિ થી ધારી; વચન ન પાળ્યું નેણ, જીતી
ખાજ તેહારી. વચન ન પાળ્યું નેણ, જીહુ જોલે ને
ધડી; શામળ સુકૃત હારીયું, તે જીન્યામાં ભઠ પડી, જો

હ્યાં પાળ્યાં વચન, તેહ પુન્યસાગર પેઠા. યોહ્યાં પાળ્યાં
વચન. તેહ વીમાને ઝેઠાં, યે હ્યાં પાળ્યાં વચન, સર્ગ
હોકે સધારયા; યોહ્યાં પાળ્યાં વચન, વિશ્વમાં બસ વધા
રયા. જેને વચનજ પાળીયાં, પાર કરી પાઞ્યા થાપના
શામળ વચન વાચા ગઈ, યોહ્યા યોહેતેર બાપના.

છપો—એક તાત એક કિરતાર, જેહ શિર ઇશ્વર ક
હાવે; બીજો તાત ગુરૂદવ, વિદ્યા જેહ ભાગ્યાવે; ત્રિજો તા
ત ઉપદેશ, નરક થકી તે ચુકાવે; ચોથો તાત સદ મિત્ર
ચોટ હાકમતી ચુકાવે. પાંચમો તાત જોણે જાણ્યાં, છ
ઠો તાત શુભ વાતનો; શામળ કહે દાતા અન્નનો, શુ
ભ તાત અ સાતમો.

છપો.

ગળ્યામાં ગળ્યું દુધ, દુધથી જોળજ અળીચો ગળી
જોલથી ખાંઠ, ખાંઠથી મધમાં ભળીચો; મધથી ગળી
સાકર, સાકરથી ગળી શેરડીચો; શેરડીથી સહકાર, સહ
કારથી કંદળી કંદળિચો; એક એકથી મિઠાશ છે, જે
જે જોયું પ્રીત મળી શામળજટ સચુ કહે, ગરબ સા
કરથી છે ગળી.

છપો

અંધેઆંધે અંધ, અંધો જરો જનારો; અંધો
અરબવંત, અંધો ભુકુ ભાણારો. અંધો ચોરનુ ચિત,
અંધો જે અનનો ભુખ્યો. અંધો મુશ્મ માન, અંધો
જે દાડણુ દુખ્યો; અંધો એવા અનેક છે, કાં નરને કાં
નારીઓ; શામળ કહે કામી આંધળે, જે રમે ભુવ

તી શું જાતીઓ.

છપા—કામિ ન જુવે જાત, કામિતો જશ નવ જા
છો; કામી જુડી જાત. કામિ મન ભય નવ આણે; કામ
ન જુવે રૂપ. કામી જાગુણુ નવ દખે; કામી ન ડરેજી
પ, કામી અવગુણુ નજેગે; અનેક વ્યસન આવતી. વિ
શે, ગુણુ ગમાવા કેગ ગણે; પર તારી સંગ પ્રયડ કુ
ખ, શામળજાટ સચુ ભણે.

છપા.

ધનથી ધારેધર્મ; કર્મ કુંડા ધન માટે; ધન માટે મુ
કે શરમ, ધન વેચાવે વાટે. ધન થકી પરતાર, વશા
રતે ચિત ચુકે. ધન કાજ ધર્મ રીત. મામ મરજદા મુ
કે; ધન કારણ સહ ધંધો કરે, કુખ સહે છે દહને:શા
મજ કહે સ્નેહ થકી, નરતરીતા નહને; ચજે ચીતની
નુ ચીત, લક્ષ્મી દખાને લેહેરી; પ્રરૂપ તણે પરતાપ; દ
ખતે મોહે મેરી; િઝે રૂપ દખત, રિઝે માને તાને;
િઝે રાજસ રીત; માનતી રીઝે માને; ગુણુ અવમુ
ણુ ગણે નહી; ન ગણે પરાકમ પંડિતા; શામળ કહે ન
હી શાણુપણુ; રિહ દખો રીઝે રહીતા; તાર વાહાલો
નહી મુર, વાણી નહી વિધાવંતા; ભવે નહી મન ભગ
ત, સારો નવ ભાત્રે મુનો. સચ સાથ નહી સ્નેહ
ભિંચ સાથે નહી એ.પે; રૂડા સાથે નહી રીઝ, કુળવં
તાશુ કોપે; મન માને પોતા વણુ, કાળો કપટી કુડલો.
શામજ કહે સ્નેહ તે ધરે, શામાને મન ને રૂડલો.

છપા

પરનારીયું ગૃહ, તેહ વાલાયુ વડીયા; પરનારીયુ ને
હ. તેહ નર શુભી ચડીયા; પરનારીયું નેહ, જર જરાજે
જો ઝોયા, પરનારીયું પ્રીત, મુખ ઢાંજીતે રોયા; પરનારી
સ. યે પ્રીતદી, સુખે કે. ઇ સુતો નથી; શામળ કહે સ્નેહપ
રનારનો, કે. ડ વિધન કહુ છુ કથી. કામ ચદ્રનો કોપ, બા
રમો રાહ તે કહીએ; પનોતી હો હને પાય, હોડથી બેડી હ
ઇયે; છડે અઠમો ચદ્ર, કેદ્ર સ્થાનકમાં ફેતુ; સાતમે મં
ગળ સોય, જન્મ મ તુ ય. ય જેતુ, નવત્રેઈ નક્ષત્ર યાં
કા જહાં, જન્મ જન્મ ઘટમાં છતડી. શામળ ભટ સાયુ
ભણે પરનારી યુ પ્રીતી.

છપા--નારી ચરીત્ર નેહ, વેચે સસરાને સુતો; નારી
ચરીત્ર નેહ ભરથર ભમાવે ભુ. નારી ચરીત્ર નેહ
હાકમને હોડ હરાવે; નારી ચરીત્ર નેહ, કામ મન ચિ
તવ્યાં કાવે; નાર ચરિત્ર નિશંક છે, કુગર બાધા ડોલા
વે; શામળકહે નારય ચરિત્રમાં નિરવીણ અબની એળવે.

છપા

અવર્મ કમ અની આપ, પાપ પુરણ કરનારો, છપા
છા ભેદે છાપ, હોડ કરી સુખ હરનારો. કુડ કપટ ચિ
ત ચપટ, નકટ નમેરો નેટે. રદે કડાણ ચિત ચેર, પ્રપ
ચી પેણણ પેટે; છેક છેાછી આછી અકલ, ગુણુ વરણ
ત ગરવેભરથો, શામળ કહે અવગુણુ અવગુણુ સ. સ્ત્ર
ધા, ત્રિપુરાબ તુળ નામે તરથો. હોમ હવન કે જગન
સગન ભાલથનો ભેભી; નહિ શિષ શેવા સદન, નદન

[४२ स्थावर धेनी; नदि नद्यं च १३३१, नदि अक्षतने
व्यंजन; इति तंभोज निवेद, निरंजन वाणी पंजन; आ
वाहन उ गयने, तेल न जायु तहरी; विपुत्र नाम अ
लाडु, शामज कहे जेवा माकरी

छपा

जेणे न क्यो पुन्य, स्वर्गते माझे न सुजे; जेणे
न जाण्णा जेभ, जेण्य सुण सागर न सुजे; जेणे
न पेण्य जेभ, धरम जेणे नव धारवा; पाण्यां
नदि पाट कसे, एती जेण्य तं हारवा; शास्त्र लण्णा
नव सांभज्यां, जोग न जोगज्य वावनी; शामज न
न्य जेणे गयो, जेभ अरंज्य कुची मज्जनि; स्वर्ग सुण
तेज्यांकी, अत स अण्यरथ जेणे; स्वर्ग सुण ते आंकी,
पात्रं उरातने डोटी; स्वर्ग सुण ते आंकी, वज्री ल
क्ष्मी धामुत्र; स्वर्ग सुण ते आंकी, सपुत्र प्रतापिकपु
त्र; स्वर्ग सुण जे उंकी, मन गज्जा सुण माणुशे;
शामज सुण सागर सरग, पंथ पात परमाणुशे. न
के जेनिदाय, करे सहु आपे अपे; नरक तेने निरधा
र पेट लरे जे पापे; नरक दरंद्र दह, नरक जे रडे
स्व रंजी; नरक जेने कपुछि नरक नदी अममां
जोगी; नरक सहु निंदा कसे, नरक अनरममां रह अडया;
शामज जेण्य जाली नदी, निय पापी नरके पडया.

धनवत विशे छपा.

जरने पश छे जगत, राय पाणु जरथी रीजे;
जुपती जर पश होय, लाभ पाणु जरथी लीजे. जर

સજ્જન સતમાન, જરે જશવંત કહાવે; જરથી પામે
જ્ઞેખ; સલી શુભ કુળની આવે; જન્મજન્મ જગતમાંજે
૨ છે; દુરિજન જરે તમે સહુ, સામગ કહે જર જર
થી, ખાપો એમ કહે ખહુ, જર સત્તાને તોત; જતજે
જરથી જાણે, ડહાપણ પાગ છે દાન, દાન રાખને રા
ણો. સગાં સદાદર સર્વ, દ્રવ્ય વગ્ને જે વેગરી. રંગને
રૂપ અનુપ, દ્રવ્ય તે બારજ ધારી; સહુ જગત વૈરયુજે
જર થકી, ગરથ માંહી ગુણ ખહુ ગણુ, સામગ કહે
સ્વરગે સંચરે; જરે હાય જો જર તણુ; વીધ બણે છે
વેદ. જઈ જરને તે જાણે; માધકને વળાં સિદ્ધ, રૂદેજ
રથી તે ગણે; શુભ જાણે શસ્ત્ર, જરથકી તે કર જોડે;
અતમીને અહકોરી, હાય જર અગાળ જોડે; ગામી
નામીને મહીપતિ, જરને વશ વરતી રહે; સામગ કહે
છે સંસાર સહુ, દમદાને ડહયો કહે; જરથી પામે જ્ઞ
ખ; જરે ઇદ્રાસન આણે; જરથી જગ છવાય, જરથ
કી. મોટમ માણે; જરથી લાખ કરોડ, હોડ હઠીલા હા
રે. જરયાં રાજ્ય થપાય. જરે ઝઝાને ગારે; એમ જ
ગત વશ છે જર તણે, ચિત્તવે તેવા ગુણ ગણે; જગદી
શ ઇશ વશ જર તણે, સામગભટ સાચુ બણે; ઘણા
જેહ ઘર ગરથ, રૂપ તેને ઘર જેહજે; ઘણા જેહ ઘર ગર
થ. કુમીન પણ તેને કેહ છે; ઘણા જેહ ઘર ગરથ,
રહે વશ તેને રાખ. ઘણા જેહ ઘર ગરથ. સુજસ
ળોજે જન આઝ, જર તો છે જવનથી અધીક, ખુહી
નિધાન પ્રાક્રમ ખહુ. સામગ શેવક શ્રીમંતાના, શત પ્ર

કાર શોભાન સહુ જર વિના જે જ્ઞાપ. શોખ તે તો
 નહી સાચો. જર વીણુ તનમાં પ્રાણુ, કહુ કરતુ તે કા
 ચો; જર વિના જે રૂપ. દહુ કુરૂપી કુડો. જર વિણુ
 મંદીર માલ મર્મ રાખે તે ભુડો, જર વિણુ કહાપણુ
 છે જેટલુ, તે ઘેંઝાપણુ જ્ઞાણુવું. શામળ કહે સઘર્જી ચી
 જ તે, જગમાં જર પરમાણુવું. જરથી શોમે સર્વ, વેદ
 ના જરથી વામે. જરથી છત ન્યાય, જરે મન વંછિત
 પામે. જરથી સગપણુ સાથ, કરે જરથી સહુ કાને, જર
 ચડાવે વાથ, જર થકી સરવે લારે. જર તગણાના મે
 રૂ કરે, રાજ્ય અપાવે રકને. કવિ શામળ કહે છે જર
 થકી; પામર ભુટે લંકને. ગાંઠે જેને ગરથ, ભક્તી તે
 વીધા ભાણીયા. ગાંઠે જેને ગરથ, રહે નહી દોષના ર
 ણીયા. ગાંઠે જેને ગરથ, તેજ પડીન છે પુરો, ગાંઠે જે
 ને ગરથ, તેજ છે સામદ સુરો. વળી ગાંઠે જેને ગરથ
 છે, પર કમી પરમાણુવે; શામળ કહે છે સંસારમાં, જ
 ર વિણુ મુરખ જ્ઞાણુવો. જર છે સહુનો જીવ, જરે લે
 માહુ સુખ માણી; કરે પરાણુ પ્રીત, ર ક રાજને રાણી.
 જર વરા ખધુ જગત, જરે જીવતી વરા થાય; જર આગ
 ણ કરજોડી, રહે મેઠા રૂપી રાય જર જગલમાં મંગળ
 કરે, જીવતી સરવે જ્ઞેગવે; શામળ કહે ધનથી ધનપતી,
 ભારે સુખ તે ભોગવે. કહાપણુ દમડામાંકી, રહે દમડા
 માંયાી. દમડામાંકી રૂપ, ભેદ દમડામાં ભારી. જ્ઞે દમ
 ડામાં જ્ઞેર, રહે વરા થઈને રાજ; દમડે ઉચ્ચ અધિકા
 ર. ગુણુ દમડામાં ઝાઝા. દમડો મીંધો દવને, વણુ મક

કે સહુ વામણાં; શામળ કહે છે દમડા તમા. ભાત ભાત
 લેઉ ભામણાં. જર દખી જશવંત, ગુણને જ્ઞાન ગમાવે
 ધન દખી ધનવંત, નીચને શીશ નમાવે. સેનુ દખી
 શ્રીમંત, કપટનુ કામ કરે છે; ગરથ દખી ગુણવંત, હે
 તથી હાથ ધરે છે, રાજની કે શું રાંકની, નિર્મળ કુળ
 ની નારીયો; શામળ કહે સત્ય જાણને, જર દખી ક
 રે જરીયો. શુર કપાવે શીશ, ચતુર ચાકરી ચહાયે;
 નાચે છે નૃત્યવંત; ગીત ગુણીજન યજ્ઞ ગાયે; વિદ્યાવંત
 વીદશ, જાચવા કારણ જાચે; મનુર વહે શીર ભાર,
 કષ્ટ કાસદ સહે કાયે, જે જે ઉપાય અન્ય ચને, પુછી ખ
 ગાટે ખારણે; શામળ કહે શાગુ સમજને, દ્રવ્ય કમાવા
 કારણે. જર પાખી જગ માંહી, મે.જ એકે શી માણે;
 જર પાખી જગમાંહી, આપ અક્ષ શી આણે. જર
 પાખી જગમાંહી, સ્વાદ એકે નવ સુજે; જર પાખી જ
 ગમાંહી. બડાઈ કરી ન પુજે, જર પાખી તે જખ મા
 રતા, ફરે બાંજુ પુજે બહુ. શામળ કહે જર જોરખી, શુ
 ભ મ તે સુજે સહુ. દમડા પાખી દરીદ્ર. કુલીન તે કીંકર
 કહવે; રાંકવીના તે રાંક, પ્રતિષ્ઠા માત ગમાવે. વિદ્યા
 અને વિવેક, દામ આગળ સહુ કુધ્યા. જે જે કરવા જાય
 ભરમથી સરવે ભુધ્યા જે શુર પુર શાગુ ધણા, વપુ વરણા
 ગી વાંકઠા; શામળ કહે સહુ સંસારમાં, રિક્ક વિનાના રા
 કઠા. જેને જરનુ જોર; જુલમ ઝાલે કરી ઝુજે; જેને
 જરનુ જોર, ખીજને તે નવ પુજે. જેને જરનુ જોર,
 અહંપદ આતીશ આણે; જેને જરનુ જોર, જગત ઉ

नर ते न्नात्ते. वणी नेने नरतु न्ना छे, छाड्यो रहे
 अमत्रे अती शामण कहे सदष्टुपि वाणु, इकु न थायते
 थी ती. ये इथीनु न्ना, न्ना ये मांडीपीरान्ने; वाघ
 सिद्धनी घेर, गन्ध गाठे ते गान्ने. लुप्य तडको के टाठ,
 नही नर पासे न्यः व्यंतर लुन के भे।, कही व्येठपन
 य दाप, मन महीरा शेर सवा ताणी, केइ सदा आवी
 वसे. शामण कहे दूप्पीयो दुःप कहे, नर वाणो हडडे
 हसे. निदान येने सत्य, कहे नरवाणो ग्युडी. निरध
 न गाणु गय, न्य नरवाणो उठी; हाडाकरे सहु हो
 क, पहे नरवाणो न्नुकु; सिधी उपर सहु राछ, सिधी
 पाणो सहु इकु. यउहे विद्यती आतुगे, अरथ साथवा
 से रहे. वाण कर्म धर्मने शर्म सहु, कवि शामण नरनेकहे
 विद्या विशेष छपा.

सद्विद्या सुवर्ण, शरण्य सद्विद्या सत्ये; सद्विद्याथी
 स्वर्ग, पीप्य उताराणु त्ते. सद्विद्याथी सिधी, कुणोव
 अतो पर पाणी; सद्विद्याथी सिधी; नगनमां सधणे न्ना
 णी. सद्विद्याने वश सर्व छे, सद्विद्या त्यां शिमाणा;
 शामण कहे सद्विद्या पिता, नरके गुणहीणा धाणा. स
 क्षपति तो लाम्प, दिहा निर्भलय प्रमाणु; न्य रा
 यतु राज्ज, इप पाणु रहे न टाणु; कुण पणु होये कल
 की, न्नेर न्नेतामां न्ये, न्नेमन पाणु पकी न्य; वंश
 निर्वशी थये. नहि राज्ज्येर छे अजिन न्य, मांग
 मुकावे नहु थकी. मेठा पुरसो मन मानन्ने, सद्विद्या
 शुल सहु थकी. मुकावे विद्या भाग, पुरणु नश विद्या

પામે વિદ્યા શબ્દે વાન, નૃપતી વિદ્યાને નામે; વિદ્યા
 માંહે વિવેક, વિમળ વિદ્યાથી વાણી, વિદ્યાને વશ વિ
 સ્વ, જગતમાં મોહની જાણી, સદ્વિદ્યા રત્ન વિશાળ
 છે, વિદ્યાથી વડુ નહી કશું; સદ્વિદ્યા આગળ ધન ક
 શુ, વિદ્યાહિન જન તે પશુ; પંડિત આગળ મુઠ, હં
 શ આગળ જેમ જમા; પંડિત આગળ મુઠ, કોકીલા
 આગળ કુગા. પંડિત આગળ મુઠ, રાજ આગળ જ્ય
 મ રાંકા, પંડિત આગળ મુઠ, સૌંદ્ય આગળ જ્યમટાં
 કાં. છે પંડિતમા પ્રાક્રમ ઘણાં. પંડિત મહુ શિરમોર
 છે. શામળ કહે પંડિત આગળ, મુઠ તે આકર ચેર
 છે. મુરખને વહન, પંડિત આગળ વાલે; મુરખ
 ને મોતી હાગ, પંડિત કુવમાળા ઘણે. મુરખને બહુ
 માન, પંડિત કદી ગરીબ કહાવે; મુરખને અલખ્યાં મો
 જ. પંડિત ખડ ધન્યજ્ઞ પાવે. પશુ મુરખ કાચ ક
 થીર છે, દીસંતા તો ળિલે હરે; પણ પંડિત રત્ન અ
 મુલ્ય છે, શામળ જે પરિક્ષા કરે, મુરખને નહી મા
 ન, મુરખ ઝાઝામાં હુરે; દે ન મુરખને દાન, મુરખ
 ન અકલ અધુરે. મુરખ હલકો હોય, બહુ મુજવતો
 બેસે; મુરખ ન લેખામાંહી. નહી પંડીતને તે લે; જે
 હંશ મધ્ય બગલાં પડ્યાં, કારણ શું જાણે કશું કવી
 શામળ કહે સચુ કહુ. વિદ્યા વિશુ તે નર પશુ. પ-
 તી; જ્ય વિદેશ, તોય જશથી જાણીતો; પંડીત પ્રા
 ક્રમ પુર; મહિપતીને માનીતો; પંડીતને પરમાણુ, કરે
 જન સહુ કર નેડે પંડીતને સત્માન, માન અતમો

નાં મોડે. જે અગમ નિગમ છે ગુણુ ધણા, લક્ષ કો
ટીધા તે લહે, છે વીધા મોટી શિમાં, શામળ ભટ
સાચુ ભણે.

પેડ ભરવાવિશે છપા

પેટ કરાવે વેડ પેટ વાળાં વજાડાવે; પેટ ઉપાડે ભાર
પેટ ગુણુ સંહુના ગાવે. પેટ ભમે પરદશ, પેટથી પાપ
કરેછે; પેટ કરેછે જાન, પેટનો સત્ય હરે છે વળી સાંચ
પ્રપંચ અધિક કરે, પેટ કાજ નરકે પડે; શામળ કહે
સાચુ માનજે. પેટ પાપ નરને નડે વિપ્ર પેટને કાજ,
શામ્લ વાંચેને શીખે; વિચરી વળી વિદશ, ભણેના થ
ઇને ભીખે. વણિક પેટને કાજ, ચાહિને વાહારુ ચડેછે;
મનુર ઉપાડે ભાર, ઘણા જન ઘાટ ઘડેછે વળી કરેછે
કાશદ કાશદ, શિર કપાવી તસ્કર મરે; કહે શામળ પેટ
ને કારણે. કુલાચાર સહકો કરે. પેટ ચડાવે વાંસ, પેટથી
નરતક નાચે; પેટ કાજ ગુણુ ગાપ, ઉચ નીચાને જાચે.
પેટ કરે છાપ કપટ, પેટ રણમાં રખાડાવે, પેટ કરે વિ
ખવાદ, પેટનો શીશ કટાવે. ચોરી ચાહીને ચાકરી, અ
ધરમ સહ આખેડના; શામળ કહે સાચુ માનજે, પ્રપ
ચ પાપી પેટના. ક્રિયા ઘડકાણુ ને ધીર, ક્રિયા ગુણુહિ
ણુ ને જ્ઞાતા; ક્રિયા ક્રપણુને કરાણુ. ક્રિયા દભા ને દાન,
ક્રિયા રંડને રાય. ક્રિયા અકરમી ઇંદ્ર; ક્રિયા પાપી ક્ર
ણુવંત, ક્રિયા અધિણુને અંદ્ર. વળિ અણુ પંડીત કી
યા, બેશી પારકે બારણે; શામળ કહે માન ગમાવીયાં,
કુડા પેટને કારણે. ક્રિયા દરીદ્રિ દિવાન, ક્રિયા કર્મ દ

पाशा; क्रिया लुधीष्टर न्नेर. क्रिया भिक्षुक लुपाणा क्रि
 या लुद्धि भणवंत, क्रिया गधाने कीया घडा; क्रिया कपु
 त सप्रुत. राम लक्ष्मणना न्नेडा. नर नार न्नेरने सति
 कीयां न्नेड नेने आरल्ले; शामण कहे मान गभापियां,
 कुडा पेटने कारल्ले. कीया नीयने उंय, काया रे. गीनेसा
 न्ने; कीया अन्नने सभण; कीया दुरभणने ताण्ण. क्रि
 या अन्नणने न्नाणु. कीया पथर ने डीरा; कीया अन्न
 गन्वरान्, कीया वेरीने वीरा. लुडा ओला शाया कीया
 नीय लुधी करे नेटने; शामण कहे मान गभापियां, प्र
 पंग पापी पेटने. कथं लछने अलछ, कथं रंल्लतने रं
 गा; कथं रुपडीणुरत्त, कथं गदी कथं गगा; कथं मरग ने
 ल्ली नार, कथं वणी आंणे कारुण; कथं दामी दाम. वे, रो
 अवाणी कथं राणी. ने लपोडशप्प लेप्प पिना, दक्षिणाव
 त वणी कथं; शामण कहे कवि केविद पणु, पेट तल्लेव
 श शड रथ्या. पेट करावे पाप. पेट परदेशे कडे; पेट क
 रे प्रयंय, यज्ञावे मारग आडे. पेट करे पाप्पड, पेट
 वणु वांके दंडे; पेट संकट धाय, पेट मेहेनतामां मडे. स
 ती नारीने गुणुका करे, शा अणुणु कहु शेठना; शामण
 कहे सड न्नाणुन्ने, प्रयंय पापी पेटना.

कुसंगती विशे छया

करे नीयने संग, नीयनी लुद्धि आवे; करे नीय
 ने संग सङ्ग सङ्गुल्लो गभावे. कर नीयने संग, नी
 यनी भाषा भाषि; करे नीयने संग नीयनी रीती राषि.
 वणी नीय काम नीयां करे, नियं हडेवाये उय नन्;

शामल कहे निचनि संगी कुँधनि करशा राय हीन
 पंडीत पंडीत पीत सुरभन सुरभन वहाला; उडो उडी री
 ल, यतुर यतुराथ त्यां व्याख्या. शुभने वहालो सुभ, व
 हास हाताने हात : न्तरने वहालो न्तर, गुणी न्तरने गु
 णु शता. सुरने वड न शुन्तर, कायने कायर ग
 ये; न्दशवंत गभे न्दशवंतने शामल कहे सदा सने. म
 जे उचने उच, मजे लंगीने लगी; मजे नीयने नी
 य, मजे रात्रीने रात्री. मजे लगने लगत, मजे पापी
 ने पापी; मजे ज्ञानीने ज्ञानी. मजे न्दपकने न्दपी. व
 णी व्यसनीने व्यसनी जेवते मजता गुण मजे; न्यम
 लान मजे ते तडगां, शामल पय शाकर मजे.

श्रीमद्भागवत

डोळ कहे आव्यो वान, डोळ कहे यशु डोगलियु; डोळ
 कहे करव्योनाग, डोळ कहे वाशीवणीयु. डोळ कहे वाध्या रो
 ग डोळ कहे शस्त्रज वाज्यु; डोळ कहे भारी सुन, डोळ कहेगा
 पय लाज्यु धव्यु माथे खेती नथी; न्दगतमांडी गहीमा
 न्दुआ. सामल कहेके सौ सांभगे, मोत आव्यु तेथीमु
 न्दो. पेशे न्दगुण नीर, तीर गंगाने जेशे; परवतमांडी
 भवेश; करे न्दपे न्दकान; न्दपक न्दमरत डार, लगे लु
 ला न्दुआने. दिंकर न्दपे डोळीच, सँय प्रपंच धाशा
 करे; सामल कडेके सडे सांभगे; मोत आवे निखे भर.
 गात तात ने मित्र. पुत्र परी तारन प्रोदा; अलजत अ
 परमपार, धजा हस्तीने धडा. शेषक सधे सुर, परी
 पुगणु प्रतापे; न्दगपंता न्दु न्दु, छत्र छाने छत छ.पे.

આધિકાર અચુત લખ્ય ઇંદ્રનો કરોડવાર શું કહું કથી; ૨
 ણ મોત શકી મુખવવા, શામળ કેઈ સમરથ નથી. ના
 ઠે ન મુકે ભુખ, દુઃખ નાઠે નવ બળય; નઠે ન મુકે ભો
 ગ, શેઝ નારે પણ થાય. નઠે ન મુકે તાવ, પાપ નાઠે
 નવ છુટે; નઠે ન રહે લાજ ચેર કે હામ ભુટે. કદી
 નાઠે મેન મુકે નહી, પ્રસવ્યો ત્યાંથી પસ છે; પ્રિ સા
 મજબુટ સાચું કહે, નામ સરવનો નારા છે. જે અચુતે
 બળ, જડ કહ્યું તે પરગ; નાચુતે હલ પા. અચુ તે
 તો ઉારસ; હીણુ તે મુકા, નહુ તે મુકુ કાશ; આ
 ચુદા વથ સર્પ, કાળ સે મેને ખરે જે કીતર જ
 ક્ષત રાક્ષસો, દેવ ગાંધર્વને દાતી; મધવાદીક પણ મો
 તે મરે, કોણ મત્રના માતવી. ગયા ઇંદ્ર કઈ કરોડ, ગ
 યા પ્રજા કઈ ભુલ્યા; ગયા કરોડો કામ, મહાસુગ પણ
 કુલ્યા. ગયા દેવ દીગપાળ, ગયા હાવાદા મહીપત; ગ
 યા દીલીપ હનીચદ્ર, ગયા ઇંદ્રેલ છત્રવત. વળી ગયા
 જનકને જનકવો જે વળી લાવ્યા જનકવી. સિંધુ રથ ન
 ર કોઈ રથ નહી, કોણ મત્રના માતવી. મરુ મારુ ક
 હે મુઠ, કારમી કયા માયા; અજાને અરુઠ, અમ ધ
 ઈ ધધે માયા. આ મારુ ધર સુન, પુત્ર માગ પરણા
 વું; ધધપણ વાજે મને. અવર ભાતી ભાત ભાણુ વુ. પશુ
 દીપક વથ છે વચને, કાચી કુપે કચરને; શામળ કઈ
 મુઠ મમતા કરે, એવા શરીર અસરને. કેઈ અવર
 કેઈ કાલ, કેઈ દીવશ કેઈ રાતે; કેઈ જ્ઞાન કેઈ મ
 છે, જાળ જન જુતાતી જાતે, કેઈ તાવે તરકદી, આ

धाते कोष्ठ भग्नां, कोष्ठभोग कोष्ठ रोग, कोष्ठ तो सर
 प करकता कोष्ठ वाशी निकार के हुडकता; कोष्ठ ममने
 लडीने मुजो; पशु काज न मुके कोष्ठने शामण कहेस
 सछ न्युजो, राजे लप रप्ताज बोड पींजर मां पे
 से; अरग्व वीस आसन. वाणीने जे कोष्ठ जेसे वज्र
 गुड गंभीर, मांडी कोरानी भाजि; धद्रजप विधाय
 न्युगाथी जेवणी जज्ये. सांभणी सासुनी सांयरे; को
 टी ज्ञान कोडे करे. जलपवां पशु जेवे नही; मोत
 पपत निश्च भरे, खीरंछी नही कोष्ठ; गया मनुजे
 वा महीपत, खीरंछी नही कोष्ठ, गया वडी अत्र
 शित अडिपत; खीरंछी नही कोष्ठ. गया अत्रिकारी
 छदरे. खीरंछी नही कोष्ठ, गया सुरज अदरे. वगी
 गया रामने रावगु, गया हवने घतरी. सतवदा सत्र
 क्षणा गया, कोष्ठ मात्रमां मानरी. कोष्ठ आज कोष्ठ का
 ल, काष्ठ मासे कोष्ठ पट मासे; कोष्ठ वरस हसमर, को
 ष्ट पथीम पयासे. कोष्ठ सठ शीतेर, कोष्ठ पेणुसा अ
 शी; जे ज्यु तेज्य, नथी रहैतानु जेरी. जे नामने
 तेना उशे; धर्मज जेवो धारवे; कवी शामण कहे
 मुप्य करे, गंधा ह्दना गारजो. वडी पसक के पेढा
 र, सांज सार के वाहाळु; जे रुपीक जेलाय, न
 अवे साथे नाळु. रहे घरमां के गाम, दश परदेशेप
 उक्ष; जज प पेठा जेम, जेक दीन निश्चय नडरो रा
 थी कोष्ठनी रहेशे नही, दीनस नही नही रहना; शा
 मज कहे कायो कुल छे; तो नरुसा शा तेहना.

સીતા ગુણવીરો છપા

રામા રતનની ખાણ, જાગૃત્તે રંભા રૂઠી; ધરે સો
 ણ શાસ્ત્રાર, હાર કઠે કર ચુડી. શોભિ જળ હળ જેહ
 દહ કોમળ સુખ સાણ; શોભા કર સદન, વદન હસા
 રાખે રાણ. ભડમેજન કરણ વીક્રમ, અને હરીચંદ્ર
 ની હારના; પંડીતચતુર પુરપાટવી, નરપતીનેટ સુ
 નારીના. જેઘરમાં ધરનાર, દામ ઊંધારે દશે, જેઘર
 માં ધરનાર, પીડ પીત્રી પણ લેશે; જેઘરમાં ધરનાર,
 તેજ મેણુ શીર ટણશે; જેઘરમાં ધરનાર, માન માણ
 સમાં મગસે; ધરનાર જેને ધરહશે, શોભીસાહ સરસ
 છસો. નારવીના નરરક, શંકરાખે નહીકેઈ; નારવીના
 નર ચાર, જોરજર ખેશેખોઈ, નારવીના નર નીરખળ
 સખળ રાખેનહી સજે; નારવીના નર દીન હીનસુખ
 એકલ અંગે; ચતુરાવીના તો ચાલેનહી, જગતમાંહી
 રહેજાહરે; શામળ કહેછે શામાકશી, તને જગતતો તાહરે
 ખાળપણે થઈમાત, મટાડેપીડા મનની જોખનમાંદે રગ
 સગ સુખ ટાઠક તનની. સુખ દુખમાં થમલાગ, રાગર
 કે ગુણ ગાતા; ચતુરાં ચિત્ત હરનાર, સાર ઉરમાંમહ
 માતી. વળિ વ્રધપણે સેવા કરે, રખ્યાયા દિલ દુખ ટ
 જો; એ અતકાળ અજગી નહી; બહુ સનેહ સાથે બજો.
 માસ અપાડો મેહ, તેહને વિશ્વ વખાણે; ખાજળ પડેહુ
 કાળ, કોણ તે જગતી જાણે. માતી માંધે મુલ્ય, વે
 હ પાકતાં તુટે; કરપણ હાય કરતારહોય કરતાર, એ
 સર ખા. તે ખુટે. પણ સાલ ગરભ, એધે જુજ,

ખડુ વહેરી જાણીયે; વળી મેહ માતી ને મેદની, નવ
 નીવડે વખાણીયે. પશુ ચરેછે તરાણુ, રહેછે રાણુમાં રમ
 તાં; નર નારીની જોડ, જાણીયે સાથે લગનાં. ઉટે પાં
 ખી આપણ, જુઓ તેતુ પશુ જોડુ; કોણ ઉંચકેતી
 ચ ગંધાડુ કે કા ઘેડુ. સુર અશુર નામ કાંર વિશે; દ
 વી, તાગણુ, દાનવી, મન ગરદ કરકાં મેગથે, કોણ
 માત્રમાં માનવી નારી વીણા નર રંક, દાગણુ દાશેદ
 હ: નાર વિના નર રંક, દીશે ગુણુ હીજી મેક. નાર
 વિના નર રંક તહી ધન ધારે કોય, નર વિન નર રં
 ક. હુગી પુજત નવ હોય. નિર્ભય જે નર નારીવોતા
 ભોગ દશા ન ભેગવે, અવગુણુ અદકા અશુભ ઘણુ,
 જુવતી વાણુ નર જોવે. નારી નરવુ અગ. સુમદવયુ
 કર શેયા; ભજે પુન્યમાં ભાગ ભાગ જસ જાણે: લેયા,
 શામાંથી સંતાન, ધર્મ જુગી તે કાર; પ્રગટે પુત્ર સપુત,
 કુળ ઇકોનર તરે. કુળ શુભે મજે જે કાવતી, સમમાન સુ
 ખ દ સતી; હુ જોમ વીચારૂ આપંધી, પુણ્યવત જેનો
 પતી. માનનાં મોટિ મુદય, મહામય જે મેટી; જાવા
 ઘરેજોડ, તહની ખાંજ પોટી. સ્વરગમૃત્યુ પાતાગ, લે
 ભારત જેલાણુયા, ઉચનોચને અમીર, વર્ષ જુવતીઓ
 જાણીયા. સ્ત્રી મરા ર: તો ખાંજુ છે, મેટા પુણ્યથી પ્રી
 ઇજો; સડે સાજ સાક્ષી શામળ કંકે, અંતરમાં સડેઈ
 ઇજો. નિર્ભય મનનાં નાર, સ્વામીને સ્વરગ પમડે; જુ
 વતી જોખન માંડી, ગંઝથી રગ રમાડે. હ કે કુળકમ સ
 રમ અસવે ઘર સુત; વધેતોડુથી વંશ, પરમવે પુત્ર સપુ

જ વળીએપ સતી શુભ માત્રથી, પુણ્યવંતી તે પારખી;
છે નીચ કોઈજ નારીયા. રાખા મઉ નહી સારખા.

પતિના વિન્નેગવાવ છપા

પિતાધેર જે પુત્રી, હોય શિક્ષી પણ વાંડ; જે તે પુંડા લો
ક, કદ જે કયે જડી. પિતાધેર જે પત્રી, કુદુપ જકાવે ઓ
ટી; ભોભઈ જોયે ભુંક, કહે આ કરમે વ્યાઠી. કતી હી
ન હેય ધરના ધણી, પિત્ર હાય મરતી પત્રી; પણ સામા
શર્ધ સંગ નજરોયે મતીતરખામી તાએજે નાર. છેકડ
ળમી તેસરખુ; નર પાખી નાર હોય જ્યમ હનચુ. નર
પાખી જેનાર, ત ચુ ખીપળનું મુગ નર પાખી જે નાર
આકરાનું અતુગ. નર પાખી નારી એકજી, શુઠી સુતી
સર્વ તે માન ન પામે માનવી, ગળા જાપ જશ ગરવ છે.

પીતાના હેત વિશે છપા.

પુત્ર કરેજો પાપ, પિતા તે પુણ્યજ જાણે; પુત્ર ક
દિ દુહખ, પિતાન સુખ પ્રમાણુ. પુત્ર કરે જે હાણ, પિ
તા તે લામજ લેખે; પુત્ર ગદે જેનુઠ, પિતા દિલ સત્ય
પેજો. અતગુણ અસંખ્યધા પુત્રના; પિતાને મનતો લા
ક છે; શા ગુગ આશીકજા કીલ્યે. પુણ્ય પિતાને પાડછે.
પુત્ર તણો વીન્નેગ, તેથી દાવાનળ રૂડો; પુત્ર તણો વી
ન્નેગ, તેથી શુભ જળમાં બુડયો. પુત્ર તણો વીન્નેગ, તે
થિ શુભકસવો સાપે; પુત્ર તણો વિન્નેગ, તેથી શુભ ત
પવુ તાપે મહાદુઃખ નહી મરવા તણુ, દુઃખ નહી ત
ન રોગનું; પણ કરોડ દુઃખ સામળ કહે, પોદુ પુત્રવિ
ન્નેગનું. મીતી ભવેરી તાત, માહા મીતી માતાની; મી

ती सगां समझाभीत भारे प्रतानी. प्रीत धरणी मोशाज
 भीत पणु श्वमुर पप्पानी; भीत धरणी प्रीय नानी, प्री
 त शुभ सप्पानी छे प्रिती अन्तिक प्रकारनी, कहे शाम
 ज के डे कथी; पणु अन्ति प्रीत अंतर तणी, सपुतस
 मान समस नथी. जेजे बडाव्यां आण भाण समतां वा
 पराव्यां; स्त्रीपध जे पध अन्न, दुत्यादीक पाप कराव्यां प्रि
 च साथ करीने वे. जेर दउने जेर हरीयां ल पैा जले
 कथ पात, धाा कुटंमे करीयां. पाडया विछे इ नरनागीने
 भाग करये धर सुतना, पासे पोते ते पापथी विन्ने
 ग प्यरा पुत्रना.

मेटा लोक निशे छपा.

मेटा केउं छीद्र. कादश ने दडाशे; मेटा साथे वेर.
 के तो सीरंदाश मेटा साथे प्रीत, पिडा के.छं क दीन
 करशे; मेटा साथे मगत, कीधे वाजु मेते भरशे, पणु
 मेटाने जे गुगु करे, ते आठ लुगु नशे. कडनी करी
 ती राज्ज कने, करशे ते दुभीयो थशे, मेटा पासे जेइ
 कीनेतो घाडां भाधि: सगपणु मेटा साथे, कीने तो का
 जल्लु रांधि. मेटा आवे धेर. सवारथने ततो ताके. मे
 टाथी वेडवार, करेते आभर थाके. जे मेटा नन मुर
 पना, ते सथे नव ज्वाभीच मेटा साथे नन करे ते
 काण्ज कडं, मेटा साथे वेर करे तो का.व्यज्ज लुकुं. मे
 टा साथे वेर थयुं तो छवज्ज बेशे. मेटा साथे वेर,
 करे ते केइ रहेशे. मानीचे वात मेटा तणी कही नीध
 नव कीछये. शामज कहे प्रीती पुरणु जे पणु मेटा

थी भीलमे करे येरि ने ब्यार, झेक हीन शीश कटावे;
 करे येरि ने ब्यार, मान भरलः मठवे. करे बाडी
 ने बाड, सुजश जेनामां जय; निर्धनता वेपार, कही
 देवाजुं थाय. ने मेटा साय ममत करे, मोत विना नि
 स्ये भरे; निरः रक्षापी पाणु नकी, डेम आथयेके सरे.

देशी राजनिमि छपा

रा. ना विस्वास, करे पाणु मोती भरयो; राजने विस्वास,
 करे धन धारण करे. राजने विस्वास, करे ना राज
 उठयो; राजने वीस्वास, करे तो कजण छुटयो. राजने
 मित्रण मानसे, कहुं उड़ापस्य तो यु कथो; कही राजने
 कहेके कहेना, महिपनी भीत्र सुणयो नथी. उठयो विप
 द शाप उठयो कीकर करेकेडे; उठयो शत्रु द घात, मान
 भरलदा मोडे. उठयो पडोशी पाण, जेठी सुगरी जठ
 पाय; नारी उठे जे नीय, भरे के नीकणी जय. राज
 उठयो रिद्धि करे, जश जरेनुं जोपम करे; ते धरम
 शरमने नव गणे, दुम देतां हील नव करे. कहे हीन
 सने राज, रातने दिनस कहे छे; लाडा कहे छे सर्व, ल
 क्ष सठि लाने वे छे, जगरमाने स्थण कहे; कहे स्थणस्था
 ने नीर, वीरने वेरी कहे, वेरीने कहे छे वीर. अपटी
 मो वलडे लाभ जश, जणीया जेजे जग करी; क
 हुं अरु अरु जोडु नकी, कहे न त्यां कहे करी; तेकु
 ललु शतउतु. दाम कामे दंकावे; तेकुं ललु को दुष्ट, द
 श छण करी छंदावे. तेकुं ललु यमरज, छ
 प जलही लछ जय; तेकुं ललु वेणुदार, वेणुं लछ भार

ગ થાય. શુભ તેડું તાવ તરીયા તાજું, સીંહ સરપ વી
 શાપાનનુ; શામળ કહે ભુકુ સર્વથી, દુખ તો તેડુ દીતાન
 નુ. કોઇ સમે દ દ્રવ્ય, કોઇ વેળા મન મેલે; કોઇ સમે
 કરે કોપ, કોઇ વેળા ખુશી ખેલે; કોઇ સમે શિરપાવ,
 કોઇ વેળા લે ભુટી; કોઇ સમે રહે રાજ; કોઇ વેળા ર-
 હે રૂઠી. જુદા ઘડી ઘડીનાં ગુણુ ઘણા, શામળ સત્ય
 કહે સૂઢી; ખડુ દીકાને ખડુ સાંભળ્યા, નૃપતિ મિત્ર
 કોના નહી,

વાણીયા વીશે છપા.

છવ દયા પ્રતિપાળ, આજ એકે નવ ખેલે; ન્યવટ સા
 વટ નેક, ધર્મની ધારણ તોળે. સદાવ્રતની સાખ સા,
 ખા દેશણે લહીએ; પુણ્ય વાતમાં પુર, તુર કુળ સુધે
 કહીયે. માને છે મોટા મહીપતિ, દશ વિદશ કોઠાં કરે;
 શામળ કહે સુલતાન સમ, એમાં તવ અંતર ધરે. અવ
 મે ક્ર અભિમાન, ગાન છે તાન ગણે નહી; નિંદા નિ
 દા તિસ સભાવ, ભુકુ મુખ વેણુ ભણે નહી; વણિકમાં
 હે ગુણુ વિશ, રીસતા ન અડે રંગે; ચાંચી ચાહી જુઠં,
 અહ પદ ધરે ન અંગે. કદિ ગાળો કોઇક દે ઘણી; પાછી
 ન દીચી જાણીએ; વણિ પુઠ ન ખેલે પારકા, વ્યવહારી
 તેવાણીયો. વીશ વસા નહી વણિક, જીભે જે જુકુ ખેલે;
 વીશ વસા નહી વણીક, પેટના પડદા ખેલે. વીશ વ
 શા નહી વણીક; ઉતાવળીયો જે થાયે; વીશ વસા વણી
 ક, વનિતારુ વેહેવાયે; વળી વીશ વસા તે વણિક ન
 હી, અડયો રાવળે જાણીયો; જે સત્ય તને શામળ ક

है, वीर वस्त्र नहीं पहनीये। पास नहीं ज्यों पहिने,
 नगर ते उन्ड केहेतु; पास नहीं ज्यों पहिने, रातवा
 सो नव रहेतु पास नहीं ज्यों पहिने, कसो वेपार न
 करवो; पास नहीं ज्यों पहिने, हाँ लंडार न लरवो।
 विधा विवेक प्रहो नहीं, परे-नहीं ज्यों पहिने; अ
 अधिक अठार पराण वीर, शामण जुगते जाणीये।
 जेगी लुप समान, दयालु दाता दानो; पाण्डु पुष्टरी
 बकील, महीपतीना मन मान्यो। नाशावटमां नेक, धो-
 ध कंदाध पहिने; दाशी दास दलाल, लसो लंडारी
 जाणीये। गुणसागर हिल गइये धरो, दोण दाण सा
 यक लहये; सुविचारी विवेकी जाणीये, शामणलट क
 पिये कहये। दठ उधयानो धीर, नीरमां नाशा नाणे;
 हिलना दाहये हीठ, तोतणी भाषा भाणे। उपने आग
 ण जुडी, समा परमाणु सुने; करे सापना पाण्डु, ध
 गो नाशाविश जुजे। कोसर कोली डेरी करे; परय क
 नेड नश जाणीये; छे बारपराणमां अतुरनर, विवेकि
 नेतां जाणीये। सेवो निरदय नित्य, सेवो वसवधया वा
 हु; सेवो कौध अकरमी, पात्रगाडु के पाहु; सेवो लां
 ड लवाध, सेवने लयक जेगी; सेवो पराण अवरण।
 सेवने लिक्षा जेगी; सेवने काछाया माछाया, डगमे
 लाने जाणीया शामण कहै अरथ सरै नहीं, वप्पा
 णी सेव्ये जाणीया।

परचुरण छपा

धंद्र वाराणा हेय, कौध अंत नव प्राय; आवण के

રાં કુમ, તેથી સુગંધ ન પમાય. ઝાકગ દેરાં નીર, તર
 ધા તેથી નવ ભાગે; અગલા ઉન્નવગ હોય, હંસને કામ
 ન ભાગે. દખાય કરા મોતી સમા, આજુ ગુ ન એપે અ
 શા; કવિ શામળ કહે સાંખી બુએ, ગણ વિણુ રૂપ ક
 હા કશાં. કામ કરોધને લેલ, મોહ માયા નવ મંડે; અ
 હંકાર અભિમાન, છેક છગભેદજ છંડે. પરધનને પરના
 ર, તને અરનિંદા પ્રીતે; સત્ય સાથ સમંધ, રને ગુણુ
 રાખે રીતે. દદાન મન સનમાન શુભ, પરમારથપ્રી
 તે કરે; જ્ઞે શ્રદ્ધસ્થમાં ગુણુ અદક્ષા, તે ઇકોતેર ઉધરે.
 છાનું ન રહે ખુન, છાની ન રહે ગુણુ મત્યે. વિદ્યા છા
 ની ન રહે. રહે નહી છાની પ્રીતી; છાનો નરહે શુર, ર
 હે નહી છાની રિતી. દાતા ઝુઝાર જાની ગુણુ, વ્યસન
 વાંદ વિદ્યા વિદ્યા; વળિ દાન માન સનમાન શુભ, છા
 નો ન રહે સિદ્ધિ રિદ્ધી. છાની ન રહે છેક, રીત ભુ
 ડી કે રૂની; ઘરમાં કરિયે ગુણુ, દશમાં વજે કુડી છા
 નો ન રહે પુરૂષ, શુર કાયરકે દાતા; છાનુ ન રહે છિ
 દ્ર, બ્રાત બગનોકે માતા. વળી વિદ્યા છાની રહે નહી,
 ભીલા લેહેર લક્ષ્મી તાણી; કહી છાનુ પાપ રહે નહી,
 ખેદી ઘસ પ્રથવી ખાણી.

મશ્ર હપા.

કેણુ પ્રથવીથી પ્રેંદ; કોણુ આણુથી પણ નાનો; કો
 ણુ પવનથી પહેલ, કોણુ દેવોથી દાનો. કોણુ વિદુથી વિ
 મજ, કોણુ અગ્નીથી ભાતો; પથથી ઉન્નવળ કોણુ, કોણુ
 મદોરાથી માતો. વળી કવણુ તેજ તરણી થવી, કોણુ

સરકરાથી ગળી; કવિ શામળ કહે ઉત્તર કહે, પુરણપો
 થી મન રળી. કવણ તરણથી તુચ્છ, કવણ મણાંથી છે
 મોંઘો સ્વણથી શોભે કવણ કવણ કુશકાથી શોધો. કવણ
 બનાસથી ખેલેક; કવણ બાળકથી બાળો. વળી કવણ વીં
 છથી વેદના, કવણ સરવથી છે ગળી; શામળ મેલું શું
 મેરાથી, કહે તો પહેલે મન રળી.

ઉત્તર છપા

મહુથી મોટો દાની. અણુથી લોળાં નાનો; પવનથી પેહ
 લુ મન, વિવેક વીણુવથી દાનો. ચંદ્રથી તીમ ગણના, કો
 ધ અગ્નીથી તાતો; કુચથી ઉજ્જવળ સુગંધ, અમલ મદિ
 રાથી માતો. છે તેજ તરણથી નેત્રનું ગરજજ સાકર
 થી ગળી; કવિ શામળ કહે ઉત્તર કહેલે, પહેલેથી તેની મ
 ન રળી. જાચક ત્રણથી તુચ્છ, મણીથી સદગુણ મોંઘો
 સ્વણથી શોભે અપુન, ગરીબ કશકાથી શોધો; કીર્તી ખરા
 સથી ખેલેક, કપુત્ર કાળથી કાળો; સુમ લોહેથી કઠણ
 અણ બાળકથી બાળો; દુર વચન વીછીથી વેદના, મિરટ
 બાણી સહથી ગળી; છે કલંક મેલું શમેથી, પહેલેથી તે
 ની મન રળી. પરહર મન વીણ મેળ, હેત વીણ પરધર
 જાણું; પરહર બાળશું જ્યામ, આહવીણ પરહર આહવુ
 પરહર વડાશું વેર, મિત્ર પરહર ને ઘાતી; પરહર લંપટ
 ગુર, દુરટની પરહર જાતી. પરહર ને મીઠો લલચી, પ
 રહર લાંચ લે પાંચમાં; શામળ કહે પરહર પ્રેમદા, અ
 ન્ય પુરશની અંચમાં બાળ પરાણ પ્રીત, બાળ નિધાન
 તુ જાણું; બાળ કણુકી ભુચ, બાળ ખાર જળ પીકુ

भाज सुमती शैव, भाज कपटी घर नाछुं पण युग
 लीनी बाल, भाज अकरी दुऊछुं. वणी भाजळ वसवु
 सासरे, भाज अनेवी घर नवुं; शामज कहे पुत्रि भाज
 ने, दरीद्र थछ डाह्या थवुं. भाज भुरणायु भेज, भाज
 ने पापे रणवु; भाज निरसळ वेपार, भाज आशुभजन
 भणलु. भाज गुणु वित रुप, भाज वगडामां वसवुं.
 भाज अहु अकवाढ, भाज हरदम ने इसवुं. वणी भाज
 डिपासन लुानु. भाज विद्या विणु नामने; वणी भाजद
 हं दतार विणु, भाज प्रवविणु गामने. भाज वसवुभो
 साण, भाज स्त्रीवणु सुप्प घरनुं; भाज अनेवी घर. व
 सीने लरणु उदरनुं. भाज दीकरीना दाम, भाज श
 तउ घर सरणु; भाज कुंडळी कंत; कथान शुष्ठी कदि क
 नणु, भाजो परवश पेटारथी, आदर विणु उदर लरे; र।
 भण रहे अड्या भाजने, सपुा वसे सभरा घरे. भाजभा
 जेवी भीप, भाज काशदीयु करवुं; भाज योरीनु रीत, पा
 रक धन ने हरवु भाज वैरुं वेठ, लार लवे। नित्य
 शीशे; भाज पुत्रु परवश, हीनता नीश दिनदीशे. व
 णी भाज पंथ ने पापना, भाज अकल सुरा थवुं; शा
 मण ते भाजने, विदशे नन्मारे नवु. चिक सुरानुश
 सः ने कदी कायर कडावे; चिक गुणीजनता गुण, न
 गाणुना गुण ने गावे. धीक लयक नगमांडी, कृपाण
 आगण कर आडे; चिक कविता कविकेरी, कृपाणता नरा
 ने नरे, चिकार पवित्र सुपात्रने, कृपात्रथुं रंछत रहे;
 शामण धीक विधा ब्यातुरी, अरथ कळ शङ्गुळ अहे. न।

मनी लुंडी बेग, बेग घेडु घर सुतरा पाजक कपण्णो
 ग, बेग ने पुत्र कपुार. बेग दंडमां रोग. बेग नेपा
 ये रणवुं; वासा विज्जेग बेग, बेग राणुनाते भरवुं.
 मडा बेग प्रेम परनारीयुं, बेग भगत मुरप्पपळुं; ग
 ढाबेग लक्ती भावे नडी, बेग अेटसांने लाळुं मुळो
 मुरप्पने जणु, मुळो जे नारी कृतारी; मुळो दंड क्षय
 रोग. मुळो जे राणु शिर लारी. मुळो चडेल कलंक,
 मुळो अपनरा ले आपे; मुळो जेप करनार, मुळो
 ने रणवु पाये. जन मुळो जेड परवरा पडयो, मुळो
 ने वनिता वरा हुवो; कवि शामजलट सायु लणे, मान
 ढीणु मागुस मुळो. लव्यो जरा सेनार, लव्यो पर
 मारथ पुरो; लव्यो दाता दंड, लव्यो जे सामद शुरो.
 लव्यो लाविक लक्त, लव्यो जे जगतो जालो; ल
 व्यो कीरतीवंत, लव्यो कवीयेज वणालो. लव्यो ज
 न तेतो जालो, जेनी आश सडके करे; शामज कडे
 लव्यो तेड जन, जे संकट परनां हरे.

अवतारे सधु मणे.

वांजणी प्रसवे पुत्र, मुरप्प पाणु कविजन थाये; नी
 र लराय नवाणु, रंक शिर छत्र धराये. वजे डोड ही
 न वेग, ऊर वणी जय नडरी; गुणुका जेवी गमार, स
 ती ते थायज सुरी. जे रीते अनेक थया हुशे, शाख
 शाख दडे सडी; र मज कडे जालु थुकडु. लव गयो आ
 वे नडी; लवतो पाजे राज्य, लवतो परणे नारी; ल
 वतो जेसे अश्व, थाय लवतो वेपारी; लवतो मांडेज

ગન, સુકીરતી જાતો સાહે; જાતો પહેરે નગ, જા
તો લાહાણા લાહે. વહાલાના હાથ વિજ્ઞગીયા, તે સંજ્ઞ
ગી થાય છે; પણ મુખા કંઈ દુખે નહી, શામળબટ ગુ
ણ ગાય છે,

સુખ દુઃખ વિષે

દુખે જાય સદ્બુદ્ધી, દુખે જાણતર નવ આવે; દુખે ક
હાપણું દુર, દુઃખ કુક કપટ કરાવે. દુખે દહમાં રોગ,
તેજ તનતુ તો નાસે; દુખમાં ક્ષીણ લેહેર, પસક ન
આવે પાસે; દુખ દાવાનજમાં કુખીયા, જરીયા શાંતી
નવ જડે; હસવું નવ આવે હેતથી. કુસ મુખમાંથી કય
મ પડે. સુખે સાંભળે સર્વ, વ્યસન બહુ વિધીના બુ
ઝે; રમવુ હાસ્ય વિલાસ, સ્નેહથી જુગતી મુજે; ભાંડ
ભાઈના ભાવ, જન જોણુને જાતર; ખટરસ જોજન
ખેલ, મહાસુખ મહીમા માતર. દુખ દાવાનજમાં જોપ
હયો, સુખ સરવે જોનુ ગયુ; હસવુ કયમ આવે હેતથી,
પાંજર બળી પ્રલે થયુ.

દીકરી કુટે દામ, ખરચી જોખનમાં રાંડે; જનમ ક
વારા જાય, પછી ઘડપણ ઘર માંડે મુકે તિરમાં નાપ
ખતે જોબુ કું બુડે. ઘણિ પકવે બહુ ધાન, આપિ ગા-
ગોતર ગુડે- મનના મનસુમા મન રેહે, વિચ સુવાય
જાય છે; મન મમત ઘણો મુરખ કરે; કરતાનુ કર્યુ થા
ય છે; જે જોસે ગજ શીશ, ચરાણુ આખવાણુ ચાલે; ન
જુવે તડકો ટાક, કરે દાવાનજાજો; જે ધર ભાખ કરો
ક, વ્યાજ ભરતા તે દીકા; સુતા પુખની શેજ, કાસં દા

કરે વરીઠા. છે એવી અકળ અતી દર્દવતી, સુખ ત્યાં હ
ખ આવી ઝડે. શામળ કહે સઘળાં માનવી, સાંજે હ
ખ ને શિર ઝડે.

હીમત વિશે છંપા

હીમત મુકે ડાણુ. હીમત મુકે તન ધુલે; હીમત તજે
છવ જાય. સરસ રસ્તો નવ સુજે. હીમત મુકે હૃમંશ
જરૂક જરને જશ જાય: હીમત મુકે દામ, લેણુના દેણાન
થ.ય. હીમત મુક્યાથી હાગીએ, ભડગી વેણુ ન બખી
એ; કવી શામળ કહેછે સવેદા રૂદ્ધે હીમત રાખીએ.

છંપા

દાના કોઈક દેશ. કપાણુ જગમા બહુ જાહર; શુરા કો
ઈ સમયે, કોટીના કુડા કાયર, પુણ્યને કયાઈ પ્રવેશ. પા
ખાપીનાં પુર વહેછે; સતવાદી સતી કોઈ. કલંકી કરોહર
હેઠે હરમે હરમે હીરા નહી, પુરપુર પ્રેઠા પાણુકે; જ
ણી વીરલાં જશવંત નરઅસખ્ય પુરસ આજાણુછે. શે
રી શેરી બહુ શ્યાન, સિહ સાંભળીએ કાને; રાપુત સ
હરને એક, કપુત કોટી અનુમાને. સદવિદ્યા કયાંઈ શે
ખ. અવિદ્યા અતી. આડખર; ઘાતુ વઢી કો ધાર, ધુત
જાઠા જગ ઝમર. કવીજન સાચો તો કોઈ છે. મુરખ
કવી સહુ માણતા; શામળ કહે બહુ ઢોક સ્વાથી, પ
રમા થ કો જાણતા. બહુ ખાંધે હથિઆર, તાણુવા વેળા
ત્રાસે; એલે એલ અંતોળ, નાણુ અરચ્યાથી નામેખ
ય પીયે જન ખુબ, હાય ખવરાવે ખાંપણુ; સત્ય કોઈ
સાહુકાર, જાળવે આપી થાપણુ. ખકવા કરી એલ ખ

કે બહુ, પાત્રે કોઝક પુરપતિ; તુર રાષ્ટ્રે તરપતી નામ
તુ, રૂડી કરમતી ને રતી.

સારા જરતા સ્વભાવ વીવેચના

કેસર કયારા માંડી, બગાષ કસ્તુરી મેહકે; પાછળ કનક
ની પાળ, લક્ષ્મીના મેની લેહકે. ગંગા જે મતી નીર, ઝ
વેર જીવન આરી; શોળ ધરી શગુનાર, સિંચે તરપ
તીની તારી; જોરી રી કદા ઉગીયા, લમણ છોડ ગંગા
તદે, બદ્ધમેઘ ઉઠે પગ બહુ ઘણી; સામળ સમાવન
વ મદે. જગ તરતાને તુંબ, અગત એલવા તિર; મુ
ખનુ જોપડ અત, ખાગનુ એ મડ ક્ષીર; તાવ એ પડ
ઉવાસ, ગુમડે દામજ દા; વિવેક તો વશીકરાણ; અ
મસા પ્રકારે જો. એ પડકે એક એકના, કેડે કેડે ક
હુ શુકથી; ભુંડા કેરૂડા સમાવનુ, સામળકહે એપડ મ
ળતુ નથી; કેઈ સમાવે શોળ, તયા કોઝક તો તારી; કો
ઈ સમાવે ઉદાર, કોઈ કરપી મઃ માતો. કોઈ જર
કો જુમમી, કોઈ દંભી કે હહયે; કો પાપી પુણ્ય
ત; કોઈને વ્યસને વાહયો. કો હામીને કો જેતુવે કો
હમમુખો હમી ઘડયો. કેઈ વગણ વેઃ એક કો ભારમ
ગિયો; કો મુખ્ય માણેપત્ય, કોઈ જ્ઞાનીમાં ગણિયો. કો
ઈ કરે બહુપુણ્ય, કોઈ કહેવાણા પાપી; કોઈ સમજ્યા
નકિ સત્ય, કેઈ ભપમાળા ખાપો, કો સુખદાતા સંસાર
ને કેઈ નીચ સહને નહયો; સામળ સ્વભાવ પસંદા
નકિ, પ્રથમ પડયો તેતો પડયો.

હુળમવીએ છપા

વાળંદને ઉર વાત, રહે નહિ છતી છપતી; વાળંદ
ને ઉર વાત, રહે નહિ ખોટી ખપતી. અઠાર વરણે એ
હ, અતીશે જાતજ એ છી; ન ગણે પુણ્ય કે પાપ, તે
ની મતી છે છી. શીખામણ દઉછુ સર્વને, રશ વાગશેકુ
ડીયે; જ્ઞે વાળંદ આગળ વામતા, કહી રૂડીકે ભુઝીયા.

ભાટ વીસે છપા

કરે જમાની કે.ઈ. દશોદી કે.ઈ. કહાયે; કે.ઈ વળાવે
હાટ, કે.ઈ કીરતી ગુણ ગાવે, કો પીંગળતા પાડી, કો
ઇ મીઠાશે મેહની; કો પસાયતાં ખાય. કરે નહિ શેત્રા
કાની. સનમાન મજેનો શાહેળી, અરમાને દીસમાં હરે;
કવિ શામળભટ કોડે કહે, ભાટ ભલી મેન્ને કરે.

કોળી વીસે છપા

કોળીલ તો દાતાર, સ્વભાવે કોળીલ સગરો; કોળી વસા
મણ વાટ, ન હોયે કોળીલ નગરો. કોળીલ કોળીલમાંહી,
કહી નહિ થાયે કુડો; જઈ ચારે પર રાજ્ય, કાજ્યમાંતો
રહે રૂડો. ભેદ ભુવતિ ભડારને, શરણાગત સોઠા સહી;
શામળ જાતો કે કીમાતણી, દિહી વસ્તુ મેલે નહી,

સોની વીસે છપા

આહન કોળી ચાર, લહે તે ખાતર પાડી; ચુગલ લો
ક પચ ચાર. લહે તે કરિને આડી. વણિક જાત પ
ણ ચાર, લહે ખેતર માંડીને. એ ૧ કસબ ચાર કડ દાટ
ધા, એતો અપરમપાર છે; પણ દહાડે ચારે દખાં, સ
દ્ય ચાર સોનાર છે.

ચોપાદ.

શોની ફેરો એજ સ્વભાવ, ન ચે રાચનો આવે તાવ;
 ન ચોરાય ઉપજે ચિતભર્મ, શોની ફેરા કુપનો ધર્મ ત
 સ્કર ના ખીજ છે ઘોર, કોળીથી એ ચે.ગણો ચોર; શો
 ની શાયો તેનુ નામ, કરે ઘણુ તસ્કરનું કામ. ન ગણુ
 પ્રાક્ષગ્ ન ગણુ ભાટ; ન ગણુ માત ભગનીની ખાટ;
 ન ગણુ ધરમ ગણુ નહી ફરમ; નહિ શોનીને શરમ.
 શોપનુ સુનું કરિ દિયો, ધારે તેનુ સુટી લીધે; પ્રથમનો
 સૈ કોનું હરે, વળતો સુએ કે પુણા કરે. પવિત્ર જાત ક
 રે ખહુ પુણ્ય, લેતાં નિનિષ ન રાખિ ન્યુન.

દાહરા,

નિંદાથી નરતું ઘણું, થું કહું વારંવાર; જગમાં શો
 ની જાણવો, સઉ તસ્કર સરદર. મીકુ જોએ તુખ્ય થ
 કો, પેર પેર કરી ખીત; વિધ વિધની વાતો કરી હરે
 સરવનુ ચીત.

શપુત. તપુક વિશે ઇયા

સપુત નામ સરદાર, કોઈ ઉપર નવ કાપે; સપુત ના
 મ સરદાર, પિતાનુ વચન ન લેપે. સપુત નામ સરદા
 ર, ખાપનુ કુળ ઉદ્ધરે; સપુત નામ સરદાર, હોય સમ
 રથ પાણુ હારે. વગિ સપુત નામ સરદારને, કુટાંબનુ પે.ષ
 ણુ કરે; શામળ કહે સપુત સ્ત્રક્ષણા, માત પિતાજેનાં કરે.

કપુત કહીયે તેહ, ખહુ પરિયાને ઝેળે; કપુત કહીયે
 તેહ, ધર્મ ધારણુ નવ તેળે કપુત કહીયે તેહ. રંજ જ
 પતી તાકું જાત. તા જાણુ સઈ તેનો. નામ જોક

નને રંબડે; કપુત કહિરે તેહ, મનન ઝાઝાં ભંબડે. એ
વા તો કપુત બાનેક છે. અહકાર ધરે આપને; શામ
ળ કહે સઉથી કપુત ને. જોમ ઉથાપે આપનો.

સુરજરીવિષે છયે.

ગાંડા પણ ગુણવત કદી મેટમ નવ માણે નકિ ઠે
ક તરતી. અહંપદ મન નવ આણે વાંકા યુગ ન થાય
જે ત્ર નવ વાંકા જે રે પોને થાય ન મેક પણ પહ્લા
ના જે રે પણ પીર હાક વાને જહાં; ત્યાં ધીરજ મન
માં ધરે; પછિ જ્યમ જોમ ચોમા છડે, વેરી ઉાર ક
ર વાવરે.

દ્વી શામળમટની શમશાઓ

નવ ગ્રહમાંહી નામ, કામ કાશસ્તુ કરતો; પુરણ જશ
પરનામ, તાપની હરકભ હરતો. ભાગ્યશાળીને ભોગ્ય,
રોગ દુઃખ દબે રહે; સારગ નામ સરાદગ, સારગપર
વાહન સનેહ, તેનેજે નામે છે, તે આવ્યાથી દુઃખ જશે;
એ શીઘ્ર સ્વામીની સાવજો. તે વળતી સેજે યશે,

ચ્યાંહસો

કણુ રૂઠા કહેવય, જમે નહી જન પણ કોઈ; મરદ વધા
રે માન, માનતી રહે મન મોહી, સાર ગણે સમરા. ભુ
ષ પણ ગણે ભભાઈ; અતીરો ઉજવળ અગ, સગ શા
ભીત સદાઈ, જે જાકાર ગુણવત છે, પ્રસન્ન મન પુરાણુ
કરે; જે સ્થાની શાંધર તે સાવજો, શામજ કહે સેજે સરે.

મોતી

નાર મગી હશ વીશ; પુરુષ પરઠાણા જેના; સુર

નર રથ, આવરદા બેનો સરખો; વસે વેગત્રે વાસ. પ
ડીને પુરે પરખ્યો, તે તલેત નરૂં ગી તણે, હસ્તક રૂડા
નર હશે; પંડ્યાજી પેહેત્રો લાવજે, ત્યારપછી સેજે થશે

ચુડા

સપ્ત તણુ છે નામ, સભામાં શે.ભે સેહેલો; રજની
કેરૂ રૂપ, પુજન શીવ કરતાં પેહેલો; નેહ કરે નરનાર
દેહ શુભ આપેદાખે; તસ્કરને મત તાપ, ભક્ષા બન
તો શુભ બ.ખે તે નરના તનથી નીપજે, કરૂપ કહેછે
કામની; શામળ કહે સ્વામી લાશો, તો બનશે શુભ
ભામની.

દ્વીવાંજી કાજળ તથા મેશ

સાઠ નારીએ નાર, નાર અઠે નર બાણુ; આઠ નરે
નર હોય; પુરૂશ બે ત્રીશ પ્રમાણુ ખાર નરે નર નામ
ભાગ ત્રીજે લે તેને; અત્ય મધવને આધ, અમલ બે
રાવર જેનો હરઘડિ તેને હરનાર છે, દુઃખ ટાળે જે
દેહતું; વળી જે માટે કઠિરવ હણ્યા, તરત કામ છે તેહતું

ચીર

કયા કશ્વ સ્વરૂપ, સુઘડ પાણુ સારો સઉથી; ભોગી
નરને નામ, વિઝે તે બેહેક બહુથી; પાંખંડાંય પરવેશ
કરે અંતરીક્ષથી આપે; પંખી ગુણુ ગણાય, પાપ ખ
ટની છે ધાપે. એ નર જેને અટકે નહી, લાવ ધરીને
જે બને; તે લાવ કંથ લેખવિના, તો સુંદીર સેજેસને

અધાના કુલ.

ત્રણ અક્ષર તરતીખ, તેર ગુણુ શોભા સારી; રાજ

દ્વાર સનમાન, માન દે નરને નારી; નપુશક છે નિ
જ નામ, પુરુશ જે શોભે સંગે; કામ વધારણ કાય, રં
જીત તે સહુને રંગે. ક્ષણ કુલ વિના છે કુટકુ, કંથલા
વ કહે કામની; તો શામળ કહે સોળે સને, જ્યેષ્ઠ કરં
તાં જામની.

તાંબુલ

સરસ સરોવર એક, બચ્ચુ છે નિરમળ નીરે; પિયે ન
હી કોઈ પંથી. હંસ નવ બેસે તારે; તે સર સગીપં જા
ય, બુકે જન જતાં ઝંઝા. દુઃખ ન પામે દહ, રહે તર
તોબે તાજ; કવિ શામળ કહે છે કારમુ, હોંશી જનને
હિત હશે. સ્વામી લ.વો સોડામણુ, તો સોળે પુરાયશે.

દરપણુ

ચંદ્ર બિંબ આકાર, નામ જે અક્ષર નારી; સ્ત્રી
શુંગાર શોભીત, બહુ ગુણની બલીહારી; મુખ મંડ
ન મહ રૂપ, અનુપમ દીશે દેહ; તેથી શોભે નારકા
ન મુગ્ધી નર નેહ; લક્ષ્મી ખરચા તે લાવજે, એ વ
ણ અરણુ દીસશે; શામળ કહે શામા જો સને, તેથી
હૃદયું હીસશે.

કામળી ઝાલ.

ચાર પુરૂષ પરમાણુ, નેહ પરણ્યાબે નારી; તેને જે
નપુશક તત. વપુએ બુચ્ચો વિચારી; એ અઠેનો ઠાઠ
પુરૂષ પરમાણુ એક, નારે વિધ્યા નર દહ, મુખે ની
હાળો નેક; તે લાવ કંથકોડામણુ, સ્થિર સ્થાપર નિ-
દ્યે યોમશે. કવિ શામળમટ સાચુ કહે, સોળ સખ્યાતે

શોભશે.

પક્ષગ.

બાળા અક્ષર બેન, નાર નીચીને નાની; નહિ ક
રપદ નહિ નેન, સરવકાને મન માની. નારી સથે ન
હ. રહે નારિને સાંગે; ઉદર એકને ઝભા, રાચે સઉ તેને
રંગે. તે નારી નારાને ગળે. તે દશ રૂડી દીપસે; શુંમા
ર શોભામાં શોભશે, તે જશ તારો છાશે.

વીટી હીરા શુધાં.

સરોવર સુંદર સાગ, નઉતમે તીર ભરકુ છે; નહીઆ
રો નહી પગ, સ્થીર પગુ ઠામ ઠરથુ છે. વનસ્પતિ સ્થિ
ર વેલ વિના પગ અગ ચરે છે; વીના ધનુષ ન બાણ; વિ
ના કર ચેટ કરે છે. તે મારનાર તથી દીસતો, અગ તે
તેને માંસી મરે; તે લાવ્ય કંથ કહે કામતો, દખી મ
ન માડ કર.

દીવો પવનથી આહવાય છે, તે.

કાળી નાર કુરૂપ અનુપમ એ પે ઝ ઝી; મોંઘ' મે ઘ મુ
લ, ત્રણે પખ તેની તાણ. તરથી ઉપણ નાર, અ-ણ
માં એ તો તરખી; મહોપ સભામાં માંન, પતિત્ર પંડીતે
પરખી. છ ની રાખી ને છગ કરી, પ્રસિદ્ધ પેતે ધાય છે
સ્થાપણ કહે સ્વામી લવને, એ રાયા શીર રાય છે.

કસ્તુરી

સમાપ્ત

